

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

CHUYỆN NHỎ

Trong bãi xe bệnh viện tư nhân, tôi dựng cái xe đạp chờ anh giữ xe buộc thẻ cho hết người này, đến người khác, mãi vẫn chưa buộc thẻ cho tôi. Tôi nhắc:

- Anh ơi! Cho em một cái thẻ.

- Ở đây hết chỗ rồi, chị đem xe qua bưu điện kế bên gọi dùm đi.

Trong khi nói, anh ta lại tiếp tục buộc thẻ cho những chiếc honda đến sau.

Phải như chục năm trước, hẳn là tôi đã nổi sùng, trợn mắt, nói văng vít cái gì đó, đại loại như các câu hỏi: Vì sao, tại sao .... Bây giờ, tôi chỉ cười tươi rói, nói như đùa:

- Hihi, anh cứ cho em một cái thẻ gọi xe, còn để nó ở đâu thì cứ tùy ý. Hì, em đi khám bệnh, đâu có vô bưu điện mà lon ton qua đó, hehehe, please!

Chả hiểu cái nào công dụng. Tôi có cái thẻ xe, anh giữ xe chịu nhe răng cười.

Trong khi chờ các kết quả từ bệnh viện, tôi lại bình thản lấy sổ ra làm việc riêng, thế giới xung quanh tôi lại phẳng như mọi khi. Ai muốn hỏi

gì, nói gì, khều vai, tôi lại ngẩng lên, ngoảnh qua và cười:

- Dạ?

Có lẽ, dạo sau này, tôi đọc các loại sách nghiên cứu về các tôn giáo quá nhiều, đâm ra cũng lười nói, lười suy nghĩ, chỉ muốn mọi việc đơn giản như nó vốn đơn giản. Hai hòn đá va vào nhau, không mẻ chút, không vỡ nát thì cũng văng vít làm đau ai đó. Hòn đá văng vào bị bông, chẳng đau ai, chẳng sút mẻ, nhẹ nhàng rớt xuống, rồi thôi.

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

TỰ NHẮC

Khi nào quá khứ thức dậy, làm bạn đau lòng muốn khóc, không cười được nữa, bạn hãy nhắc mình: Nâng lên được thì bỏ xuống được. Đó mới là tôi.

Khi nào cuộc sống bon chen nhiều khó khăn làm bạn tối tăm mặt mũi, bạn hãy nhắc mình: Cố gắng lên, chưa phải là cuối đường.

Khi nào bạn buồn chán, bạn hãy nhắc mình: Cà phê nha, đắng chút, nhưng tỉnh táo, vì đó là cuộc đời. Sẽ tốt hơn, nếu bạn thêm chút đường, chút sữa hoặc chút ca cao vào cà phê. Hì, cà phê khác rồi phải không?

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

NGHĨ

Có một hôm, lâu lắm rồi, tôi cùng mấy người bạn vào quán trà đạo mới mở.

Nhà vườn treo đầy hoa phong lan, kiểng.

Trên bàn chưng những giỏ hoa khô, nhiều nhất là hoa bất tử và rơm lúa vàng.

Bình trà với những cái chung trà be bé.

Những cuốn sổ ghi đầy những câu danh ngôn, được đóng bìa mạ vàng. Bên dưới những câu danh ngôn, có chừa mấy trang trắng. Khách có thể ghi lời bình vào những cuốn danh ngôn đó.

Người phục vụ mặc kimono.

Chúng tôi được đưa đi theo dãy hành lang, lên lầu một, vào một phòng riêng.

Bốn người ngồi trên những cái gối mềm, trước một cái bàn thấp. Nơi

này, cũng chưng bày đẹp như ngoài kia.

....

Cảm giác tinh khiết, trắng trong đến mức, tôi tự thấy mình sao mà ngoại đạo quá chừng, giống như ngày xưa mới ra phố thị ấy, chỉ biết ngồi như phỗng đá và cười ngớ ngẩn.

Trong khi mọi người nói chuyện, tôi tiện tay mở cuốn danh ngôn.

Chỗ câu nói của Trịnh Công Sơn: “Sống trong đời sống, cần có một tấm lòng, dù không để làm gì cả, dù chỉ để gió cuốn đi!”, có khá nhiều dòng chữ bình. Nét chữ cái thì trông dịu dàng, nét cứng cáp, nét loằng ngoằng ... . .

Tất cả những lời bình đều giống nhau, rằng chỉ cần có tấm lòng là đủ, ngay cả chỉ để cho gió cuốn đi.

Tôi rất thắc mắc: Có tấm lòng để gió cuốn đi, thì có làm gì? Và, tôi ghi câu thắc mắc ấy vào cuốn sổ.

Tôi tự nghĩ: Có lẽ TRỊNH chỉ tự nói với mình “Tôi biết tôi có, tất cả được thể hiện qua những tác phẩm tôi để lại cho đời, đó chính là tấm lòng tôi, theo tiếng hát đi xa, theo gió đi xa, vào tận trong trái tim mỗi người lắng nghe”. Phải, và chỉ có TRỊNH, mới có thể để tấm lòng cho gió cuốn đi, mang tiếng nhạc, lời hát đi muôn phương.

Cô gái xinh đẹp phục vụ đã tò mò, mở ra xem tôi viết gì. Xem xong, cô không dấu được cái bĩu môi khinh thường. Tôi đỏ bừng mặt, tự

trách sao mình vớ vẫn viết làm gì!

Thời điểm đó, tôi tất nhiên là nhỏ tuổi hơn cô phục vụ thanh nhã kia. Lại nữa, trông tôi nhà quê, có vẻ lạng lẽ. Cái mặt nhìn ngốc như vậy, lại đi viết một câu không giống bất cứ ai đã ghi trong đó. Cái cách cô đó nhìn tôi, ẩn tượng đến nỗi, tôi chẳng bao giờ quên.

Cho đến tận bây giờ, tôi vẫn bảo lưu thắc mắc đó của mình. Chúng ta không phải là TRỊNH. Tôi vẫn cho rằng: Sống ở trên đời, cần có một tấm lòng, để biết sẻ chia, không phải là để cho gió cuốn đi. Chẳng lẽ, gió cuốn tấm lòng lên trời, để ta mơ màng chầm hỏi: Gió cuốn tấm lòng về đâu? - Sao buồn đến vậy!

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

HOA QUỲNH

Hoa quỳnh, viên ngọc quý có hương, ai cũng biết. Với tôi, nó tượng trưng cho giấc mơ hoa: Tối nở sáng tàn.

Tôi đã có hai lần trong đời, trong đêm chờ hoa quỳnh. Đêm trắng cô đơn, thanh tịnh, dưới ánh đèn hắt bóng từ góc hành lang, tôi ngồi thu mình trong ghế bành, chờ hoa quỳnh nở.

Giờ phút chờ đợi hoa quỳnh bắt đầu tỏa hương, tất cả nỗi buồn, niềm đau tận đáy lòng bỗng trở nên dịu dàng, không có hận, không có khóc, không có tủi hờn, chỉ còn lại nụ cười mệt mỏi, chờ quên.

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

HỢP RỜI SẼ TAN

Hợp rời tan, quy luật muôn đời, tôi vẫn biết

Mà nỗi buồn, lỡ biết, vẫn không quên

Thêm một chút, chỉ là thêm một chút

Nhưng ly buồn, thêm chút đã tràn

(VN)

Với người khác thì tôi không biết thế nào, với tôi, điều khó chịu đặng nhất là chữ LY. Ly trong sinh ly và ly trong tử biệt.

Chúng ta đem lòng yêu mến ai đó quá nhiều, khả năng hồi phục sau chữ LY sẽ rất lâu. Mà đường đời thì cần chúng ta mạnh khỏe, tỉnh táo để làm việc và bon chen với đời. Chúng ta không thể tự cho phép mình ngã gục.

Điểm yếu của tôi chính là tình cảm luôn mạnh hơn lý trí.

Tôi không muốn mở lòng ra để rồi bị tổn thương.

Tôi cũng không muốn mở lòng ra để rồi ngày nào đó phải tự giúp mình nguôi ngoai nỗi nhớ mong.

Chúng ta đều hiểu rằng Hợp rồi sẽ Tan. Nhưng khi chuyện ấy xảy ra, hiểu thì cứ hiểu, đau lòng, buồn bã vẫn cứ tràn ngập trái tim ta. Nó khiến ta làm việc uể oải, khiến đầu óc mù mịt thiếu sáng suốt để suy nghĩ.

Ngay cả chỉ là một người bạn ảo, ta chưa thật sự biết họ thế nào, mặt mũi ra sao, chỉ biết họ qua các trang blog, còn có thể ảnh hưởng đến tâm trạng của chúng ta, huống là một người bạn thật.

Bạn ảo đến, rồi biến mất, tìm không thấy, cũng có thể làm chúng ta ngẩn ngơ, đủ hiểu rằng tình cảm dù thật hay ảo, cũng yếu mềm như nhau. Đó là điều mà lý trí có sáng suốt thế nào cũng chỉ như cây sào mỏng manh, cố chống đỡ trái tim yếu mềm. Ngày tháng qua đi, qua đi ... ta lại phải mất không ít thời gian vô ích để có thể quên.

Sao bằng đừng để mình nhớ.

Thì đâu phải khổ sở để tập quên.

Tiếc thay, lý trí là một đường thẳng còn tình cảm lại là một đường tròn, vô cùng lẩn quẩn!!!

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

ĐỒNG GIÓ

Những buổi chiều quê, gió mát thường thổi ào ào trên những cánh đồng khi nước lớn và thường lặng lẽ, hiu hiu khi nước bình và bắt đầu ròng. Những khi gió rít ào ào trên đồng ấy, tôi rất thích lợi ruộng, qua ngòi trên gò cây giữa đồng hứng gió. Trong lòng tôi dường như mình đang ở giữa một đồng gió, theo gió phiêu du.

Trên cái gò cây ấy, ngày xưa có rất nhiều tổ chim. Những cành cây theo gió lắc lư và những tổ chim mới có, cũ có cứ đong đưa. Bên trong, có cái có tiếng chim con gọi mẹ nhưn nhạc theo nhịp gió lúc mạnh, lúc yếu. Tiếng lá cọ vào nhau. Tiếng cành mục kêu lắc rắc và thi thoảng rơi xuống.... Tôi chỉ ngồi trên khúc cây gãy và lắng nghe. Bây giờ ở phố thị. Những khi đi đâu về ngang khu ngoại thành những

chiều lồng lộng gió, thấy mình nặng ì trên chiếc xe máy đang lướt như bay, không thể buông tay, xa dần đường gió, về lại phố phường nhà cửa, người xe tấp nập, cảm giác mệt nhoài, vừa cô đơn, vừa nặng nề, lại biết mình với đôi chân dính chặt trên đất, vẫn ăn, vẫn sống, vẫn lo toan ... , chẳng bao giờ có thể theo gió phiêu du. Thì thôi. Nhớ cánh đồng gió, hãy cất vào lòng, lâu lâu buồn thì mở ra xem.

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

CỎ BA LÁ

Đơn giản là tôi thích cây cỏ, hoa lá.

Cái nhánh cỏ ba lá đó có màu xanh, trông rất đơn giản, vậy là thích. Chẳng vì ý nghĩa hay vì đủ thứ chuyện về những nhánh cỏ một - hai - ba - bốn lá gì đó. Tôi không sâu sắc vậy đâu. Có nhiều thứ, tôi tự nhiên thấy thích, chẳng vì điều gì, chẳng nghĩ ngợi sâu xa.

Mỗi khi tôi cảm thấy không gian thành thị khô cứng chật hẹp, nhìn nhánh cỏ xanh xanh, cũng như nhìn thấy một khoảng trời yên lành nhỏ xíu bên mình. Lòng đang dậy sóng nhiều thứ trăm trở, bỗng dần như biển lặng đến ngạc nhiên.

Tác dụng của một nhánh cỏ xanh im lặng, lạ lùng thật.

Và chuyện chỉ nhỏ xíu thế thôi.

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

ĐÊM THAO THỨC

Buổi chiều uống nhiều cà phê quá, tối còn dư âm, buồn ngủ lại không ngủ được!

Ngồi trên lầu cao nhìn xuống đường, giờ này chẳng một bóng xe, đèn phố hắt từng mảng sáng tối vàng vọt bên những hàng cây sao

dầu, thanh tĩnh đến nao lòng. Sự thanh tĩnh của đêm phổ thao thức, chưa bao giờ thật sự làm tôi bình yên. Lúc nào tôi cũng có cảm giác như sự bình yên trước bão. Ừ thì cố gắng, giữ được bao nhiêu lâu sự bình yên, thì làm hết mức có thể.

Tôi yêu trẻ con, vì cứ nhìn vào những khuôn mặt ngây thơ luôn mong chờ được yêu thương, những trăn trở muốn nổi loạn trong tôi cũng dần tan biến.

Rất nhiều khi, nụ cười tươi vui thường trực trên môi tôi, cũng mệt mỏi như trái tim tôi vậy. Nhưng trái tim đau bên trong, còn nụ cười là cái vỏ ngoài. Nụ cười đó làm dịu vẻ lo lắng trong đôi mắt trẻ và làm cân bằng nỗi mệt mỏi, chán chường, muốn buông xuôi trong lòng.

Tôi thường nhắc mình bước tới, ngay cả khi tôi chỉ muốn kiếm một góc mà co mình lại nghỉ ngơi. Khi đã bước một bước, tôi lại nhắc mình bước thêm bước nữa.

Đôi khi ngoảnh lại, mới nhận ra mình đã đi được một khoảng đường khá xa.

Đôi khi ngoảnh lại, mới thấy những vết thương tưởng không thể chịu nổi, không thể vượt qua, đã liền sẹo từ khi nào chẳng rõ.

Và rồi thấy mình cứ mỗi ngày bước tới, bước tới, ngày càng lười ngoảnh lại hơn, ngày càng ít boăn khoăn về mọi thứ hơn, biết mình gần tiến đến chỗ máy móc vô tình, sống quán tính và trượt theo lối

mòn, ngại nghĩ ngợi, ngại đào xới chỉ vì một câu thường trực trong lòng: Để làm gì?

Ừ, nghe cứ như cả con người đang chảy từng giọt máu đen về tim và thì thầm: Để làm gì? Nào nhiệt tình, nào mơ ước, nào niềm tin ... dường như cất kỹ quá, hình như đã mất khóa. Lâu lâu giật mình, muốn mở, không ra. Mà ý nghĩ ấy cũng tic tắc như cái kim giây đồng hồ ấy, chốc sau là quên khuấy, chỉ ngớ ngẩn tự hỏi mình: Mở, ừ, để làm gì?!!! Còn bao nhiêu việc, bao nhiêu lo, như những chấn song vô hình chẳng thể nào bỏ được. Ta tự nhốt mình vào, rồi từ đó lại ngóng trông bầu trời xanh xa xa. Lắm lúc đơn giản chỉ là nhắm mắt lại một chút để thả mình vào khoảng trời tự do xanh ngắt đó ....

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

CÁI CHẾT CỦA NGƯỜI QUÉT CHỢ

Người quét chợ là một phụ nữ cô độc xấu xí, khoèo một chân, khoảng hơn 40 tuổi. Người thân của bà là con heo nái vừa đẻ một đàn mười heo con và một bầy gà nòi, phần lớn là con trống rất đẹp mã, suốt ngày gân cái cổ đồ trụ lủi, đá nhau chí chöhe.

Bà sống trong một cái nhà lá, nằm ngay lối vào một miếng đất khá

rộng, trơ trọi cạnh bờ sông. Từ trước ra sau, đất của bà ngập trong rác có thể phân hủy mà bà hay kéo về làm phân. Vườn bà có đủ loại cây trái rất sai, tuy bà không hề trồng. Chúng mọc lên từ những đồng rác mà bà kéo về. Hình như bốn mùa vườn bà đều có trái chín. Những cây mít ở cuối vườn có rất nhiều tổ chim nghệ treo lủng lẳng. Những con chim bé xíu có bộ lông màu vàng, lại luôn làm những cái tổ rất to, trông như một cái chuông lớn bằng rơm, cỏ, treo trên những cành cây và rất đẹp.

Hằng ngày, quá trưa một chút, chợ quê sẽ tan. Đó là lúc bà có mặt với cây chổi tự chế bằng tàu cau hoặc cành cây, có cái cán dài để đứng thẳng mà quét. Sau khi gom rác, bà nhặt ve chai để giao cho vựa, nhặt rau củ dạt để nấu cám heo và nuôi lũ gà. Phần lớn rác bà sẽ kéo đống xuống cầu tàu bên sông. Một phần rác chọn theo ý bà, vừa chiếc xe đẩy sẽ theo bà về đống trên đất vườn.

Hằng tháng, người thu hoa chi ở chợ sẽ trả cho bà một khoản lương nhỏ nhoi.

Người ta gần như chẳng để ý sự có mặt của bà trên đời. Cứ như là mỗi sáng chợ sạch bong là chuyện đương nhiên. Xả rác vô tư khi mua bán xong cũng là chuyện đương nhiên. Khi đã trả tiền, trách nhiệm, nghĩa vụ ... đã được thỏa thuận và chấm hết. Phần lớn người ta vẫn sống vô tư với nhau như thế thôi.

Trưa nay chợ đã tan, không thấy bà quét chợ đi cà nhắc với cây chổi cán dài. Ruồi nhặng bay u u khắp nơi. Những nhà hai bên phố chợ

mạnh ai nấy quét rác trước sân nhà mình. Chỗ bán cá cạnh bờ sông là gớm nhất. Mùi cá ươn bốc lên theo gió đi vào mọi góc ngách của cả cái phố chợ. Những nhà ở xa cái cầu tàu nhất cử người đến nói những nhà cạnh chỗ bán cá:

- Hôm nay cái bà thọt chân trốn việc. Mấy người ở cạnh cái mỏ thúí mà vẫn chịu được sao?

Ý là sao mấy người không xách nước sông lên dội chợ cá đi. Những căn nhà im lìm như những người bên trong. Đâu phải việc của họ. Đó là việc của bà quét chợ.

Càng về chiều, nắng nóng làm cho cái mùi cá chết càng bốc lên kinh khủng.

Mây đen kéo tới mù mịt. Gió từ sông cái thổi giạt những mái tôn rầm rập. Một trận mưa rất lớn đổ xuống, kéo dài cho đến tối, rửa trôi cái chợ cá cùng với mọi rác bẩn.

Người thu hoa chi vừa ăn cơm chiều xong, đang ngồi rửa răng. Khi xế, ông đã định vào xem bà quét chợ có bệnh tật gì không. Bà ấy tuy trông gầy ốm, nhưng chẳng bỏ việc bao giờ. Ông nhìn ra con đường trước nhà, thấy sinh lầy nhầy nhựa, mưa vẫn còn nặng hạt lắm thì ngại ngần nghĩ:

- Vào đó thì cũng chẳng giúp được gì. Có lẽ mai bà ấy sẽ có mặt thôi. An tâm với suy nghĩ của mình, ông bật tivi, leo lên võng nằm đong đưa.

Hôm sau, cảnh hôm qua lại tái diễn. Chợ cá lại bốc mùi. Chợ rau

càng bẩn hơn vì ngập ngụa sình lầy và rác quện vào nhau. Người đi chợ tha sình từ mọi ngã đường vào. Các nhà ở phố chợ giận nhau vì ai nói kệ ai, không nhà nào ra giải quyết cái chợ cá.

Cả cái chợ tàn giống như một bãi rác lộ thiên. Sống cạnh bãi rác như thế, tâm trạng mọi người trở nên bức bối. Hình như ai cũng trở nên không giống ngày thường, có một chút điên điên, như những lò lửa đang chực chờ bùng cháy.

Thì đó, chỉ thiếu có một bà quét chợ thôi mà, ồn ào quá. Mà cái bà này cũng tệ. Tiền thì biết lấy, chẳng nói tiếng nào đã đình công. Phải cho bà ấy biết thế nào là trách nhiệm, nghĩa vụ mới được. Mọi người dễ dãi nên bà ta lòn mặt.

Một đoàn gần chục người mặt mũi quạu đeo, dẫn đầu là ông thu hoa chi đến nhà bà quét chợ.

Từ đằng xa nhìn thấy khu đất xanh um cây trái, họ bảo nhau:

- Chúng ta đâu có xử tệ với bà. Nhìn xem, làng cho mấy đời nhà quét chợ miếng đất đó, bây giờ tiền không. Coi bày heo đủng đỉnh ăn rau trong vườn kia, bày gà đá đó nữa. Trời! Cả một gia tài đó nghe! Vậy mà không biết ơn chúng ta.

Ông thu hoa chi nhăn mặt:

- Đừng có thêm mắm dặm muối quá vậy mấy bà. Hồi năm xưa, năm xưa, trăm năm trước, miếng đất bãi bồi bỏ hoang này chẳng ai thèm. Cỏ, lác, ô rô gai góc mọc lút đầu người. Nghe nói ông cố, ông sơ nhà bà mua bằng công quét chợ một năm đó. Bao nhiêu đời nhà người ta chăm sóc, đắp bồi mới được như giờ. Ở đâu ra chỗ cho mấy bà kể

công.

Gọi mãi không nghe bà quét chợ lên tiếng. Ông thu hoa chi nhấc cái cửa để qua một bên, bước vào trong, miệng làm bầm:

- Thời buổi này chứ có phải mấy chục năm trước đâu mà cửa nẻo gì, có cũng như không.

Ông bỗng ngừng bật vì cảnh tượng trước mắt. Ở cái chái bếp thấp lè tè, cao vừa khỏi đầu người, bà quét chợ trong tư thế quỳ gối, đầu gục xuống ngực, cái lưới thè dài đã chuyển màu đen, sợi thòng lọng lủng lẳng xệ xuống tận bụng, hình như đã chết từ lâu.

Mọi người xúm quanh, mạnh ai nấy nói, nấy kêu la hòa với tiếng những con gà, con heo kêu xung quanh, tạo thành một bản hòa âm kỳ lạ bên cạnh cái chết cũng rất lạ của bà quét chợ.

Treo cổ thì phải chết treo. Đàng này bà lại chết quỳ với cái thòng lọng chẳng thít vào đầu. Công an có đến nhìn qua, tuy thấy rất khác thường, nhưng không thể tìm ra cái gì nghi vấn ngoại trừ cái tư thế chết của bà. Bà cũng không có người thân để yêu cầu điều tra. Thêm việc làm gì, người cũng chết rồi, cho người ta yên nghỉ. Và, kết luận: Bà quét chợ không giàu có, không xinh đẹp, không người thân ... . Tóm lại là không có gì để tạo nên một động cơ thường thấy, nếu là án mạng. (Ai biết đâu được, có thể một hôm điên điên, bà thấy cuộc sống quá buồn chán nên quyết định chấm dứt thì sao.)

Căn nhà nhỏ của bà hoàn toàn ngăn nắp, sạch sẽ. Ngoài vườn, cây lá vẫn rất xanh. Thế giới vẫn thanh bình với những làn mây trôi êm

đềm giữa một trời quang, sau ngày mưa xối xả đến cạn kiệt mây đen như hôm qua. Và, những cánh bướm sặc sỡ, những chú ong vỗ cánh ù ù như tiếng máy chạy vẫn nhởn nhơ hút mật trong làn gió nhẹ. Một cuộc đời cô độc, đến rồi đi, vô thường thế thôi.

Và bỗng nhiên tổ tông mấy đời nhà bà quét rác bị người ta lôi ra, để cuối cùng kết luận: Nhà đó có huông ma thòng lọng. Đời nào cũng có ít nhất là một người thất cổ chết treo.

Mọi người sợ dính huông thất cổ, chẳng ai dám động đến cái xác. Một ông thầy chùa được mời đến để cắt thòng lọng.

Chẳng biết thực hư thế nào, người ta đồn rằng khi cắt sợi dây, bên trong đen sì máu bầm?!

Đám tang của bà do xã đứng ra lo liệu. Đó là một cái đám tang rất lớn với hàng chục con heo sữa quay và một con heo nái hơn một tạ thịt hơi. Bầy gà nòi của bà người ta tranh nhau mua. Cuối cùng xảy ra một chuyện chưa từng có trong xã. Người ta bắt chước trong tivi khi có tranh chấp mua bán: Mở cái bàn đấu giá mấy con gà để lấy tiền chôn cất chủ.

Thật kinh ngạc, tổng số tiền bán bầy gà nòi lên tới hơn ba mươi triệu đồng. Cái con gà to nhất đàn, có cái cựa dài nhọn hoắc, lúc nào cũng hung hăng đi kiếm chuyện với những con gà khác, đã được trả tới bảy triệu đồng! Nhiều tiền quá, xã quyết định mua cái hòm cấm lai duy nhất của trại hòm. Nghe nói cái hòm ấy để qua nhiều năm không

bán được vì giá quá cao. Ông chủ trại hòm còn than thở:

- Vừa bán, vừa cho chú mắc mỏ gì! Cầm lai bây giờ làm gì có cửa để mang đi đóng hòm. Đóng nội thất cao cấp còn không có mà đóng. Chẳng qua gỗ đóng hòm rồi, đâu thể tháo ra bán gỗ được. Bán rồi, tiếc muốn chết!

Con trai ông chủ trại hòm hỏi:

- Cha tiếc vậy sao còn cho không dịch vụ kèm? Những cái đó mình phải tốn tiền mà?

- Nghĩa tử là nghĩa tận. Vài bộ đồ liệm, mấy thùng khiêng đòn, chủ tế .... công nhà cả, tính toán làm chi với người chết như bả.

Mấy hôm sau, bà quét chợ được yên nghỉ ở đất thánh (* Đất thánh: Nơi chôn cất những người nghèo, vô gia cư, xác vô thừa nhận).

Miếng đất của bà trở thành tài sản công của xã. Xã muốn bán để sung công quỹ, nhưng chẳng ai muốn mua. Khu đất không người chăm sóc, gặp mùa mưa, đủ loại cây từ đất rác mục ấy, chen nhau mọc lên, xanh như chưa bao giờ cây cỏ được xanh như thế.

Thời gian qua đi. Mọi chuyện lẽ ra sẽ vào quên lãng nếu như mấy con gà nòi không sinh quái bệnh. Gà đá mà không chịu đá độ. Những người chủ gà không hiểu vì sao khi thả trong vườn, những con gà nòi rất hung hăng, đá bất kể gà trống, gà mái, gà con cho đến dở sống, dở chết mới thôi. Khi những con gà tan tác, nằm khốn khổ la liệt trên đất thì con gà nòi vãi cái cánh chẳng có mấy lông và ngựa cái cổ đỏ trụi lủi, gân guốc như đồ vật, hả hê gáy rất to. Còn khi ôm chúng vào những xới gà, chúng cứ đứng sững ra đó, mặc cho kẻ

địch tha hồ đá mổ. Chủ gà đành phải chịu thua để ôm gà về.

Tưởng chỉ một con như vậy, hỏi ra mới biết những ai mua gà của bà quét chợ đều gặp tình trạng đó cả.

Những kẻ chơi gà đá độ không đủ tiền để đấu giá những con gà của bà quét chợ cười hả hê:

- Thèm gà người ta cho lắm, bây giờ mua được lại thành ra gà không biết đá.

Người ta bắt đầu rỉ tai nhau những câu chuyện về kẻ đã giết bà quét chợ. Có lẽ không chỉ một người mà là một nhóm người. Các mẫu chuyện truyền khẩu đó, tuy không chỉ đích danh, nhưng nói đến những con gà, khác nào chỉ đích danh còn gì.

Một người nói, hai người nói, càng nhiều người nói, câu chuyện càng hoàn chỉnh như một phim hình sự trên kênh HBO, AXN, nhưng chấp vá tình tiết, vay máu ở phim này, vay dao, mác ở phim khác .... Và các nhân vật như đang thật sự kéo bè tới giết người chỉ vì một bầy gà đá quá chiến mà chủ của chúng thà để già chết đem chôn, không bao giờ bán cả.

Rồi câu chuyện được kết luận như sau: Có rất nhiều dấu vết ở hiện trường, có thể chỉ ra thủ phạm, nhưng công an của ta không có máy móc và kỹ thuật giỏi như nước ngoài, bởi vậy mà bà quét chợ chết oan. Hồn ma của bà ám mấy con gà.

Nghe thật buồn cười. Câu chuyện đang là rất lý trí, rất hiện thực, bỗng dưng cái kết lại ngoặc mấy trăm độ về số âm.

Những chủ gà mới khở, đi đâu cũng bị dòm ngó, lườm nguýt. Vừa lúc ấy, người ta nghe đồn ông nội bé Tú đã mua miếng đất của bà quét chợ. Những người được thuê dọn quang khu đất kể: Họ chưa bao giờ thấy ở đâu có nhiều ổ rắn đủ loại như ở đó, tha hồ mà bắt. Trên cây, dưới đất, đâu đâu cũng thấy ổ rắn, không hiểu là “ma cũ hay ma mới”. Nếu là “ma cũ”, sao mấy con gà, mấy con heo có thể sống hòa bình như thế năm này sang năm khác nhỉ? “Ma mới” thì từ đâu mà đến, kéo theo bầy đàn thấy ớn? Mà rắn đem lên Sài Gòn, càng độc, càng được tiền.

Nói đến tiền, bỗng dưng người ta tổng kết rằng: Thật ra bà quét chợ rất giàu. Thì đó, bà vừa chết đi, chỉ riêng của nôi đã thấy khối tiền. Ai biết đâu bà cất củm để dành, của chìm chắc cũng không kém.

Câu chuyện mới về cái chết của bà quét chợ đang dần có màu sắc thật như mắt thấy, tai nghe. Ngay cả người kể ban đầu, cũng phải chăm chú nghe người thứ n kể như mới nghe lần đầu, vì có nhiều tình tiết mới hơn.

Một chủ tàu ở Phú Quốc ghé chợ kiếm ông thu hoa chi hỏi thăm nhà của bà quét chợ. Ông thu hoa chi hỏi:

- Bà quét chợ nào? Ở đây chỉ có ông quét chợ. Hay là ông hỏi bà quét chợ cũ?

- Năm ngoái tôi ghé, bà vẫn quét chợ.

- Vậy bà chết rồi. Ông kiểm có chuyện gì?
- Năm ngoái bà ấy có tặng tôi cặp gà nòi. Tôi hứa vài hôm đi ngang sẽ tặng bà ấy một con chó Phú Quốc. Nhưng tôi không ghé được. Năm nay mới có dịp đi ngang. Mẹ bà ấy ở đâu? Tôi đến đốt nhang.

Ông thu hoa chi ngẫm nghĩ: Sợi thòng lọng đó, chắc là để chuẩn bị buộc con chó. Một người yêu thương súc vật như bà quét chợ, hẳn là đã tự thử sợi dây, phòng khi làm con chó khó chịu. Còn vì sao lại chết trong tư thế kỳ cục thế, có lẽ chỉ là ngẫu nhiên trùng hợp với một tai nạn hay trúng gió bất tử gì đó ... .

Không ai nhớ bà quét chợ từng sống ra sao. Nhưng bà chết thế nào thì có khi người ta biết còn nhiều hơn cả chuyện thực sự đã xảy ra.

Có lẽ khi nào có những câu chuyện mới, người ta sẽ quên bém trên đời từng có một bà quét chợ đã chết thế nào.

Viên Nhật

Truyện ngắn & Tạp bút Viên Nhật

HƯƠNG KHÓI LÊN TRỜI

Hương đang phỏng vấn xin việc. Hai bàn tay cô đều để trên bàn. Điện thoại rung mãi trong túi quần, hết nhịp này đến nhịp khác. Tiếng

rung ù ù trong căn phòng máy lạnh kín bưng làm cô có cảm tưởng như tiếng chạy của nhà máy xay lúa ở quê mình.

- Em về đi. Cám ơn em đã đến dự phỏng vấn của công ty chúng tôi. Chờ thông báo sau nhé.

- Dạ. Cám ơn chị. Chào chị.

Hương thở dài. Vậy là lại rớt. Cô đã nhận mấy chục câu: "Chờ thông báo sau" này rồi. Đó chỉ là cách nói từ chối cho dễ nghe.

Thò tay vào túi quần lấy điện thoại, cô vừa nghĩ đến tương lai mù mịt và một hiện tại làm việc thời vụ, trôi nổi hết nơi này đến nơi khác. Công việc không ổn định. Tiền bạc không ổn định. Nhà cửa không ổn định. Rất nhiều thứ cơ bản không ổn định. Điều lo phiền nhất của cô là làm mẹ thất vọng.

Giấc mơ của cô là học thật giỏi, kiếm được việc tốt và có thể chăm lo cho mẹ những năm tháng cuối đời nhàn hạ, sung sướng. Cô biết mình không được thông minh bằng người. Nhưng cô có thể bù đắp bằng sự chăm chỉ. Đó là lý do vì sao cô chọn ngành ngoại ngữ.

Ở trường huyện, ai cũng học thêm, luyện thi, phương tiện nghe nhìn, kết nối hiện đại ..., sôi nổi không kém ở thành phố lớn. Cô vẫn cù lần với cái radio cassette chạy bằng bình ắc quy.

Mẹ bán rau ở chợ huyện, lượm bạc các bỏ ống năm này qua năm khác, để dành cho con gái lên thành phố học đại học.

Sự chăm chỉ như cái nhãn dán trên trán cô suốt những tháng năm cấp sách. Cô chưa bao giờ xếp hạng đầu, lúc nào cũng dưới vài cái

tên. An ủi mình thì có thể bảo nằm trong nhóm Top Ten. Rất nhiều bạn học của cô tranh thủ làm thêm, có khi bỏ học hàng tuần để đưa khách du lịch đi tua. Tiền đến tay mà không làm thì phí quá. Cô không dám làm như thế vì sợ bị cấm thi.

Cô không dám làm rất nhiều thứ vì mục đích chính của cô là học. Lúc nào cô cũng nhớ hình ảnh mẹ ngồi ở rìa chợ, bên những bó rau rẻ tiền, lam lũ đến thương.

Cầm mảnh bằng đại học cả năm mà chỉ như một sinh viên với công việc thời vụ, làm sao ăn nói với mẹ? Mẹ sẽ không thể hiểu tại sao thành phố đầy những cử nhân thất nghiệp đang kiếm sống bằng nhiều nghề trái tay khác nhau như cô. Mẹ nghĩ con gái ở thành phố sẽ bay cao, bay xa. Mẹ không hề biết cô đã về tỉnh xin một chân giáo viên cũng bị từ chối vì đã đủ người.

Vừa nghĩ ngợi, Hương vừa nhìn màn hình. Số của mẹ. Cái SFone couple forever của hai mẹ con dạo gần đây bị tính cước, không thể buôn chuyện hàng giờ như hồi mới mua. Mẹ ít gọi, cô vừa mong, lại vừa mừng.

Cô nhắn số:

- Mẹ yêu ú ù!

Tiếng cô cười trong vất rất vui tai. Mẹ cô cười mắng:

- Sao bây giờ mới gọi lại?

- Mẹ biết rồi mà, con bận. Mẹ yêu gọi, mừng thấy mồ, trừ khi không thể bắt máy.

- Giả bộ huyền thuyên. Nhớ tự chăm sóc mình, đừng mãi làm bỏ bữa nghe.

- Dạ. Mẹ đừng lo.

Những lời dặn dò của mẹ như cuộn catssette yêu thương mà cô

thuộc lòng từ rất lâu. Mỗi lần nghe giọng mẹ, cô lại nhớ rất nhiều thứ và tự trách mình không cố gắng hơn nữa. Rất nhiều khi cô cũng không biết mình phải cố gắng bằng cách nào để có một kết quả có chút đường mật gì đó. Ăn quả đắng mãi, hình như rút gân kiệt sức chiến đấu trong cô mất rồi. Kiếm được việc, tạm đủ tiền sống qua ngày, một ít làm quà cho mẹ, không dành dụm được chút gì cho ngày mai, thật thảm hại.

Mệt mỏi quá, hay mình cứ nhận lời đề nghị của Thức, học một khóa bartender rồi về làm công cho anh ta? Lương cao, lộc nhiều, cho con người năng động trong môi trường nhiều cạnh tranh. Con gái miền Tây học nghề bartender thì hợp quá còn gì. Đó là cách nói của Thức. Nếu không phải Hương quá biết về Thức, người từng một thời theo đuổi mình thì cũng không phân biệt đâu là lời thật, đâu là lời hư. Lời hư nằm ở câu đầu: Lương cao, lộc nhiều, năng động, cạnh tranh. Nghe như là Nhân và Quả. Thế gian này không giống cổ tích đâu. Gieo một đồng nhân chẳng có quả nào. Bình thường thôi. Con người sống thuần lý trí như cô không tin cái gì trên trời rơi xuống.

Thủy dặn cô chuẩn bị để ghé đón cô đến dự khai trương cái quán cà phê sân vườn ở ngoại thành của Tuấn. Hai người bạn này của cô từng là những thủ khoa đầu vào, nhưng rồi lại giỏi chạy số kiếm tiền hơn là đến lớp. Ra trường rồi nhưng bằng vẫn treo đó chờ trả nợ mấy môn bị cấm thi. Cứ nhìn vào cách sống quay như chong chóng, đủ thấy tính cách họ khác cô một trời, một vực. Vì lý do chỉ có trời mới hiểu, bọn họ lại rất yêu quý cô. Có thể, vì họ thấy lại mình qua sự chăm chỉ học hành của cô. Cô cũng rất yêu quý họ. Tình cảm là một thứ không thể dùng lý trí để phân tích logic.

Tuân đã đứng đợi ở cửa. Mọi thứ dường như đã sẵn sàng cả rồi. Có

khi họ thức cả đêm qua để làm cũng nên.

Khung cảnh trang trí rất đẹp. Sang trọng với thủy tinh trong suốt và những gỗ, đá mộc làm bàn ghế. Rất thơ với những cây xanh, cỏ thụ, hoa hồng đã lác đác nụ non, những giỏ hoa, lúa khô .... . Mất Hương dừng lại những khung tranh phong cảnh ép bằng rơm, cỏ, cây, bướm, ong khô. Và, trong tiếng nhạc hoà tấu êm dịu quá.

Cô bỗng nhắm mắt lại, hít thở thật sâu. Có chút gì như máu hoang dã, cứ chảy cuồn trong trái tim cô với nỗi nhớ đồng quê đến nghẹn ngào.

Tiếng Thủy kéo cô về thực tại:

- Thấy sao hả một sách? Có mơ màng không?

Hương cười:

- Nói như chủ nhân vậy.

- Khiêm tốn lắm, chỉ một phần ba thôi.

- Ai là phần ba cuối?

- Để tớ giới thiệu nha. Tăng tăng tăng tăng - tăng - tăng - tăng ... .

Đây nè. Một, hai ba.

Thủy vừa chỉ, vừa đếm số. Người thứ ba là một cô gái lạ vừa vào trong cạnh họ cùng Tuấn. Nghe Thủy nói, cô mỉm cười, hiện rõ bốn cái đồng tiền duyên dáng quanh khoé môi. Cô đưa tay nắm tay

Hương, tự giới thiệu:

- Thư.

Bộ ba tự tin, thoải mái đó làm Hương thấy mình thật lạc lõng. Khai trương xong rồi, cô nên về, còn chuẩn bị để 1 giờ đi làm. Tuấn chỉ vào cái bàn đá ở góc cùng, cạnh cây cỏ thụ:

- Bọn mình lại kia nói chuyện một chút.

- Tớ xin lỗi, nhưng tớ sắp trễ giờ làm rồi.

- Bỏ việc đi, về đây làm. Bọn mình có dành hẳn phòng riêng cho Hương ở lại, không phải thuê nhà trọ nữa. Lương trước mắt không cao, nhưng ổn định.

Lang thang suốt một năm rông với đủ thứ công việc, còn gì làm Hương thích hơn hai từ cuối đó: Ổn định. Nhiều thứ trong cuộc sống của cô sẽ được sắp xếp trật tự. Cô luôn thấy an toàn khi có trật tự. Đó là trước mắt thôi, có cái gì là mãi mãi đâu.

Căn phòng của cô ở sân thượng có một giàn lan. Nhìn là muốn ở lại rồi.

Ba chủ nhân, sau khi cô quen việc thì chỉ mỗi ngày ghé qua một lần để xem sổ sách, tiền bạc. Giao việc thì Hương cố gắng làm. Họ làm gì bên ngoài, nếu muốn nói thì Hương nghe, còn không thì cô cũng không hỏi. Đó cũng là một trong những lý do nối kết Hương với bọn họ.

Thủy thường nán lại lâu hơn để kể cho cô nghe đủ thứ chuyện. Những câu chuyện có Tuấn làm trung tâm là đủ hiểu tình cảm Thủy như thế nào. Bộ ba như hình với bóng đó thật phức tạp. Thủy chỉ nói nửa chừng nhưng Hương hiểu: Rõ ràng là Thủy vì Tuấn, lao vào những phi vụ kiếm tiền không minh bạch. Cái sân vườn bề thế này chỉ là một bức bình phong thì đủ biết họ kiếm tiền nhiều thế nào. Ở cái thành phố này họ có thể làm gì nhỉ? Buôn ma túy? Buôn người? Buôn ghé? Buôn quan hệ? Vớ vẩn, suy diễn lung tung, tò mò làm gì - Hương vừa nghĩ, vừa cười xòa.

Ngày của cô bắt đầu từ sáng sớm, kéo dài đến nửa đêm. Hôm nào cũng như hôm nào, cô đều ngủ quên bên chiếc máy vi tính trong khi tính toán đặt thêm hàng cho ngày mới.

Hương gần như quên thời gian trôi qua bao lâu. Cô từng rất thích trật

tự. Nhưng bây giờ, cái trật tự mỗi ngày đó làm cô mệt mỏi, nhàm chán muốn phát điên. Những buổi chiều, khi cố chống chọi cho qua cơn buồn ngủ bằng những tách cà phê đặc quánh, cô đều trải qua tâm trạng chán nản, bi quan cùng cực. Qua cơn buồn ngủ thì đầu lại vào đó. Hương tưởng thế thôi. Cô đã bắt đầu có chứng đau nhức toàn bộ vùng trán mỗi khi tâm trạng xuống dốc hoặc thiếu ngủ. Ở cô đã hình thành một thói quen đưa tay ôm trán hoặc xoa vuốt trán để làm dịu nó. Cô không để ý mình làm thế, chỉ vì cô làm một cách vô thức, luôn che mắt một lúc rồi vuốt ngược tóc mái ra sau như là vén mây che sáng vậy.

Một buổi tối, như mọi khi, Hương đang ngủ gục trên bàn thì nghe tiếng khóc nức nở. Cô mở mắt, quay nhìn. Thư đang nằm dài trên giường cô, mặt úp xuống gối. Một người khóc ở đây, vậy là bộ ba có vấn đề. Hương ngửa đầu ra ghé xoay, nhắm mắt một lát cho đỡ nhức trán. Ôi! Tất cả đều có vấn đề, chỉ đợi thời gian chín mà thôi. Hương thăm thở dài và chờ Thư thôi khóc.

Hương không ngờ là chuyện lớn hơn cô tưởng. Gần sáng cô nhận được tin Thủy đã chết. Thư quáng quàng chồm dậy cùng cô chạy đi. Tuân ngồi cạnh xác Thủy, vẻ bơ phờ như người mất hồn. Thư ngồi xuống bên cạnh rồi gục xuống xác Thủy khóc òa lên. Hương ngồi bệt ra đất, dựa lưng vào tường, ngờ ngác không hiểu gì cả.

Tiếng chuông điện thoại reo nhiều lần nhưng cả hai không buồn bắt máy. Hương mở máy Thủy. Đầu dây bên kia là một giọng đàn ông lạnh lùng nhắc:

- Ngày mai là hết hạn rồi đó.

Hết hạn gì, Hương chưa kịp hỏi, ông ta đã tắt máy.

Cái quán cà phê sân vườn phải giao cho người khác. Hình như họ

đã trắng tay sau cái chết của Thủy. Tuân bỏ về quê, không thấy liên lạc gì nữa. Thư trở về Bắc, thỉnh thoảng có liên lạc với Hương qua mạng. Hương vẫn không hiểu câu chuyện thật sự là thế nào. Chỉ biết Thủy đã tự sát.

Hương lại đi kiếm việc. Sự chăm chỉ của cô cuối cùng đã có kết quả. Cô giành được một suất học bổng du học.

Mấy năm sau, có dịp đi ngang quê Tuân, Hương tìm đến nhà. Người nhà cho biết Tuân đang khai thác vàng ở đâu đó. Xem ra, Tuân vẫn không thay đổi.

Thư nghe Hương nói đang trên đường ra Bắc, liền cho địa chỉ hẹn cô.

Thư đến cùng một thằng nhóc vài tuổi rất xinh, quen mặt vô cùng.

Hương hỏi:

- Tuân có biết không?

- Biết. Nhưng may là Tuân không đến tìm mẹ con mình.

- Sao lại thế?

- Tuân là tuýp người rất dễ cuốn hút người khác. Tuân như lò lửa, sống cạnh sẽ bị cháy lúc nào không hay. Người Tuân thực sự yêu thương thì chết rồi Tuân mới biết rõ. Thư khi ấy biết mình có mang, cũng nhận ra mình không thể phù hợp với lối sống phập phồng lo âu thế nữa. Cho đến bây giờ, Thư cũng không biết Thủy chết vì biết mình có con với Tuân hay chết vì vỡ nợ.

- Các bạn từng làm gì?

- Đủ cả. Tiền vào như nước, nhưng Tuân lại mê bài bạc và cá độ.

Thế đấy! Bây giờ vẫn phải trốn nợ. Có dạo bọn đòi nợ còn ra tận đây kiếm Tuân.

- Thư dạo này thế nào?

- Công việc công chức, cũng đủ sống. May là thằng bé rất khỏe mạnh và rất ngoan, ông bà ngoại yêu lắm. Nghĩ về những ngày xưa là mình lại thấy sợ.

Cách Thư nói như là Thư đã già lắm rồi vậy. Hương mỉm cười nhớ lần đầu tiên gặp Thư, cũng vẻ duyên dáng, dịu dàng không khác mấy bây giờ. Ừ, có lẽ bây giờ trông ra vẻ một bà mẹ yêu con, không có thứ lửa cuồng nhiệt cháy trong mắt như hồi đó. Chỉ khác thế thôi.

- Mãi nói chuyện mình, quên hỏi Hương. Bạn về nước luôn hay sẽ đi nữa?

- Đi đi, về về. Mình chỉ đang bắt đầu thật sự làm việc và kiếm tiền.

Thư nhìn Hương một chút rồi quay đầu nhìn ra hàng cây ngoài đường khẽ nói:

- Thủy ở trên trời thấy Hương được như vậy sẽ rất vui. Thủy nói luôn yêu mến Hương vì Hương rất ngoan, rất thương mẹ, lại chăm chỉ, có thể tin cậy được. Một ngày nào đó sẽ tiến xa.

- Thế ư!

Hương làm sao không biết Thủy yêu mến mình. Nhưng bây giờ mới rõ tại sao. Những tháng ngày bon chen kiếm tiền ấy, trong lòng Thủy chắc mong muốn được làm việc ổn định và bình yên như Hương, nhưng không thể ngừng được. Vì thế mà cô dành sự yên bình đó cho Hương. Nghĩ về điều đó, Hương lại thấy ghen ngào trong lòng khi nhớ dáng Thủy nằm trên giường, khuôn mặt trúng độc thâm đen, sưng phù.

Quá khứ đó, dù cô cố xóa, nhưng vẫn quay lại với những hình ảnh lúc nào cũng sống động, mới toanh. Bây giờ, cô hiểu mình không cần

phải cố xóa nữa. Những gì nên nhớ, cô sẽ nhớ. Những gì nên quên, cô sẽ quên. Ít nhất, cô sẽ giữ mình như trong mắt bạn, một người có thể tin cậy được. Đơn giản thế thôi.

Viên Nhật

LÁ RỤNG VỀ ĐÂU?

Buổi tối, bao giờ về đến nhà, việc đầu tiên tôi làm là bật hết đèn, mở computer và ti vi rồi đi tắm.

Kéo cái gói dựa để sau lưng, tôi bắt đầu gõ password để mở máy. Messenger tự động kích hoạt, hiện cái thư điểm một cái sao đỏ nơi góc. Cái nick quen thuộc làm tôi chạnh lòng, nghĩ về một thời, dường như là một cuộc đời khác mà tôi không bao giờ muốn nhớ.

Có một hôm, tôi đi trên phố, một chiếc lá rời cành, rơi lác trên tay tôi. Chiếc lá vàng úa, nhưng vẫn rất đẹp. Bỗng nhiên, tôi ngớ ngẩn tự hỏi: Ở Sài Gòn, nếu không tình cờ rơi vào tay tôi, lá sẽ rụng về đâu? Còn rụng về đâu nữa? Ở Sài Gòn, lá rụng là có rác. Thực tế là: Lá không rụng về cội, lá rụng vào những chiếc xe rác!

Nhưng ai cấm ta lãng mạn, đưa những chiếc lá, xoay như chong chóng, theo gió lên trời. Và mơ màng chầm hỏi: Lá rụng về đâu? Tại sao ta cứ phải nhìn mọi thứ trần trụi như nó vốn có? Để rồi đau

khổ vì cái thế giới đen tối, không lối thoát? Và rồi trở nên hần học, ghét người, ghét đời, tự đầu độc chính mình, đầu độc cả thế giới xung quanh?

Tại sao ta cứ phải rạch ròi phân biệt: Trắng và Đen? Thế giới có 7 màu sắc cơ bản. Cứ đem bình phương, lập phương các màu sắc cơ bản, chúng ta sẽ có rất nhiều màu ... Chẳng phải thế giới đẹp vì có nhiều màu sắc hay sao?

Nhưng trong tình yêu, cần phải có sự rõ ràng giữa trắng và đen. Có tự dối mình, cố chạy trốn sự thật, chỉ là kéo dài sự đau khổ. Cuối cùng, cũng đến một ngày, ta buộc phải đối diện. Thà ta đau một lần, còn hơn đau hết thời thanh xuân.

Thường thường, tôi suy nghĩ thì rất sáng suốt, nhưng khi hành động thì hơi ơ, hết sức cảm tính. Đôi khi, tôi tưởng mình đã đủ lạnh lùng, vậy mà vẫn không biết nói lời từ chối. Nỗi đau, giấu sau nụ cười vốn dĩ rất tươi của tôi, và thế, chỉ tôi biết mình đang đau. Và thế, đôi khi, tôi mệt đến nỗi, chỉ mong đến lúc và đi.

Và thế mà vì sao, tôi chỉ thích truyện vui cười. Thì ra, sức chịu đựng của con người như tôi rất giới hạn. Nếu tôi không tự cân bằng, tôi sẽ không còn là tôi nữa. Có nhiều khi, tôi nhìn tôi cười nói, tự đả đả lòng, lại thấy mệt ghê gớm, chỉ mong sao nhanh chóng kết thúc công việc để có thể trở về cái góc của mình và ngủ.

Viên Nhật

Đất lạ

Người ta bảo: Trái đất tròn. Thật sự trái đất hình cầu. Mặt trời tròn, nhưng vì nó chói quá, mấy ai nhìn thẳng vào nó để có thể nhận ra hình dạng đích thực của nó. Mặt trăng tròn, dịu dàng treo sáng cao cao, nhưng luôn luôn thay đổi, khi tròn, khi khuyết. Chân ta chạm đất, nhưng chẳng bao giờ đo và hiểu hết bí mật trong lòng đất. Ánh sáng mặt trời chan hòa ngày, ta chỉ nhìn thấy ánh sáng. Ta nhìn trăng soi mờ ảo thế gian, mới nghĩ ra rằng: Ta tưởng thấy trăng, thật ra cũng như khi ta chạm đất, thấy ngày .... chỉ là một cảm giác mà thôi. Ta chạm người, không phải là rất thật sao, nhưng ta không thể hiểu rõ, trái tim người có thật thế không. Ta chỉ có thể nhìn vào ta. Khi ta đem vui vẻ cho người, chính là ta gieo cho mình sự vui vẻ. Vì vậy, ta cũng không mong chờ người đáp lại. Ta không phải người gieo trồng để có mùa gặt hái. Hương cỏ thơm dịu dàng. Vì cỏ lớn lên từ đất mẹ. Vấn đề là ai sẽ nghe thấy mùi cỏ thơm? Ta thường nghe: Hoa thơm và cỏ lạ. Cỏ thơm ư? Thử đọc từ Hán-Việt của nó mà xem: Thảo Hương, có phải

là rất ấn tượng? Ta có thể rất thích tên Thảo Hương, nhưng gọi tên bằng Cỏ Thơm thì ... chẳng ngộ nghĩnh lắm sao?

Ta bắt đầu câu chuyện của một người tên Thảo Hương, chỉ là muốn bạn biết hương cỏ trong thế giới thực sẽ lưu lại chút gì. Ừ, mong manh, dịu dàng và gợi nhớ về những tháng ngày chúng ta đã từng sống qua....

1.

Thảo Hương xuống bến xe Bảo Lộc. Trời nắng như thiêu. Chẳng thấy bóng dáng ông anh rể đâu cả. Vậy mà anh bảo cứ đến nơi là sẽ thấy anh chờ sẵn đón cô.

Ngơ ngác trên đất lạ, cô thở dài, đi vào một quán nước, gọi một ly đá chanh. Từ đây vào xã Lộc Lâm, nơi anh chị cô sống, chỉ có thể: Một là cuốc bộ, hai là vẫy xe lâm trường đi nhờ. Máy chục cây số mà cuốc bộ giữa trời nắng chang chang thì khóc vẫn dễ hơn đi.

Đang ngồi ngơ ngẩn, cô giật mình khi có tiếng đàn ông vang lên bên cạnh:

- Thảo Hương? Em chờ anh Chí phải không?

Cô quay sang. Anh chàng trông đẹp trai quá. Ở cái xứ rừng rú miền Đông mà trắng trẻo, thư sinh thế này thì có chết người không chứ! Cô không trả lời câu hỏi của anh mà lại nói ý nghĩ thành tiếng. Ôi trời! Anh cười. Đút tay vào túi áo, anh rút ra một tấm ảnh. Đó là ảnh của cô chụp chung với anh chị.

- Vậy là đúng người rồi. Trông em bên ngoài không dễ thương bằng trong ảnh nhỉ. Anh tên Long, tài xế xe tải, dĩ nhiên rồi.

Giọng con trai Bắc, lên bổng, xuống trầm êm tai quá chừng. Thảo

Hương ngược ngội cười khì.

Anh đến cạnh một chiếc xe tải phủ đầy bụi đỏ, mở ca bin nhảy lên.

Cô vòng qua bên kia và leo lên ngòi cạnh anh. Chiếc xe bắt đầu lăn bánh, ào ào lướt qua những cánh đồng trà thâm thấp, trải dài đến tận chân trời. Bụi đỏ bốc lên mờ mịt phía sau xe.

Xe bắt đầu lên dốc, xuống đèo liên tục. Hai bên đường là những dải rừng thông xanh ngắt, chỗ đậm, chỗ nhạt. Càng đi xa, càng có vẻ như họ chui sâu vào giữa rừng. Không một mái nhà, chỉ có con đường độc đạo như một vệt đỏ ngoằn ngoèo trước mặt.

Mệt mỏi sau chặng đường dài từ Sài Gòn lên đây, cô thiu thiu dần rồi ngã đầu lên giỏ xách ngủ gật. Chiếc xe đứng lại làm cô thức giấc.

Trước mắt cô, một dãy nhà sàn bằng gỗ thông nằm trên ngọn đồi thấp. Thảo Hiền - chị cô, đang đứng trước cầu thang cười rạng rỡ.

Bây giờ mới thấy mặt, còn hơn hờ như thế, có biết người ta xử lạ quê người, lang thang ngoài bến xe không? Thảo Hương sục sôi bực bội vì vẻ tươi mát của chị, thật khác xa với vẻ ngáo ộp, bản thủ và xơ xác của cô.

Dường như hiểu em không ai bằng chị. Một tay chị vò tóc cô, một tay nắm cô kéo theo mình, miệng thì ríu rít:

- Trời ơi, tội chưa! Đứa em xinh xắn của tôi bị tàn phá thế này ư?

Giận thế quái gì được. Chị cô vẫn thế, mồm miệng đỡ chân tay.

Ngày còn ở nhà, chị xinh xinh, khéo ăn, khéo nói, cả nhà ai cũng chịu chuộng, chưa từng rửa một cái chén. Đùng một cái chị lấy chồng, mà còn lấy chồng xa nữa. Cha má cô không muốn gả. Nhưng xưa nay, chị chưa bao giờ thất bại trong nghệ thuật thuyết phục người khác. Thế là chị theo chồng.

Chuyến này, cô được giao nhiệm vụ đi khảo sát thực tế. Chị cũng

biết thế. Vậy mà chị còn dám để phái viên phải ngỡ ngác giữa chốn bụi đỏ này. Thật là gan dạ quá!

Tuy thế, cô cũng hết giận ngay và chui vào nhà tắm. Trong khi đó, chị bắt ghế ngồi bên ngoài, hồi vọng vào đủ thứ chuyện. Cô cũng trả lời vọng ra với chị sau mỗi lần xối nước.

Chỉ đến khi thật sự rũ sạch bụi đường, thơm ngát mùi xà phòng để chị, cô mới chợt hiểu một điều: Chị có vẻ rất cô đơn. Ủ! Suy nghĩ này buộc cô phải nói nhiều hơn để chị không thể nhận ra khoảng lặng khi cô phát hiện ra nó.

Mãi đến tối, anh rể mới về. Vừa nhìn thấy cô, anh đã oang oang:

- Lên rồi hả nhóc? Xin lỗi nha, hôm nay anh bận việc đột xuất. Em có phải chờ lâu không?

Chẳng đợi cô trả lời, anh đã quay sang chị, nháy mắt. Mặt chị tươi như hoa từ lúc có anh về. Thế là hai người bận quan tâm nhau, quên mất cô ngay. Thôi thì biết điều một chút đi, cô tự nhủ, nhưng biết làm thế nào khi cô vừa lạnh, vừa đói?

Trời cao nguyên thật lạ. Mới lúc chiều khi cô vào đây, nắng đầy và nóng gắt. Thế mà trời chưa kịp tối đã bắt đầu lạnh. Sương mù lan ra khắp nơi rất nhanh. Tốc độ dày của sương hiệu ứng với cường độ lạnh của không khí. Thảo Hương vừa kéo cái phéc áo gió lên che kín cổ, vừa nghe răng mình gõ vào nhau lộp cộp. Thảo Hiền trông em gái và cười phì phì. Mặt chị hồng như hoa đào và vẫn khoác hờ chiếc áo bông chứ không kín cổng cao tường như cô.

Đêm ấy, anh chị cô có nhiều bạn đến. Họ là công nhân, tài xế của lâm trường và nhân viên trạm thủy điện nơi anh rể cô làm việc. Ai cũng tỏ ra rất nhiệt tình, vui vẻ vì có khách đến thăm. Các anh cười cười, nơi này, mười phần thì có 9,9999 là đàn ông. Có một người

khách đã mừng, lại là một cô gái đẹp, càng quý như vàng. Cô nghe mà mặt mũi cứ nóng bừng như sốt vì ngỡ ngàng. Tuy nhiên, ai cũng có vẻ rất thân tình, không đả bôi chút nào nên cô thỉnh thoảng nghiêng mặt đi, cười một mình. Chị cô ngồi cạnh cứ cười cười một cách mờ ám?

Mọi người kể cho cô nghe về dân tộc Mạ, sống ở những bản làng quanh đây. Hồi các anh mới vào đây mở lâm trường, các cô gái người Mạ thường không mặc áo, chỉ quấn ngang người chiếc xà-rông, khiến nhiều chàng người Kinh suýt nữa rớt mắt. Lâm trường thuê họ làm việc thì phải trả công rất nhỏ giọt, đủ gạo cho họ ăn trong ngày. Khi nào xong việc mới trả hết. Nếu đưa đủ, họ sẽ không đi làm mà chờ khi nào ăn hết thức ăn mới chịu đi.

Người Mạ là tộc người vẫn còn theo chế độ mẫu hệ và nổi tiếng về nghệ thuật bùa, làm phép. Dạo trước, có một đoàn sinh viên khoa Văn đại học Đà Lạt vào đây khảo sát điền dã. Một chàng trai người Mạ mê cô sinh viên đẹp nhất trong đoàn, đã bùa yêu cô xuống suối. Đó là loại bùa không thể gỡ được. Cô sinh viên sau khi tốt nghiệp đã quay lại bản sống cùng chàng trai người Mạ, mặc cho cha mẹ năm lần bảy lượt năn nỉ cô trở về nhà. Rằng bây giờ, ngoài ngã tư chợ Bảo Lộc, dưới gốc một cây thông già, luôn có một người đàn ông suốt ngày câm lặng, tay ôm một khúc cây trong tư thế bỗng sừng đứng gác. Đó là vì anh ta đã dụ dỗ và sau đó thì ruồng rẫy một thiếu nữ Mạ và bị bùa phát. Sự thật nhất để chứng minh là chuyện của anh kỹ sư tên Quang, đã bị bùa mê mà lấy một cô gái người Mạ làm vợ, hiện đang sống ở bản làng rất gần đây, chỉ đi qua ba cái dốc núi là tới.

Theo con mắt của họ thì cô gái chưa chạm chuẩn trung bình. Trong

khi anh chàng kỹ sư vừa trẻ, đẹp trai, lại có học thức. Trước khi gặp cô gái, anh đã có một cô bồ rất xinh, người Hà Nội, gắn bó từ những ngày anh còn học đại học Đà Lạt. Từ khi anh vào đây, cô cũng vào theo và mở cái quán nước duy nhất trong này. Chính là cái quán trên đồi, cạnh đường dẫn lên trạm thủy điện. Không biết họ quen nhau khi nào. Một hôm, mọi người nhìn thấy cổ tay Quang đeo một sợi dây ngũ sắc. Ai cũng biết đó là sợi dây định tình của những thiếu nữ Ma tặc người yêu. Hận vì bị phụ tình, cô chủ quán đã lên xe hoa cùng anh giám đốc lâm trường. Sau khi kết hôn, Quang bỏ việc, cùng vợ khấn hoang trồng tiêu và cà phê. Trông Quang bây giờ, đen sạm, hốc hác, chẳng còn bao nhiêu phong độ ngày xưa.

Nghe cô nói sẽ vào thăm bản, các anh dặn dò: Vào đó, đừng ăn uống gì, coi chừng bị bỏ bùa, không về được. Thảo Hương cười khi khi, tự nhủ: Dự đoán hết sức nói.

Buổi sáng, cô háo hức dậy sớm, mở cửa nhìn ra ngoài. Một bóng đàn ông cao cao với chiếc áo bađờsuy dài bay lất phất sau lưng, hiện ra trong làn sương mờ trên triền dốc xa xa, thật ấn tượng và đẹp mắt như ảo ảnh. Hình như trái tim cô bị lôi tuột vào một cái lồng chứa đầy những chất Romantic. Cô ngó ngẩn nhìn như dán chặt, cho đến khi người đó đến gần. Thì ra là anh Long. Cuộc đời đâu có lãng mạn thế, đồ ngốc! Cô tự thức tỉnh mình. Mình chỉ có thể đi ngang qua mà thôi. Một người đi là quá đủ cho cha má rồi. Cô mà đi nốt thì cha má sẽ khóc bằng tiếng .... Gà tây cho mà xem!

Thụt đầu chạy tránh vào trong nhà, cô lấy áo khoác, vớ cái máy ảnh, theo cửa sau chạy xuống đồi.

Qua ba cái dốc, mồ hôi của cô đã tuôn như suối. Cái áo khoác và cái máy ảnh trở nên nặng trĩu. Cô ngồi phệt ra đất mà thở. Trời đất ơi,

leo núi có cao gì cho cam mà thở ồ ồ thế này. Phế thải hết chỗ nói! Cô tự cười và nhìn ra xung quanh. Một chú bé người dân tộc đang vắt vẻo trên nhánh cây thấp gần đó. Một tay chú đút vào miệng, một tay chú vịn vào cành. Trông chú xinh quá với đôi mắt đầy vẻ tò mò đang nhìn thẳng vào cô.

- Xin chào! Sắp tới bản chưa bé?

Thảo Hương hỏi lớn. Chú bé không trả lời, hơi ngoảnh đầu đi nhưng vẫn hé một góc mắt nhìn lại cô.

- Em tên gì? – Cô vừa nói, vừa tiến lại gần.

Nó đứng thẳng ngay xuống đất, co giò chạy rất nhanh. Vừa chạy, nó thỉnh thoảng ngoáy đầu nhìn. Hay là nó muốn mình theo nó?

Leo dốc này giờ, đôi chân cô đã có vấn đề, còn đi nhanh sao nổi.

Hơn nữa, trời đã bắt đầu nắng to, càng nóng nực hơn. Cô lấy cái áo khoác buộc lên đầu che nắng. Chú bé trông thấy liền nhe hàm răng trắng bóc ra cười.

Trong suy nghĩ của cô, bản làng chắc là thô sơ với nhà lá, vách cây lờm chờm ... Nhưng trước mắt cô, không phải vậy. Cũng là những ngôi nhà sàn và đẹp mắt không khác những dãy nhà chị Thảo Hiền đang ở. Quanh nhà, những cọc tiêu ngay hàng thẳng lối xanh mướt. Có nhiều người dân bản ngồi ở bậc cửa hoặc dưới giàn tiêu. Họ thờ ơ nhìn cô đi qua. Một ông già đang ngồi rút vai, hút một điếu thuốc quấn theo kiểu loa kèn, thở ra những vòng tròn khói. Đứa nhóc ngồi trong lòng ông chỉ khoảng sáu - bảy tuổi, vươn tay rút điếu thuốc trên miệng ông, đưa lên miệng và rít một hơi dài. Chà! Sành điệu quá! Thảo Hương sửng sốt trước cảnh đó, đưa máy ảnh chụp lách tách xong, tiếp tục bước theo chân chú bé.

Chú bé chạy tọt vào ngôi nhà đang vang vang khá lớn tiếng hát ngọt

ngào của nghệ sĩ nhân dân Thu Hiền. Cô vào theo. Trong nhà hơi tối. Trên cái bàn làm bằng một gốc gỗ có đường kính cả mét, cái radio đang mở. Ở góc nhà, một bà già đang ngồi tựa lưng vào cột, vừa hút thuốc, vừa nhìn vào ngọn lửa trong bếp. Thật là một thế giới kỳ quặc! Già trẻ đều miệt mài với khói thuốc! Phía trên đầu bà, treo mấy bó trái bắp khô rất to. Cái nồi trên bếp đang sôi lục sục. Mùi của món này thật là kỳ, vì cô chịu chết, không nghĩ ra đó là món gì. Bà già nhìn vào cô cười. Lúc này, cô mới nhìn kỹ. Thì ra bà không già như cô tưởng, chỉ vào khoảng giữa 40 – 50 tuổi.

Chú bé nấp sau lưng bà, lấp ló cái đầu nhỏ xinh xinh. Có lẽ vì ánh lửa ấm, mùi lửa nồng nên dù chẳng ai nói tiếng nào nhưng không khí thật thân thiện, ấm áp. Thảo Hương ngồi xuống chiếc ghế cũng làm bằng gốc cây, đưa mắt quan sát căn nhà. Ngoại trừ những quần áo treo ở một góc trông có vẻ cũ kỹ, theo quan điểm của cô, mọi vật dụng đều rất đẹp vì làm thủ công và dù có vẻ hơi thô ráp nhưng lại có cái đẹp riêng do chính sự thô ráp mang lại. Phía sau vách chỗ bà ngồi, treo đầy những trái bầu to, đen bóng. Cô tò mò lại gần, nhấc một cái. Trái bầu nặng trĩu, toàn nước.

Chú bé lẻo đẻo theo chân cô. Hễ cô ngừng lại, ngoáy đầu nhìn, nó lập tức lon ton nép vào đâu đó.

Chụp xong hàng loạt ảnh, cô lớn tiếng chào bà già rồi ra cửa. Bụng cô nghĩ chắc bà cũng không hiểu cô nói gì, cũng như cô cũng sẽ chẳng hiểu bà nói gì.

Xuống hết chân thang, cô mới nhớ mình chưa tạm biệt chú bé. Cô ngó lên khuôn cửa. Chú bé đang đứng giữa cửa nhìn vào cô. Thấy cô nhìn, bé không kịp núp vào đâu, thế là nó nhắm tịt mắt lại. Bộ tưởng không nhìn thấy cô thì cô cũng không nhìn thấy bé chắc?

Đứng một đống giữa cửa thế kia mà! Thảo Hương phì cười. Chú bé nghe thấy liền hé mắt ra rồi hoảng hốt đưa luôn cả hai bàn tay lên bịt chặt ngang mắt. Cô háng giọng:

- Đi nha. Tạm biệt.

Chú bé đột nhiên bỏ tay ra, nhìn cô cười toe thật dễ thương. Bỗng nó chạy nhanh xuống thang với những bước chân chực chờ lộn xấp như xiếc, làm trái tim cô hồi hộp muốn rớt ra ngoài vì sợ nó té.

Trước mặt cô là một cô gái gầy gầy, khoảng chừng hơn hai mươi tuổi, mặc cái xà-rông dài màu sặc sỡ và cái áo thun màu cam ngắn tay. Thật là một cô gái xinh đẹp với đôi mắt to và hàng mi dày như cái rèm mơ màng. Đôi môi đỏ tươi hơi dày của cô đang vừa cười, vừa nói líu lo bằng một thứ tiếng Thảo Hương không hiểu, có nhiều âm tắc, giọng mũi họng với chú bé vừa nhảy tọt vào nằm trong vòng tay cô. Cô gái cười hỏi:

- Mà kiếm tao à?

Thảo Hương hơi giật mình vì cách dùng đại từ nhân xưng một cách sỗ sàng với người lần đầu tiên gặp mặt của cô gái. Mặc dù ngữ điệu giọng nói của cô rất hay, tuy hơi cứng cứng như người ngoại quốc nói tiếng Việt.

- Hay là mày kiếm chồng tao?

Thảo Hương mỉm cười:

- Không đâu, tao vào bản cho biết thôi. Tao ở Sài Gòn lên thăm chị gái. Mày có biết vợ của anh Chí không? Đó là chị gái tao.

Dùng đại từ xưng hô như cô, không hiểu sao làm Thảo Hương thấy thú vị và vui vui như trở lại cái thời lon ton như chú bé kia. Đã lâu lắm rồi, cô không gọi mày, xưng tao với ai. Cô gái nói một cách nhiệt tình:

- Thế a, tao biết chị mày mà. Đẹp lắm, đẹp lắm! Vợ chồng chị mày rất

tốt. Mà muốn xem cái gì, tao dẫn mày đi nhé? Mày có muốn vào rừng hái phong lan không? Tao nghe nói người Kinh ai cũng thích lan rừng cả.

Thảo Hương mừng rỡ:

- Thật không? Tao thích lan lắm. Cha tao dặn nhớ mang lan rừng về. Mình đi ngay nha?

Chú bé thấy họ bỏ đi thì khóc òa lên. Cô gái liền ôm chú thủ thủ một tràng. Thế là chú bé cười toe, vừa chạy lên thang, vừa hát một giai điệu rất lạ tai.

Họ đi qua những ngọn đồi mọc đầy những bụi cây thâm thấp mà cô gái gọi là cây sim. Chẳng hiểu nó có phải là những cây sim trong lời hát phổ từ thơ Hữu Loan: ... những đồi hoa sim, những đồi hoa sim tím chiều hoang biền biệt ... không nhỉ?

Cô gái bước thoăn thoắt với đôi chân trần. Trong khi Thảo Hương khó nhọc chạy theo dù chân mang giày thể thao. Chưa từng đi bộ nhiều thế này, bỗng chốc hôm nay liên tục cuốc bộ, đôi chân của cô bắt đầu muốn biểu tình. Những bắp cơ như muốn cứng lại. Mỗi cái nhấc chân, cô tưởng như sắp bị chuột rút. Cô vừa đi, vừa rên. Cô gái dừng lại hỏi về lo lắng:

- Mày làm sao vậy?

Thảo Hương cười nhăn nhúm:

- Tao đau chân quá!

Khi biết cô chỉ bị nhức vì đi nhiều, cô gái cười, hái vài lá cây, vò dập rồi bảo cô kéo ống quần lên. Cô vừa xát, vừa xoa. Chân Thảo Hương vừa mát, vừa dễ chịu. lát sau, cô gái phủi hết những xác lá trên chân cô. Chẳng hiểu nó là lá gì mà công hiệu ghê gớm. Thảo Hương thử đứng dậy rồi bước nhanh theo cô gái.

Cô gái cứ đi, đi mãi. Rừng ngày càng dày và khó đi. Trên đầu thì cây cao và rậm. Phía dưới thì vừa xác lá, đôi chỗ ướt sình, lại còn những cành mục vướng chân và cành thấp thì quệt rách cả da. Thỉnh thoảng, Thảo Hương vấp dây leo, lộn mấy vòng. Quần áo chắc là giống như moi từ đồng sình lên.

Thảo Hương bắt đầu nghe đói bụng. Tội nghiệp cô chưa, vì sáng nay, cô đã ăn miếng gì đâu! Lại còn vận động như tàu cao tốc nữa. Cô nhìn đồng hồ: gần 10 giờ rồi. Thấy cô cứ tụt dần ở phía sau, cô gái hỏi:

- Mày lại đau ở đâu à? – Giọng cô đầy vẻ quan tâm. Thảo Hương lắc đầu. Chẳng lẽ thú nhận là cô đói bụng? Thật là ngớ ngẩn! Làm gì cũng húng bắt tử, không có kế hoạch để chuẩn bị, rồi gây phiền cho người khác. Nhưng cái bụng của cô thật thà quá, nó cứ sôi rột rột vì trống rỗng. Má Thảo Hương nóng phừng phừng theo nhịp độ tiếng sôi réo của cái bụng phản phúc. Cô gái mỉm cười:

- Tao đi rừng thường hái trái dại ăn. Hôm nay có mày, lẽ ra phải chuẩn bị đồ ăn, tao quên mất. Mày ăn đỡ mấy trái dại nhé. – Giọng cô êm ái như dỗ dành trẻ con làm Thảo Hương xấu hổ quá.

- Không sao, đã tới nơi chưa?

Cô gái ngẩng đầu. Thảo Hương nhìn theo và thấy mấy tán cây lớn có nhiều dây leo quấn chằng chịt lên tận ngọn. Từ những nhánh cây mục chia ra trên cao, cô nhìn thấy mấy nhánh lan có vài cái nụ và có cái đã nở hoa màu phơn phớt tím. Cây như thế làm sao mà leo?

Cô gái leo thật. Nhìn cô leo, Thảo Hương những muốn bảo cô thôi cho rồi. Cô mặc quần thể thao còn vấp lên, vấp xuống. Trong khi đó, cô gái quấn Xà-rông! Thảo Hương không dám lên tiếng vì sợ cô gái phật lòng. Để rồi, cô cứ thấp thỏm mãi cho đến lúc cô ném những

nhánh lan xuống cỏ và leo trở xuống.

Bận về, cô dẫn Thảo Hương theo đường khác. Đường này về chỗ chị Thảo Hiền trước.

Đến lúc đó, Thảo Hương mới biết cô gái ấy tên là Điều Thị Rua, vợ anh Quang trong câu chuyện tối qua. Không những thế, cô còn là con gái trưởng làng, là người luồn rừng giỏi nhất, cô gái xinh đẹp nhất buôn làng .... Nghe chị Thảo Hiền nói mà Thảo Hương cứ như từ cung trăng rớt xuống. Ôi trời! Như thế mà bảo là chưa chạm chuẩn trung bình? Lại còn chứa đầy những bùa ngải! Chẳng hiểu trong câu chuyện của các anh có bao nhiêu là nước mắm?, Hay là mận chát cả chuyện?

Chị Thảo Hiền mời Rua vào ăn cơm cùng, nhưng cô từ chối và đem khoe chị những nhánh lan cô vừa hái.

Rua về rồi, chị đem cắt những nhánh lan. Chị bảo chờ anh về, anh sẽ cưa cây tạo dáng và thắp lan vào. Khi Thảo Hương đi, lan cũng vừa mọc rễ, ôm gốc, có thể mang xa được.

Đợi Thảo Hương ăn cơm xong, Thảo Hiền mắng cho một trận vì cái tội vào rừng. Tuy là đi với cô gái luồn rừng giỏi nhất. Nhưng rủi xảy ra chuyện gì thì ai sẽ chịu trách nhiệm? Rừng thiêng, nước độc, lại còn rắn rít, muỗi mòng ... Chị la xong lại ôm lấy cô mà chảy nước mắt. Trời ơi! Thứ người gì mà vừa đánh, vừa xoa, khiến mình chưa kịp nổi sùng đã phải cùng cực ăn năn rồi, có chán đời hay không kia chứ!

Chiều hôm sau Thảo Hương lại lò dò vào bản. Chưa gặp anh Quang thì cô sẽ thắc mắc đến chết mất. Điều Thị Rua là một người cực kỳ đáng yêu. Với một người chỉ mới gặp có một lần mà trong thang điểm Yêu – Ghét của Thảo Hương, Rua đã được xếp ngang hàng

cùng chị. Tuy cô chưa hề gặp mặt anh Quang, nhưng anh là chồng của Rua, nhất định cô cũng sẽ xếp anh vào cùng hàng với chị gái, như Rua.

Vì cô hình dung một anh Quang theo câu chuyện kể của mọi người, cho nên khi gặp anh thật sự thì Thảo Hương đã không nhận ra anh. Cái gì mà trẻ, đẹp trai ... Học thức thì nhất định không giả. Tốt tính thì nhất trí rồi. Chỉ có hình thức là có vấn đề. Trông anh nhỏ người, ốm nhom, lại còn đen thui lui! Thì ra chú nhóc có hàm răng cười trắng bóc giống anh Quang. Và đó là nụ cười thật hiền hậu, pha chút láu lỉnh rất dễ lây.

Khi biết Thảo Hương là em vợ anh Chí, anh Quang càng nhiệt tình dẫn cô đi thăm thú vườn, rẫy khắp nơi.

Trước đây, người trong buôn sống đời du cư. Cứ sau vài năm họ lại chuyển đến một khu rừng mới, đốt rừng làm rẫy. Rừng mới không kịp tái sinh. Rừng càng hẹp dần. Gỗ càng ít đi. Lại còn những tay đầu nậu buôn lậu, phá rừng lấy gỗ. Đất không có rừng cây dày che chở, trở nên bạc màu. Dân sống rày đây, mai đó chẳng mấy khi đủ ăn. Từ khi thực hiện nếp sống định canh, định cư bằng việc trồng cây công nghiệp, phần lớn là vườn tiêu, cà phê. Những năm đầu, đất mùn mới, chẳng cần bón phân, cây trúng đỗ giàn, lại bán được giá, dân bản giàu sụ trông thấy. Điện từ nhà máy thủy điện ở con suối đầu nguồn, được cung cấp với giá rẻ như cho. Ai cũng thi nhau dựng nhà sàn mới, mua sắm vật dụng, máy móc. Nhiều người mua xe máy về chạy, té lên, té xuống trên đồi mà cứ cười hớn hở. Sau này thì dù tốn tiền phân bón, nhưng người dân ở bản đã có vốn khởi đầu. Họ cũng bỏ luôn thói quen chờ hết thức ăn mới đi kiếm tiếp như thời còn ăn lộc rừng.

Trong khi anh nói, cô nhìn vào mắt anh và thấy tràn đầy niềm vui trong trẻo như thể nó được thắp điện sáng lòa vậy.

Trời chiều lạnh thật. Thảo Hương ghé nhà chị Rua lấy áo khoác mặc vào. Hai người và chú bé đưa cô về. Nhìn theo những bước chân ngắn vội vội của bé đang chạy phía trước, cô nghĩ thầm: Đứa con của một mối tình đẹp, thật là đẹp.

Về đến nhà, chị trách cô cứ đi suốt, bỏ chị một mình. Lạ thật! Trước giờ không có cô, chị ở mấy mình? Nghĩ là vậy, ai dám nói thành lời! Thảo Hương chỉ biết cười hì hì.

Anh chị đưa cô ra chợ Bảo Lộc. Tới ngã tư, cô nhìn quanh tìm kiếm người đàn ông mà các anh đã nói. Đúng là có ông ta thật. Bên cạnh ông ta có một bé gái. Nó mặc bộ đồ lửng có những cái hoa hướng dương rất to. Anh Chí thở dài:

- Người này trước đây rất đẹp trai. Anh ta quả thật đã từng làm tài xế xe tải của lâm trường. Tính tình thì phong lưu, bay bướm. Không biết bao nhiêu cô gái khổ vì anh ta. Bỗng dưng mà thành ra thế này. Chỉ tội cho vợ con.

- Có thật là ông bị bỏ bùa không anh?

Không hiểu sao Thảo Hương lại thấp giọng thì thầm. Anh cười:

- Thì như em thấy vợ chồng anh Quang ấy. Muốn tin thì có, không muốn tin thì không.

Hừ! Trả lời thế thì có gì để nói. Thảo Hiền đi bên cạnh cứ cười tùm tùm. Đạo này sao chị dịu dàng, dằm thắm thế không biết. Chả bù ngày xưa cứ nói như cóc nhảy.

Đến xứ cà phê thì phải thử cà phê. Họ vào cái quán cà phê ngay ngã tư. Khổ nỗi, lần đầu tiên Thảo Hương mới uống cà phê. Thứ cà phê sệt sệt, đồ ngập đường vẫn cứ đắng ngét ấy làm cho cô đau quặn

bụng, mặt mày xanh lét. Tội cho anh chị cô cứ cuống quýt cả lên. Họ đưa cô vào phòng y tế ở nhà nghỉ gần đó. Cô bác sĩ có nước da trắng và đôi má rất hồng nghe nghe, hỏi hỏi vài câu rồi cười:

- Chỉ vì không quen uống cà phê thôi mà. Không sao đâu.

Cô đưa cho vài viên thuốc. Anh Chí cười to:

- Thật là ... Lần đầu tiên tôi nghe có người bị đau bụng chỉ vì uống cà phê, hahaha!

Anh nhìn Thảo Hương đang ngồi dựa lưng vào lòng vợ, thấy mặt cô bé xanh đến tội khiến anh thương quá, thò tay xoa bù xù tóc cô.

Thảo Hiền thì vuốt cho tóc em gái mượt trở lại. Tự nhiên, Thảo Hương mũi lòng muốn khóc. Cô cảm nhận rất rõ tình thương của anh chị dành cho mình.

Thật là xui xẻo, Thảo Hương phải nằm dài mất mấy ngày. Anh Chí cười hì hì bảo rằng: Có lẽ cô không quen với khí hậu và nước nơi đất lạ nên bệnh lạ nước. Bù lại, ngày nào, Thảo Hiền cũng ngồi cạnh, kể rất nhiều chuyện cho cô nghe.

* * * * *

2.

Đầu tiên là chuyện của Điều Thị Rua và anh Quang.

Hồi ấy, Quang đang khảo sát trong rừng. Bất ngờ, rừng bốc cháy.

Quang gần như nghĩ mình sẽ chết. Bất ngờ, một cô gái xuất hiện.

Mặc dù đang hôn vía lên mây nhưng anh vẫn sững sờ nhìn cô gái

với khuôn ngực căng tròn khoe hững hờ, cứ rung rinh theo bước

chân khi cô chạy đến bên anh. Anh cũng có nghe nói về chuyện con

gái Mạ không mặc áo. Nhưng nhìn thẳng vào đó mà lại còn dưới ánh

lửa sáng rừng rực thì đây là lần thứ nhất. Anh nghĩ mình trông rất

giống một thằng ngố vì cứ giương mắt nhìn vào chỗ không nên nhìn.

Cô gái lại còn rất xinh đẹp. Hình như cô không hề e thẹn vì cô cười rất dịu dàng và nói với anh:

- Mà đừng sợ, theo tao chạy nào.

Anh líu ríu chạy theo cô. Mắt anh chẳng thèm nhìn đường mà cứ dán vào tấm lưng trơn mượt, lấm lấm mồ hôi trước mặt. Trong giờ phút này, anh cảm giác như mình đang sống trong một câu chuyện cổ tích. Chỉ có vai trò đảo ngược, không phải anh hùng cứu mỹ nhân mà ngược lại, mỹ nhân cứu anh hùng. Buồn cười, trong giờ phút nước sôi lửa bỏng thế này mà còn có những suy nghĩ bông đùa, Quang nghĩ thầm. Nhưng anh biết chắc một điều, mình đã yêu cô gái lạ lùng ấy mất rồi.

Cô gái dẫn Quang chạy theo một con suối. Có nhiều chỗ, họ tuột thẳng từ trên đỉnh đồi, lăn tòm xuống dòng suối lạnh ngắt. Chỉ đến khi đứng bên kia ngọn lửa, anh mới cởi áo ra, vừa quay mặt, vừa rút rè đưa ngược lại cho cô và nói:

- Cô mặc áo vào đi.

- Sao cơ? Tao không cần đâu.

- Mặc đi. – Không hiểu sao anh thấy bực tức như thể anh nhìn thấy những con mắt tham lam khác, như anh, nhìn vào bộ ngực tròn quá đẹp của cô. Cô điềm tĩnh nói:

- Có phải mày không thích tao không mặc áo?

- Phải. – Quang nói trong tiếng thở dài. Bỗng nhiên anh thú nhận –

Tôi thực sự không thích người khác nhìn thấy cô đẹp như thế nào. -

Trong đôi mắt trong veo mà thăm thẳm kia có cái gì rất thánh thiện.

Chỉ có lòng anh tự nổi sóng mà thôi. Cô gái nhìn Quang một lúc lâu rồi mới hơi cười và nhận cái áo của anh.

- Cô nói tiếng Kinh giỏi lắm, cô học khi nào thế?

- Tao học ở trường dân tộc nội trú.
  - Làm sao cô biết mà đến cứu tôi?
  - Tao đã nhìn thấy mày lúc mày mới vào rừng. Khi lửa cháy, tao nghĩ rằng mày còn chưa ra nên đi kiếm.
- Cô ấy có để ý mình, Quang thầm vui mừng ghi nhận điều đó.
- Tên tôi là Quang, còn cô, tên cô là gì?
  - Điều Thị Rua.

Ngày hôm sau, Quang vào bản rất sớm. Trong ba lô của anh chất gần hai chục cây thuốc lá Mai – món quà mà anh nghe nói dân bản rất thích. Gặp người nào, anh cũng tặng một gói và hỏi nhà Rua. Anh nhận thấy chỉ những phụ nữ lớn tuổi mới không mặc áo. Những cô gái thì không ở trần như Rua. Có lẽ cô đi rừng nên ăn mặc theo thói quen chăng?

Rua không có trong bản. Từ nửa đêm, cô đã luồn rừng lên thị xã, về trường dân tộc nội trú.

Quang quay về đuổi theo cô.

Rua đứng giữa đám bạn học thuộc nhiều dân tộc khác nhau qua lối ăn mặc theo lối truyền thống của dân tộc mình. Bây giờ, anh mới nhận thấy Rua hẳn còn rất trẻ con. Bởi vì thật ra, cô chỉ mới mười lăm tuổi. Mặc dù da cô ngăm đen, nhưng cô thật nổi bật so với những cô bạn người Tày, người Thái trắng có làn da trắng tươi mịn màng. Trông thấy Quang, cô mỉm cười vẫy tay. Rồi cô cùng các bạn biến mất sau những cánh cửa lớp học.

Trước đây Quang cứ miệt mài từ dải rừng này sang dải rừng khác. Bây giờ, cứ khi nào nhớ Rua, anh lại về bản hoặc ra trường dân tộc. Rua thì rất láu lỉnh. Chẳng khi nào cô đi một mình. Mỗi lần Quang đến, lại phải dẫn cả một phái đoàn bạn học của cô cùng đi, ngồi chặt

hết cái quán ăn. Đặc biệt là lúc nào bên cạnh cô cũng có mặt chàng trai người Thái trắng cao lớn và rất đẹp trai, bạn học cùng trường với cô. Anh chàng khiến Quang thấy mình rất thiếu tự tin. Anh chỉ là một chàng trai hình thức trung bình. Nhiều lần, anh cố tình đi sau hoặc trước Rua khá xa vì ngại đi cạnh anh chàng ấy sẽ khiến cô có thể so sánh. Các cô gái tỏ ra chăm sóc anh ta rất đặc biệt, kể cả Rua cũng thế.

Một lần, Quang theo chân họ luồn rừng về bản. Trong khi các cô gái tay xách, nách mang, anh chàng thanh thoi đi tay không. Nhìn dáng anh ta kiêu hãnh vươn thẳng phía trước thật là đẹp, Quang những muốn chười thè vì trong khi anh vác hộ Rua, cô lại vác hộ anh ta. Tới quãng rừng phải chia tay, ai về bản ấy, Rua mới trả túi lại. Cô quay sang giành mang túi trên vai Quang. Rõ ràng là cô rất ngại nặng nếu đi không mà Quang thì vác nặng như thế. Cô có vẻ rất lạ lẫm với phong tục người Kinh, đàn ông là phái mạnh, phải gánh vác. Phụ nữ là phái yếu, phái đẹp phải được yêu thương, chăm sóc.

Đến tận bây giờ, Quang vẫn còn rất khó chịu khi nhìn thấy những đàn ông người Mạ ở rẫy về cứ thẳng người, một tay vung vẩy cái rựa, một tay giữ túi thuốc trên môi, đàn bà thì phía trước địu con, phía sau còng lưng gùi củi. Có lần anh đã thử đưa lưng còng gùi củi nhưng nó nặng đến mức anh chẳng thể đi lên dốc nổi.

Những ngày Rua ở bản, Quang luôn giành thời gian giúp đỡ gia đình cô. Tất nhiên anh chẳng hề để cô phải mang vác nặng. Mọi việc anh giành làm hết, chỉ cần cô ở đâu đó trong tầm mắt của anh.

Trong bản, có nhiều chàng trai rất thích Rua. Nhưng Quang nhận thấy họ có vẻ như rất thụ động. Càng hay, như thế thì anh càng phải ra sức chủ động mới được. Cô gái này thật là khó hiểu. Rất nhiều

lần, anh chỉ muốn hỏi: Cô có yêu tôi không? Nhưng anh lại không dám hỏi. Chỉ vì anh sợ cô từ chối. Thật may cho anh. Phong tục ở bản thì phụ nữ mới là chủ gia đình. Và họ là người đi cưới chồng. Chuyện vợ già, chồng trẻ rất bình thường nếu người phụ nữ có nhiều trâu bò để đi hỏi cưới.

Quang rất giỏi việc, lại tinh tế. Trong những ngày anh ở bản, nhiều cô gái đã muốn trao dây ngũ sắc cho anh. Rua thì chẳng tỏ vẻ gì. Suốt hai năm trời đi đi, về về, bám rừng, theo chân Rua, lắm khi Quang ra về mà lòng trống rỗng nỗi buồn.

Ngày Rua nghỉ hẳn trường nội trú, Quang đón cô chở về bản. Cô còn bắt anh tổng ba, chở cái anh chàng đẹp trai một quãng đường.

Nhưng khi ở trên đỉnh dốc trước đường vào bản, cô đã tặng anh sợi dây ngũ sắc, món quà mà Quang đã mong đợi biết bao ngày. Quang vẫn nhớ như in vẻ mặt cô lúc đó, vừa yêu kiều, vừa lém lỉnh hỏi anh: - Mà ý lấy tao nhé? Mà muốn tao dạm bao nhiêu trâu bò để cưới mà làm chồng?

Quang mừng muốn nhảy lên. Cuối cùng, cô đã ngỏ lời với anh.

- Không cần đâu. Em muốn anh tặng em thứ gì? Chỉ trừ việc hái sao trên trời, cái gì anh cũng có thể cho em.

- Sao á, để nó trên trời cho sáng, hái làm chi. – Rồi cô cười dòn dả.

* * * * *

3.

Chuyện của cô chủ quán và anh Quang.

Cô chủ quán tên Thúy Hà là em gái nuôi của anh Quang. Cha mẹ cô kinh doanh mấy cửa hàng kim khí điện máy ở Đà Lạt.

Quang mồ côi từ nhỏ. Anh được các nhà sư trong chùa ở quê anh, nằm ở ngoại thành Hà Nội nuôi dạy. Trong một lần về quê đi dâng

hương, bà Hiếu – mẹ Thúy Hà bị rấn cắn. Chú tiểu nhỏ linh lợi đã kê miệng hút nọc rấn cho bà, trong khi chờ sự cụ đến bó thuốc. Nhờ cái duyên này mà vợ chồng bà Hiếu xin Quang về làm con nuôi. Lúc ấy, Quang khoảng mười hai tuổi.

Lúc bước vào nhà mới, Quang vẫn còn mặc bộ áo chú tiểu. Chú bé không muốn thay bộ đồ khác và cũng không muốn bỏ các sư thầy. Nơi chú ở, ai cũng yêu mến chú. Còn rất nhiều bạn học thân quen nữa. Các sư thầy muốn chú bé đi đến nơi có nhiều điều kiện tốt để ăn học thành tài. Thì đi, các thầy không muốn giữ ta lại, ta cứ bám vào, các thầy càng bực, chú bé giận dữ. Đêm hôm trước khi đi, chú tiểu nhỏ nằm khóc một mình trong phòng. Cảm giác cô độc làm chú lo sợ viễn cảnh về với những người lạ.

Người chú tiểu gặp đầu tiên trong nhà mới là một cô công chúa nhỏ cực kỳ xinh đẹp trong bộ đầm xòe, gắn rất nhiều ren rua màu trắng. Nhìn thấy chú, cô kêu lên:

- Ô kìa, sao nó không có tóc?

Má chú tiểu đỏ bừng, mặt đỏ lên như sắp khóc.

Bà Hiếu xoa xoa cái đầu trọc của chú bảo con gái:

- Đây là model mà. Nếu muốn thì dưỡng tóc, vài tháng sau là đẹp thôi.

Chẳng hiểu bà định nói với con gái hay với chú tiểu.

Ngày tháng cứ qua đi. Thúy Hà càng lớn, càng xinh đẹp. Người theo đuổi xếp hàng đếm không xuể. Quang thì bận suốt ngày. Ngoài giờ học, anh còn phụ cha mẹ nuôi sữa chữa, lắp ráp máy móc. Ngày nào cũng nửa đêm mới về. Hầu như lần nào cũng thấy Thúy Hà chờ sẵn, lảng xảng dọn cơm cho Quang, không hề đánh thức vú Út, người phụ trách cái bếp nhà dậu.

Hôm liên hoan mừng Quang tốt nghiệp bằng kỹ sư lâm nghiệp đại học Đà Lạt, mọi người ai cũng hơi quá chén. Ngay giữa bàn tiệc, Dũng Anh, trưởng phòng thuế – con trai ông chủ tịch tỉnh đã mượn hơi men, lớn tiếng ngỏ lời cầu hôn Thúy Hà. Ông bà Hiếu mừng vui ra mặt. Còn mong chàng rể nào tốt hơn Dũng Anh? Vừa đẹp trai, vừa con nhà gia thế, lại vừa có chức quyền. Dưới cái nhìn mong chờ của cha mẹ, Thúy Hà không chút vui mừng mà còn tái mét mặt như là hết sức giận dữ. Cô gái đưa mắt nhìn Quang như cầu cứu. Đầu nặng trĩu vì lần đầu tiên nhấp rượu, Quang chỉ biết nhìn em gái mà cười ngây ngô rồi gục xuống ngủ luôn.

Nửa đêm, Quang chợt thức giấc vì tiếng khóc thút thít. Tối đen. Anh đưa tay quờ đầu giường theo thói quen và chạm vào công tắc điện. Đúng là anh đang ở phòng mình vì đèn bật sáng. Thúy Hà ngồi dựa lưng vào ghế xoay ở bàn học của Quang với tóc tai bù xù và đôi mắt sưng húp vì khóc. Quang giật mình hoảng hốt, chuyện gì làm cô em gái xinh đẹp, thông minh như Thúy Hà phải đau lòng như thế?

- Sao vậy em?

Anh ngồi dậy hỏi. Cô không trả lời. Quang rời giường tới quỳ thấp xuống ngang mặt cô. Anh vén tóc cô vào mang tai xong, lại vỗ vỗ vào má cô rồi đứng lên đi vòng quanh cô. Vừa đi, Quang vừa tụng một bài kinh Quan Âm cứu khổ, cứu nạn. Thúy Hà bật cười. Hồi hai người còn nhỏ, cứ mỗi lần cô nổi giận, Quang thường ngồi rút vai nhắm mắt tụng kinh. Lần nào cô bé cũng vui thích mà hết giận. Hát ru thì Quang không biết chứ tụng kinh thì chú tiểu nhỏ rành lắm. Kể cũng lạ, cô bé hình như rất thích nghe Quang tụng kinh.

- Cười rồi nha. Bây giờ nói cho anh biết chuyện gì làm em khóc âm thầm trong phòng anh thế?

- Là mẹ muốn em lấy Dũng Anh.
- Không phải em đang hẹn hò với anh ta cả năm nay sao? Chưa tìm hiểu xong à? - Ai mà hẹn hò với anh ta. – Thúy Hà đỏ bừng mặt.
- Khuya nào anh về cũng thấy anh ta là người ra về sau cùng, tưởng là em đã chọn được người yêu rồi.
- Vớ vẩn. Anh ta không về, không lẽ em mời về cho sớm sao?
- Không biết nên nói cái gì với em nữa. Hay em còn chờ ai? Anh có biết không?
- Không, không... - Thúy Hà lắc đầu quày quạ.
- Vậy mai nói tiếp, anh phải ngủ nữa mới được. Khi ra nhớ đóng cửa phòng cho anh nha.

Quang trở lại giường, nằm xuống, tay vịn công tắc đèn, vẻ chờ đợi Thúy Hà ra cho anh tắt.

- Anh cứ tắt đi, em ngồi đây một lúc nữa rồi sẽ ra.

Quang tắt đèn, nhắm mắt lại. Dư rượu làm anh hơi đau đầu. Trong mơ màng, Quang bất chợt nghe hơi thở ấm áp mơn man trên má. Quang rùng mình nhận ra Thúy Hà đang cọ làn da nóng hừng hừng trên má cô vào mặt anh. Làm sao mà có thể như thế này? Anh luôn xem cô như em gái mà thôi. Anh nằm im lìm vờ như đã ngủ. Cô gái thở dài rồi lặng lẽ đi ra.

Ông bà Hiền rất giận khi Quang quyết định vào lâm trường làm việc. Ông bà muốn anh quản lý những cửa hàng điện máy, không muốn anh đi xa. Đến lúc này, Quang mới hiểu tại sao mình quyết định chọn học ngành lâm nghiệp mà không phải ngành cơ khí. Trong bản năng, anh đã biết mình phải chạy trốn. Trái tim của một chú tiểu nhỏ vẫn mãi mãi đập trong anh. Anh mơ ước một khoảng trời rộng cho mình hít thở, không phải là bốn bức tường đèn điện sáng choang, nhưng

giống như một nhà tù làm anh khó thở. Ở đó, anh không có suy nghĩ riêng, không có chút tự do. Chính vì vậy mà anh đã làm việc và học tập một cách miệt mài đến tận đêm khuya như một sự trả ơn trước. Tuy biết mình làm như vậy có khác gì vô ơn, nhưng anh từng nghĩ: Không có anh, cha mẹ cũng có thể kiếm người phụ giúp khác. Anh vào tận xã Lộc Lâm, một vùng rừng sâu thuộc tỉnh Lâm Đồng làm việc.

Nghe những chàng trai kháo nhau về cô chủ quán xinh đẹp của cái quán nước mới mở trên đồi, gần khu tập thể của lâm trường, Quang hơi ngờ ngợ. Nhưng anh không tin là cha mẹ nuôi cho phép em gái đi xa như thế.

Gọi là quán nhưng phải nói là một nhà hàng mới đúng. Đó là một nhà sàn lớn, mái tôn và trần khá cao, chia làm hai: Phía trong là một căn phòng kín có nhiều cửa sổ và hai cửa chính. Phía ngoài, vách ngăn ngang tầm lưng, mặt bằng rộng và thông thoáng, có để khoảng hơn chục cái bàn, xếp quanh bốn chiếc ghế. Tủ rượu khá lớn bằng kính. Tủ đá và tủ lạnh đều thuộc loại lớn nhất.

Trời hồi, không phải Thúy Hà thì còn là ai? Quang đứng chôn chân ở cầu thang. Thúy Hà chạy như bay đến, cô reo mừng:

- A! Anh về rồi!

- Em làm gì ở đây? Cha mẹ thì sao?

- Chẳng sao cả. – Mặt cô ỉu xiu. – Anh đi được thì em cũng đi được.

Vừa lúc đó, Quang nhìn thấy Tuấn Cường – Giám đốc lâm trường đang ngồi ở cái bàn cạnh tủ rượu. Trông anh vẫn như mọi khi, rất phong độ. Tuấn Cường nhìn về phía Quang, vẫy gọi:

- Lại đây ngồi. Mình thật không ngờ cậu có cô em gái xinh như thế –

Nửa đùa, nửa thật, Cường nói – Hay là cậu nhận quách mình làm

em rể nhé?

Quang chỉ cười, lòng anh thật sự rất lo. Thân gái một mình ở xứ lạ, anh làm sao yên tâm?

- Nè, mặt mày sao trông khó coi thế?

Tiếng nói rồn rảng quen thuộc của vú Út – Người làm từ nhỏ trong nhà cha mẹ nuôi đập thẳng vào màng tai làm Quang vui quá. Ừ, đúng thế chứ, nếu không thì ai sẽ phụ trách việc nấu nướng. Quang nhớ ra là cô em gái được cưng chiều từ nhỏ, ngay cả hâm nóng thức ăn mà lắm khi còn để quá lửa. Vú Út lại gằn vổ vai Quang:

- Muốn ăn gì, con trai?

Trong một thoáng, Quang cảm thấy thật ấm áp. Từ những ngày mới về Đà Lạt, anh đã được vú chăm sóc rất tốt. Có vú bên cạnh Thúy Hà thì không việc gì phải lo nữa.

Hôm sau, Quang lại vào rừng. Đó chính là ngày mà Quang gặp Rua lần đầu tiên. Ngày hôm đó, chú tiểu trong anh không còn nữa. Quang đã bị tình yêu sét đánh cuốn theo.

* * * * *

4.

Thảo Hiền nghiêng nghiêng đầu nhìn em gái cười nụ:

- Thế nào, thỏa tò mò chưa bé con? Khỏe rồi thì dậy đi nha.

Thảo Hương vẫn nằm dài trên giường, vòng tay ôm ngang lưng chị:

- Trời ơi, chị dịu dàng quá làm em bồng dưng thật là nhớ mẹ. Nơi này giống như xứ cổ tích ấy, chẳng có điện thoại để gọi về nhà.

- Anh Chí ra thị xã đã báo về rồi. Chị dặn không nói em bệnh, cha má sẽ lo. Đừng ôm nữa, mười bảy tuổi rồi mà cứ như trẻ con.

- Chị chắc nhớ nhà lắm phải không? Ba năm rồi còn gì.

- Ừ. Anh Chí cứ đi suốt. Một mình chị ở nhà buồn lắm.

- Hồi chị mới đi, em khóc hàng tháng trời.

- Vì sao?

- Vậy mà cũng hỏi. Chị vui quá, không nhớ em chút gì. Má còn thăm hơn, cứ trông ngóng chị gọi điện mãi.

- Anh Chí nói em có muốn đi thăm thú rừng, anh sẽ cử anh Long đi với em.

- Vậy còn gì bằng.

Thảo Hương quay mặt dấu vẻ tươi cười. Cô nghĩ đến chàng trai có đôi mắt đen thật to, cái mũi cao thanh tú và làn da trắng mịn màng ẩn hiện vết râu xanh bó quanh cằm. Trái tim mơ mộng của cô đã muốn hát lên rồi. Nhất là lúc anh ngồi ôm cây ghi-ta, rải ngón tay với những giai điệu dịu dàng và hát nhạc Trịnh: ....Tình yêu mật ngọt, mật ngọt trên môi. Tình yêu mật đắng, mật đắng cho đời. Tình yêu như biển, biển rộng hai vai, biển rộng hai vai. Tình yêu như biển, biển hẹp tay người, biển hẹp tay người, lạc lối ....

Thảo Hương ngồi trên cabin theo Long vào rừng chờ gỗ ra lâm trường. Mỗi lần xe chạy ngang bản, những đũa nhóc lại ủa ra. Hàng chục đũa đứng dang tay cản đường để xe ngừng lại. Nhanh như sóc, bọn nhóc leo lên bám vắt vẻo trên cửa xe rồi ra hiệu cho xe chạy y như những lơ xe thú thiết. Mặt đũa nào cũng hớn hờ. Khi xe đi một khoảng khá xa, chúng lại ra hiệu cho xe ngừng lại và nhảy xuống, chạy trở về. Thảo Hương nhăn mặt. Cô nhiều lần thử gỡ tay bọn nhóc nhưng mấy ngón tay bé xinh cứ như bị bắt vít, dính chặt không gỡ ra được. Cô bảo bọn nhóc:

- Leo như thế, nguy hiểm lắm có biết không? Nhỡ mà sút tay té xuống, xe tải to như thế, cán một cái là dẹp lép như cái lá luôn, có sợ không?

Bọn nhóc nhe răng cười rất hồn nhiên. Có lẽ bọn nhóc không hiểu lời cô nói vì chúng vẫn chặn xe, nhảy lên đeo bám như cũ. Long cười bảo cô quá lo xa:

- Em đừng lo, anh luôn xem kỹ chúng xuống hết rồi mới cho xe chạy, không xảy ra vấn đề gì đâu.

Giọng anh ngọt ngào. Nụ cười anh làm cô không thể suy nghĩ cái gì khác. Cảm giác yêu và được yêu thật là kỳ diệu. Cô không còn thấy rùng cô quạnh, không còn thấy bản làng xa lạ, tất cả đều thân thiết như thể cô đang ở nhà mình. Điều cô mong chờ nhất mỗi sáng thức dậy là trông thấy anh trong chiếc bađơsuy dài bay lất phất đi lên triền dốc gọi cô xuống đi cùng anh.

Trưa hôm đó, khi xe chạy ngang bản, bọn nhóc như thường lệ lại chặn xe leo lên. Lúc ngừng xe cho bọn nhóc nhảy xuống, Long theo thói quen, chỉ cần nhìn thấy một đứa nhóc huơ tay ra hiệu cho xe chạy là dẫn ga. Nhưng lần này, bọn trẻ đồng loạt huơ tay kêu gào, vẻ rất hoảng loạn. Long chạy tới một đoạn mới ngừng lại, nhảy ra khỏi xe. Thảo Hương nhảy xuống theo. Họ nhìn theo những ngón tay của bọn nhóc. Một đứa bé đã bị bánh xe cán xéo lên người. Trên cái móc gần cửa xe còn vướng một cái áo rách bay phất phơ. Ôi, cảnh tượng thật kinh hoàng! Cô gần như té quỵ người xuống, ngực thắt lại không thở được. Vài đứa nhóc vừa kêu la, vừa bỏ chạy về bản. Long nắm tay Thảo Hương lôi lên xe rồi dẫn ga chạy luôn, bỏ lại đằng sau cái xe xác đứa trẻ bê bết máu và mấy đứa trẻ khác đang quỳ quanh xác bạn, cúi người như khóc, như lay bạn chúng dậy.

Kể từ hôm đó, Thảo Hương không gặp Long nữa. Lâm trường cử người xuống bản bồi thường nhưng họ không nhận. Người bản lên lâm trường yêu cầu gặp Long. Họ chỉ muốn Long xuống bản xin lỗi

gia đình của đứa trẻ. Long đã tự ý nghĩ việc và biến mất tăm khỏi lâm trường.

Thảo Hương nhớ có lần Long đã kể cho cô nghe về nhà của anh ở Đà Lạt. Thậm chí, cô còn có thể hình dung rất rõ ràng ngôi nhà với những khoảnh vườn hoa và màu sắc của cái cửa, cái rèm .... Nghe cô mô tả, anh Chí nói anh có thể biết đó là đâu. Thảo Hương đòi đi theo.

Trong khi Chí nhấn chuông, Thảo Hương nhìn khuôn cổng được bao quanh bởi giàn bông giấy rực rỡ, bên trong, những cây sứ trắng xanh mướt nhô cao, quen thuộc như thể cô đã từng thấy nó.

Người mở cổng là một thiếu phụ trẻ xinh đẹp và đang mang thai khá lớn. Cô cười rất tươi và hỏi bằng chất giọng mà ngay lập tức Thảo Hương hiểu ngay cô là một người dân tộc:

- Các người tìm ai?
- Đây có phải nhà anh Long không?
- Phải, anh ấy đang có nhà đấy.
- Chị là ...?
- Vợ đó mà.

Thảo Hương ngó ngàng nhìn cái rèm cửa màu hồng nhạt đang khẽ lay trong gió, nhìn cái bụng bầu và nụ cười dịu êm trên đôi môi đỏ như son. Long xuất hiện ở cửa. Anh nhìn vào Thảo Hương và khẽ nhăn mặt:

- Làm sao mà kiếm ra nhà thế?

Anh hỏi về một môi. Trong lý lịch của anh không có địa chỉ này.

Anh Chí nhìn về phía em vợ, bỗng nhiên cũng cười một cách mệt mỏi hệt như Long:

- Cô bé nhóc kia vẽ đường cho tôi. Không ngờ cậu đã có vợ rồi nhỉ?

Lại sắp làm cha rồi. Sao mà kín miệng thế?

- Còn biết làm sao? Anh không nhớ cô ấy hả? Cô hoa khôi của nhóm thiếu nữ Thái đến lâm trường tham gia văn nghệ năm ngoái ấy.

- Cậu bỏ việc là một chuyện, nhưng cậu phải về bản xin lỗi người ta một tiếng.

- Không đâu. Anh xin lỗi hộ tôi. Tôi bây giờ sắp làm cha rồi. Nhớ đến bản, bị bỏ bùa diên về làm sao chăm sóc vợ con.

Trong khi nói, Long cứ cúi mặt xuống. Thảo Hương không hề nói một tiếng nào kể từ khi tới đây. Chí cứ nắm tay cô thật chặt, như thể sợ cô chạy mất.

- Nói cái gì vớ vẩn thế. Đó chỉ là chuyện hoang đường, sao lại tin thật. Một câu xin lỗi khó nói lắm hay sao?

- Lỗi cũng đâu phải của tôi. Bọn nhóc tự mình làm chết mình ấy chứ. Tôi đã rất tốt với chúng khi cho chúng nhờ xe. Nếu biết cơ sự thế, tôi đã chẳng cho chúng bám xe làm gì. Bây giờ bảo tôi đến xin lỗi, chẳng phải là gài sẵn bẫy chờ tôi hay sao?

- Bẫy cái gì mà bẫy, cậu sâu sắc quá đấy! Có đi không, nói một tiếng thôi.

- Tôi không dám đi. Anh về đừng cho họ biết tôi ở đâu, tôi sợ lắm. Trên đường về, hai anh em đều lặng thinh.

Thảo Hiền đón em gái ở cửa, tay chìa ra một lá thư:

- Thư của em nè. Hai anh em có kiếm được nhà không?

Chí nắm tay vợ đi vào nhà:

- Để nó một mình đi em.

Đó là thư của Long. Trong thư, Long giải thích rằng anh đã từng quan hệ với một cô gái. Anh không yêu cô ấy, nhưng bây giờ, cô ấy đến tìm với một cái thai sắp đến ngày sinh, rằng Thảo Hương là tình

yêu duy nhất của Long và anh rất đau khổ phải chia tay cô. Chỉ có thể.

Những giọt nước mắt cứ thi nhau lăn tròn trên má Thảo Hương. Cô phát hiện trên thế gian đáng sợ nhất là người hèn nhất. Họ thường có bộ mặt thiên thần để quyến rũ trái tim bạn. Khi gặp chuyện, họ sẽ bỏ mặc bạn, họ sẽ trốn tránh. Còn bạn với những nỗi đau mà nếu may mắn, bạn sẽ vượt qua, nếu không may, bạn sẽ không thể tin yêu ai được nữa. Không hiểu sao, cô cảm thấy mình đã rất già vì dường như trái tim cô vừa xuất hiện quá nhiều vết nhăn nheo.

Thảo Hiền ôm chặt em gái, mắt chị nhòa lệ. Lần chia tay này phải rất lâu hai chị em mới có thể gặp lại. Năm nay, Thảo Hương lên lớp 12. Năm sau thì thi đại học.

- Hay em bảo cha má lên thăm chị.

- Chị bảo anh rảnh phép đưa chị về thăm nhà. Chị cũng biết má sợ say xe, có bao giờ đi xa đâu.

Chí cười:

- Được rồi, hẹn gặp ở Sài Gòn nha.

Viên Nhật

Gái nhỏ

Tôi dắt cái xe đạp ra ngõ đi học. Từ bên kia bờ ruộng, Gái Nhỏ gọi với sang:

- Bác Ái ơi, đi học hả?

Tôi dựng xe đứng chờ nó chạy qua. Nó mặc cái áo của má nó, dài phủ mắt cá chân, lại gài lệch, vạt thấp, vạt cao. Mặt mũi nó dính đầy bùn đất trông rất hoạt kê. Tôi lấy khăn tay lau mũi cho nó rồi mở cặp, lấy mấy trái ổi đầu mùa định mang vào lớp, cho nó và dặn:

- Mai bác Ái nghỉ, con qua nhà bác Ái chơi nha.

- Dạ.

Hôm sau, tôi đang ngồi trên cây ổi học bài thì thấy Gái Nhỏ lấp ló ở cổng rào. Tôi nhảy xuống ra dẫn nó vào. Nó vẫn mặc cái áo hôm qua. Tôi dẫn nó ra hồ nước ở đầu máng xối, tắm cho nó. Mỗi lần tôi để cục xà bông Lux xuống là nó lại cầm lên mũi hít hà:

- Thơm quá!

Tôi phì cười:

- Con tự tắm phải không?

- Dạ.

- Hèn gì chỗ cổ của con, bác Ái kỳ hoài mà không ra, bùn đóng lâu ngày quá, thành lớp da thứ hai của con rồi. Làm sao đây? À, phải, con đợi một chút.

Tôi chạy vào nhà lấy bình dầu hôi, thấm ướt miếng giẻ và thoa dầu hôi ướt xung quanh lớp bùn. Đợi một lát, tôi bắt đầu chà nhẹ nhẹ nhiều lần vì sợ kỳ mạnh quá, nó sẽ đau. Cứ như là lột da rắn ấy, lớp bùn đen dần biến mất, trả lại lớp da nguyên thủy của nó thật là mịn màng, trắng trẻo. Thì ra, Gái Nhỏ thật là xinh với đôi mắt nâu rất mơ màng. Tôi lấy khăn xoa khô đầu nó và chải những cọng tóc hoe hoe

cho có một đường ngôi thẳng tắp, hơi điệu đà nghiêng một bên. Mặc tạm cho nó cái áo của tôi, tôi bồng nó lên cái kiếng ở bàn lược, cho nó đứng trên mặt bàn, vừa tầm nhìn khuôn mặt nó và hỏi:

- Thế nào? Đẹp không con gái?

Gái Nhỏ cứ sẫm soi nhìn mình trong gương, hết cười rồi nghiêng nghiêng, liếc liếc. Bất chợt, nó cầm tà áo lên nhìn nhìn và tự nhiên sụ mặt, trông buồn so. Tôi biết ý, bảo nó:

- Đừng lo, bác Ái cắt, may cho con bộ đồ nha.

Từ trước đến nay, tôi chỉ biết vá quần áo chứ chưa từng cắt may thứ gì. Cái quần thì còn dễ, chỉ nửa tiếng là xong. Cái áo thì thật khổ, cái cổ không thể khâu tròn vì nó cứ ghệt vải, méo mó. Cuối cùng, tôi đành khoét tròn ba lỗ gồm cổ và hai tay, chỉ khâu mấy đường thẳng mà thôi. Dầu sao cũng là bộ đồ mới vì đó đã từng là bộ đồ mà tôi thích nhất. Khi nó mặc vào thì tôi thật buồn lòng, còn đâu là bộ đồ đẹp của tôi. Cái Quần rõ ràng tôi đo ni nó mới cắt, khâu, không hiểu sao nó mặc vào lại bó rọ cái hông. Cái áo thì trông kỳ kỳ vì cổ rộng mênh mông mà thân thì giống hệt cái ống quần. Tuy thế, Gái Nhỏ rất thích vì nó cứ trầm trồ:

- Đẹp quá!

Chỉ có điều, khi nó quay người và bước tới thì nghe một cái roac. Cái đáy quần đã hờ toang hoác. Nó trở mắt nhìn tôi. Còn tôi thì ngồi bệt xuống nền đất thờ dài:

- Thôi, con ra lấy cái áo cũ mặc lại đi, lúc nãy bác Ái giặt rồi, phơi ngoài rào ấy, bây giờ chắc là khô rồi.

Bà nội bước vào nhà, nhìn thấy tôi và Gái Nhỏ liền cau mặt. Gái Nhỏ sợ hãi nép sau lưng tôi. May sao, bà nội không nói gì, đi vào nhà trong. Khi bà phát hiện cục xà bông quý giá bị mòn vẹt đi liền cầm ra

nhìn tôi. Bà thấy Gái Nhỏ trong bộ đồ kinh dị do tôi cắt may, không hiểu sao bà chỉ nói:

- Đây là tập cuối nghe chưa, còn lấy xà bông, quần áo đem phá nữa là cấm cửa nó luôn.

Chắc mặt tôi và Gái Nhỏ trông hớn hờ lắm nên bà nội cười cười rồi nhăn nhăn đi trở vào.

Từ ngày đó, hôm nào Gái Nhỏ cũng sang nhà tôi mỗi khi tôi ở nhà. Tôi dọn cho nó một chỗ ngồi với cái ghế nhỏ vừa tầm và dạy nó tập viết chữ. Năm nay nó lên sáu, sang năm đã vào lớp một. Nó thật là khéo tay và rất siêng năng. Tôi thường thưởng nó bằng những trái cây trong khu vườn rộng của nhà mình.

Những ngày bận rộn thi cử cuối kỳ của năm cấp III, lần nào Gái Nhỏ qua, tôi đều bảo nó về vì không có thời gian dành cho nó. Tôi hầu như đã quên Gái Nhỏ. Có một hôm, khi tôi đi học về, trời đã sắp tối, thấy nó đứng trước cánh cửa nhà nó mà khóc, tôi đi qua và hỏi:

- Sao thế con gái?

- Ba mẹ không cho con vào nhà.

- Tại sao?

- Ba bắt con ăn thịt trét cứt gà sấp, hôi lắm, con không ăn được.

Nó vừa nói, vừa đưa một miếng thịt bèo nhèo, đen đen, quả thật nhìn đã muốn ói rồi. Tôi đập cửa, ba nó ở trong nói vọng ra:

- Ăn hết chưa? Ăn hết mới được vào.

Tôi ôm nó vào lòng mới phát hiện nó sốt hầm hập:

- Anh Sáu ơi, nó sốt quá chừng nè.

- Thì nó bệnh, người ta cho bài thuốc ăn cho hết mà nó không chịu ăn.

Ba nó mở cửa, mặt buồn so:

- Nó sốt chực bữa rồi, uống đủ thứ lá thuốc mà không thấy bớt.
Ba nó ôm nó từ tay tôi đem vào giường, đặt nó nằm xuống. Thấy má nó cầm khăn đắp trán nó, tôi yên tâm đi về nhà.

* * * * *

Tối hôm đó, tôi ngồi trên lan can ôm đàn mà hát một cách sung sướng vì thi cử tốt đẹp. Bỗng, tôi nghe rất nhiều tiếng khóc thất thanh vang lên xa xa. Tôi chạy ra ngõ và thấy nhà Gái Nhỏ có ánh đèn măng – xông sáng choang, tiếng khóc vọng ra từ đó. Khi chạy qua bên ấy, vào nhà, tôi nhìn thấy cha mẹ nó đang ngồi bệt ra đất, bên cạnh giường kê sát vách lá. Trên giường, Gái Nhỏ nằm thẳng đơ, trên cổ quấn băng trắng toát. Trông nó bé nhỏ đến thất lòng. Gái Nhỏ bị bệnh bạch hầu, ba mẹ nó không đưa bệnh viện, cứ chạy chữa bằng những bài thuốc của lang vườn, cho đến khi cổ nó sưng tấy mới đưa lên bệnh viện ở thành phố. Bác sĩ cố cứu chữa nhưng đã muộn quá rồi.

Mỗi lần tôi ra ngôi mộ của Gái Nhỏ, nhìn nắm đất nhỏ nhoi có cắm hai cây mía để mở cửa mả cho người chết biết đường về nơi mình yên nghỉ, nay đã khô, tôi lại ngập tràn nỗi buồn khi nhớ đến nó với cuốn tập và cây viết trên tay, cứ thập thò ngoài cổng gọi:

- Bác Ái ơi, con vào được không? Hôm nay con viết được nhiều chữ lắm.

Còn tôi thì vội vàng xua nó:

- Bác Ái bận lắm, con về đi, khi khác bác Ái rảnh sẽ gọi con.

Và, dáng nó lon ton, nhỏ nhoi, lùi thối đi về. Và, đôi mắt nâu ngáy thơ trên gương mặt thanh tú đã tin cậy biết bao khi ngược nhìn tôi.

Không biết là khói chiều hay mệt mỏi làm mắt tôi cứ cay đến nỗi chảy tràn nước mắt.

Viên Nhật

Hành trình của những que diêm

*Tất cả những que diêm có hai con đường cơ bản: Cháy hoặc rã đi.
Cháy một mình hay cùng cháy.*

Rã và thành đất.

Thiên nhiên có bốn sức mạnh: Đất, nước, lửa, gió. Thật ngẫu nhiên là trong một que diêm đã tiềm ẩn hết hai trong bốn sức mạnh của thiên nhiên. Que diêm không cháy, thì đất cũng là nơi ươm mầm sự sống. Nếu que diêm cháy có ích, thành ngọn lửa nấu chín thức ăn, tức là duy trì sự sống ... . Nếu que diêm cháy vô ích?

.....

Thư đưa mắt nhìn những gương mặt trong buổi lớp bồi dưỡng nghiệp vụ báo chí. Hầu hết là những người đang tác nghiệp tại một tòa soạn nào đó, chỉ có mình cô là lính mới tò te. Khi giáo viên vào, lại có thêm học viên cùng vào, cô nhận ra ngay một chị là nhà nhiếp ảnh nghệ thuật khá tên tuổi, một người là nhạc sĩ trẻ đang lên và một nhà sư trẻ măng dù trong bộ áo nâu sòng, vẫn trông rất đẹp trai!

Lời giảng viên: ... là nhà nước công dân, trong đó, có ba quyền lực gồm Quyền Lập Pháp, Quyền Hành Pháp và Quyền Tư Pháp. Có một thứ quyền lực không chính thống, vẫn được xem là Quyền Lực

Thứ Tư, vì nó có sức mạnh hướng dẫn dư luận. ...Chúng ta không thể cho phép mình vì tình cảm riêng tư mà đưa thông tin theo ý kiến chủ quan. Một sự kiện điển hình, phải có ít nhất ba trường hợp giống như thế. Nếu các anh chị không cân nhắc kỹ kưỡng khi đưa tin, hậu quả của nó ..... Tôi ví dụ: .....

Tiếng giảng viên đều đều khiến cô gần như ngủ gật.

... Một tin tức phải chứa đầy đủ các thông tin gồm 5 chữ bắt đầu bằng W: Who, What, When, Where, Why. Trật tự của những chữ W đó do các anh chị quyết định chọn ý nào đắt nhất....

Nghe loáng thoáng cái gì đấy đấy, cô giật mình tỉnh ngay. Cái mà thầy cho là đắt chắc là quý hiếm lắm đây. Thì ra chỉ là bài giảng. Lỡ thức rồi, cô mở mắt nghĩa anh chàng nhạc sĩ người Nha Trang. Anh nho nhã, trí thức với cái kính trắng và nụ cười thật tươi. Chỉ tiếc là anh có cái giọng nam cao gần như giọng gió. Còn anh nhà sư người Đà Lạt chỉ biết cười một cách hiền lành làm cô nghịch ngợm nảy ý muốn trêu chọc thầy. Cô cầm cây bút xoay xoay trên ngón tay, nghĩ ngợi nên viết cái gì cho nhà sư. Ra rồi, cô cười mủm mỉm viết: Thầy ơi, U hỏi thầy khi nào về?

Vo tròn tờ giấy, cô nhắm lưng thầy, liệng véo. Kịch.

Nhà sư quay lại, cô đưa bàn tay làm chữ OK lắc lắc và mấy ngón tay lần lượt vừa cúp, vừa bung thành hình như thể gọi điện thoại.

Nhà sư nhìn cô học viên trẻ măng có khuôn mặt thanh tú, đang hồn nhiên cười như hoa với mình, không cần nói cũng biết cô vẫn còn giữ tính học trò, chọc phá người khác. Thầy cười cười, cúi xuống nhặt viên giấy. Xem thử cô gái này viết gì nào – Thầy vừa nghĩ, vừa mở. Nhìn thấy dòng chữ, mặt thầy trở nên đỏ hồng – Hãy đợi đấy, cô

gái thích chơi chữ.

Xem như thầy thua 1 – 0. Thư thích chỉ nhìn vào thầy. Bàn tay cô đang ở dạng gọi điện thoại trên tai, liền đưa ra ngoài ngang mũi, đầu ngón cái chỉ vào mũi mình, đầu ngón út chỉ vào nhà sư. Cô đưa ngón cái tay trái thành hình number One để ngay mũi, bàn tay phải thành số 0 như ống dòm, nheo một mắt vào thầy.

- Em.

Thư giật mình vì bị thầy giáo chỉ ngay mình.

- Dạ?

Thầy lấy bút gạch chân một cái tí trên tờ báo mới ra mà hầu như ai cũng có một tờ.

- Em lên bảng viết bài báo này thành một tin. Các anh chị cũng viết tin từ bài báo này. Chúng ta sẽ xem mọi người viết như thế nào.

Thư nhanh chóng lướt mắt suốt cả bài báo dài. Trong đầu cô những từ: Ai, khi nào, ở đâu, việc gì, tại sao ... cứ như lồng đèn kéo quân chạy loanh quanh, như muốn nứt toác cả trán cô mà chui ra. Cuối cùng, cô nghĩ: Một cái tin, điều đập vào ý nghĩ người khác trước hết chính là sự kiện, thời gian, địa điểm, nhân vật và kết luận vì sao xảy ra sự kiện.

Thầy giáo nhìn vào cái tin của cô và nhăn mặt:

- Vì sao em chọn cách sắp xếp thông tin như thế?

- Thưa thầy, có vấn đề ạ?

- Có vấn đề đấy.

- Dạ ??

- Đây là một bài báo viết về một chương trình truyền hình mới, do những diễn viên kịch nói tên tuổi dàn dựng. Theo em, cái gì khiến

bạn đọc chú ý trước hết?

- Thưa thầy, chương trình ạ.

- Nếu chương trình không phải do những nghệ sĩ này dàn dựng, em có chú ý không?

- Dạ ..... Thưa thầy, em có chú ý ạ, vì cái tên của chương trình rất hấp dẫn: Ngày Xưa, Ngày Xưa ...

- Em thích làm công chúa lắm nhỉ?

- Thưa thầy, sao cơ?

Thầy giáo chỉ vào nhà sư:

- Vui lòng đọc cho tôi nghe cái tin của Thầy.

- Hai diễn viên TL, TT vừa kết hợp với Đài THTP dàn dựng một chương trình dành cho thiếu nhi có tên gọi ....

- Em có biết hai diễn viên này không?

- Dạ biết.

- Có thích họ không?

- Dạ có.

- Nếu những người em đã biết, đã thích, em có chú ý xem họ làm gì mới không?

- Dạ có.

.....

Nhân lúc thầy giáo bận nhìn xuống mọi người, Thư nhìn nhà sư, nheo một mắt, ra dấu số 1 với thầy rồi hơi cúi đầu đi về chỗ.

Giờ ra chơi, Thư lên xem tập album ảnh của nhà nhiếp ảnh. Thư trầm trồ:

- Nhìn ảnh là biết chị đã đi rất nhiều nơi. Chị thật là giỏi, ảnh đẹp quá, trông cứ như tranh ấy. Chị học lớp này, định làm phóng viên ảnh ạ?

- Chỉ để cộng tác tin ảnh.

- Vậy chị nghĩ anh nhạc sĩ đẹp trai kia học để làm gì?
- Có lẽ để tự làm PR cho mình.
- Chị giỏi quá, cái gì cũng nghĩ ra.

Chị vò đầu Thư cười:

- Ngốc. Vậy em học để làm gì?
- Em muốn làm phóng viên.
- Trông em không giống phóng viên đâu.
- Làm sao mới giống hả chị?
- Mai mốt em sẽ biết, ráng chờ đi hen.

Nhìn thấy nhà sư đang ngồi một mình ở ghé đá dưới gốc cây sứ trắng, Thư lại gần:

- Thầy ơi?

Nhà sư nghĩ bụng: Cô gái nghịch ngợm lại đến nữa rồi – Nhìn vào Thư, thầy hỏi:

- Dạ, có chuyện gì?
- Dạ. Em nghe nói thầy tu ở Trúc Lâm thiền viện?
- Dạ phải.
- Thầy đi học để về làm cho báo Giác Ngộ phải không ạ?
- Không hẳn thế.
- Thầy ơi, có phải thầy học để làm PR cho chùa Trúc Lâm phải không ạ?
- Không hẳn thế.

Thư bắt đầu ngờ vực nhà sư đang có ý trêu mình:

- Cái gì cũng không hẳn, tức là cái gì cũng có hẳn một chút nhỉ?
- Dạ phải. Không hay có chỉ là một khái niệm. Ta làm chưa hẳn là có, ta không làm, chưa hẳn là không.

Thư nhìn nhà sư đang mồm mím cười, bất chợt cô nói:

- Thầy ơi, thầy nói khó hiểu quá, em không hiểu tức là không hoàn không, may quá, dạ chào thầy.

Vừa nói xong, Thu đã vội quay người, vung vẩy hai tay mà đi.

* * *

Anh trưởng ban Chính trị Xã hội gọi Thu vào:

- Em đã có đề tài nào chưa?

- Dạ, em báo cáo tuần mấy đề tài đó ạ.

- Cái đó đều xài không được. Tôi cho em một đề tài đây.

- Dạ, cảm ơn anh. Đề tài gì ạ?

- Em vào trại giam xin phỏng vấn P.

- Tên cướp giết người không ghê tay, đang chờ thụ án tử hình ạ?

- Phải.

- Dạ thôi, em không nhận đề tài này đâu.

- Không nhận là thế nào?

- Gã đó, khi cướp của thì quyết giết chết không tha để nạn nhân không thể nhận diện. Thuở ban đầu còn nghèo hèn, hắn sử dụng vũ khí thô sơ là dao, mác. Khi giàu có, hắn dùng súng đạn. Gã giết người máu lạnh như thế, lời cuối cùng cũng chẳng hay ho lắm đâu ạ. Anh cho em đề tài khác đi.

- Không có cái khác, em làm đi. Đây là một đề tài rất hay mà anh dành cho em. Cuộc đời ngắn ngủi của hắn, tội ác và kết thúc là dựa cột ở trường bắn. Đó là bài học cho những ai không chăm chỉ làm việc, chỉ muốn ăn chơi, hưởng thụ trên mồ hôi, nước mắt và cả máu của người khác.

- Nhưng em làm sao vào đó được? Anh cũng biết là em đang tập sự,

đâu có giấy tờ gì để qua cửa công an?

- Có đủ giấy tờ thì ai làm chẳng được, cần gì gọi em. Làm được mới có tương lai chứ. Anh đã viết sẵn cho em một giấy giới thiệu nè, cầm lấy.

- Cái giấy này, vào tới phòng trực ban của trại giam là chấm hết. Cửa phòng giam hán còn chưa kịp ngó nữa là ...

- Đi đi, lằng nhằng là ăn đòn bậy giờ. Chúc em nhiệm vụ khả thi.

- Nhiệm vụ bất khả thi thì có – Thư nhắn nhó khế lắm bả.

Giọng anh trưởng ban tuy rất hiền lành, vui vẻ, nhưng Thư biết mình chỉ có hai con đường: Một là Hoàn thành nhiệm vụ, hai là Say good bye my job! Không có cửa thứ ba cho cô chọn lựa.

Đúng như những gì Thư dự đoán, tại cửa trại giam Chí Hòa, anh công an gác cửa sau khi xem giấy giới thiệu của cô, chỉ cô vào phòng trực ban ngồi chờ. Khoảng chừng 15 phút, một sĩ quan công an mang quân hàm thượng tá vào gặp cô. Sau khi đọc hết những giấy tờ của Thư, ông nói:

- Muốn gặp tử tù này, phải có giấy cho phép của Sở Công An thành phố. Khi nào cô có giấy ấy, tôi sẽ lập tức cho cô vào gặp hán. Nhưng cô phải nhanh lên đấy, 7 ngày nữa là hán bị đưa đi xử bắn rồi. Thông thường, từ khi cô nộp đủ giấy tờ, cho đến khi có được dấu mộc cho phép của Sở Công An, cũng hết đúng một tuần, nghĩa là đã muộn rồi. Dù sao, cũng chúc cô may mắn và hẹn gặp lại.

Thư trầm nghĩ: Một câu chuyện cũng như một cái tin, không trực tiếp thì vào đề gián tiếp. Không gặp được hán, ta cũng có thể đi vòng từ phía gia đình hán.

Cô chỉ biết nhà hán ở khu vực Cầu Cống. Không hiểu có ý hay vô

tình, mọi thông tin đã có trên báo chí về P. hoàn toàn không nhắc gì về gia đình và địa chỉ cụ thể. Biết hỏi ai bây giờ? – Thư đau hết cả đầu để tự hỏi và đáp: Người có thể biết về P, ngoài người thân của hắn (Những người này đâu có dán nhãn cho cô thấy), còn lại là công an khu vực, người lái xe ôm. Gặp công an khu vực, tức là đụng vào thủ tục giấy tờ, vậy chỉ còn gặp các bác tài xe ôm.

Thư vào khu Cầu Cống, nghĩ là nên chọn những bác tài xe ôm có gắn tờ báo trên xe. Người thích đọc báo, ngoài chuyện rành đường xá, sẽ biết nhiều thông tin ngoài luồng hơn.

Thư có thông tin nhanh hơn là cô dự đoán. Người đầu tiên cô hỏi chuyện là một bác tài xe ôm đứng tuổi đã có thể nói vanh vách về P và gia đình. Hắn, cũng bình thường như những thanh niên khác, có một mẹ già, một vợ, một con. Trong xóm, hắn nổi tiếng là đưa con hiếu thảo, một chàng trai lịch sự, lễ phép, một người chồng yêu vợ, thương con ... , cho đến khi hắn lên báo, người dân trong xóm còn ngờ vực không hiểu ảnh đó có phải là chính P. hay không? Gia đình hắn không xác nhận. Hắn không thấy có mặt ở nhà, trong lúc mẹ hắn hiện đang bệnh rất nặng, sống nay chết mai. Xác nhận hay không cũng thế thôi.

Thư đứng nhìn căn nhà ọp ẹp, vách gỗ có nhiều kẽ hở, mái tôn. Cái cửa sổ chỉ có chấn song, treo một tấm rèm bông hoa đã rất cũ, buộc xéo, bên trong tối mờ. Cánh cửa gỗ đóng im ỉm, có một cái lỗ chó bên dưới. Trong nhà vắng ra tiếng ho sù sụ và tiếng trẻ con khóc oe oe.

Cô gõ cửa và đứng chờ khá lâu mới có người mở cửa.

Người mẹ trẻ đang bông nách một đứa bé gầy nhom:

- Cô là ai? Nếu là phóng viên thì về đi, tôi không tiếp.

- Chào chị. Em bên Hội Liên Hiệp Phụ Nữ.
- Có chuyện gì không?
- Dạ, nghe bảo bà bệnh nặng và cháu bé suy dinh dưỡng cần giúp đỡ, em đến để xác minh.
- Chúng tôi tự lo được, không cần phải nhờ vả ai. Cô về đi.
- Chị ơi, khoan đã. Em không xác minh xong, về bị la chết. Chị giúp em với.
- Hỏi xong thì về ngay nhé.

- Dạ, cảm ơn chị.

Thư nhìn mọi thứ xung quanh, lòng tự hỏi: Hắn đã cướp nhiều vụ lớn, vậy tiền đã đi đâu mà nhà cửa thì hươ hoác, mẹ già con yếu nheo nhóc thế này?

- Bác bệnh sao vậy chị?
- Mẹ bị tai biến nằm liệt giường mấy năm nay rồi. Khi trước nằm ở bệnh viện, chỉ mới về gần đây thôi.
- Chị có đi làm không?
- Tôi nuôi con nhỏ, chăm mẹ chồng bệnh, còn làm được gì?
- Vậy chồng chị đâu?
- Cô không biết thật hay ....
- Sao ạ?
- Không sao. Ảnh đang ở tù.
- Khi nào thì anh ấy được ra?
- Không có ngày ra, cũng không có ngày về.
- Trước đây, ảnh làm nghề gì?
- Chúng tôi quen nhau khi cùng làm cho một cơ sở in lụa. Sau này, khi mẹ chồng bệnh, tôi có mang thì chỉ còn mình anh ấy đi làm, tôi ở nhà.

- Vậy vì sao ...

- Khi anh ấy bị bắt, tôi mới biết ảnh kiếm tiền bằng cách nào. Con gái tôi có một người cha như thế, làm sao mà ngẩng mặt nhìn ai đây hở trời!

Bỗng dưng chị khóc nức nở. Bé gái trong lòng chị cũng khóc văng lên.

- Con à!

Tiếng người mẹ vẳng ra từ chiếc giường bỏ mùng kín mít.

- Dạ, mẹ gọi con.

- Sao mà khóc vậy con? Nhà có khách à? Ai thế?

- Có một cô bên Hội Liên Hiệp Phụ Nữ đến.

- Họ muốn gì?

- Không có gì đâu mẹ, cô ấy chỉ đi xác minh hoàn cảnh nhà mình.

- Để làm gì?

- Nghe nói họ muốn giúp đỡ chúng ta.

- Để dành giúp cho người khác đi. Gia đình mình còn mặt mũi nào nhận giúp đỡ. Ôi, con ơi là con.

Cả nhà đều khóc nức nở. lòng Thu nặng nề mặc cảm đối trá trước những giọt nước mắt của họ.

- Khi nào gia đình sẽ vào thăm chồng chị?

- Cô muốn đi theo? Để làm chi?

- Dạ, em phải xác minh tất cả mới xong việc, chị có thể giúp em không?

- Cô không theo vào được đâu, có trong danh sách thăm tù mới được.

- Bác có trong danh sách không?

- Danh sách chỉ có hai người là tôi và mẹ tôi.

- Em có thể xin đổi danh sách thăm nuôi, nếu chị đồng ý.
- Cho nó đổi đi, dù sao mẹ cũng không thể đi được – Tiếng người bệnh thều thào – Con gái, lại đây.

Cô con dâu bế em bé lại gần, người bệnh lắc đầu:

- Cô bên hội Liên Hiệp Phụ Nữ kia.

Thư đến bên giường, mở một góc màn nhìn vào.

- Vào thăm nó, cô đừng nói gì về bệnh tình của tôi. Tôi biết cô thực sự là ai, cô muốn gì ..., nhưng tôi không trách cô đâu. Trước khi gặp nó, tôi sẽ cho cô biết về nó, về chúng tôi đã sống như thế nào.

* * *

Lời người mẹ: Đây là khu ổ chuột. Hàng xóm đều là những người lao động chân tay, nghề thợ đụng, chạy xe ôm, mua gánh bán bưng. Bước ra cửa là thấy bán xì ke ma túy, chích hút, trộm cắp .... Công an hốt như cơm bữa. Tôi luôn răn đe nó: Nghèo cho sạch, rách cho thơm. Học về là bắt theo tôi bán rong, đi rửa chén, bưng đồ ăn cho khách lẻ đường. Lớn chút, không chịu đi học là tôi xin cho vào học nghề ở xưởng in lụa bên khu Mã Lạng. Nó không dính xì ke ma túy, không hề điều tiếng, trộm cắp. Đi làm thì thôi, về nhà là nó ngoan lắm, sửa này, sửa kia, một dạ, hai thưa. Rồi nó cưới vợ, có con. Tôi thì vào bệnh viện. Từ đó, nó đi suốt ngày đêm. Nghe nó nói tăng ca kiếm thêm, tôi cũng mừng. Ai ngờ nó lại đi cướp của, giết người. Được mình mà hại người, thà nó để tôi chết đi còn hơn. Sống mang nhục thế này ... Cô ơi, con gái ơi – Những dòng nước mắt chảy không ngừng trên đôi má hóp của người bệnh.

* * *

Phải mất hai ngày chạy ngược, chạy xuôi, Thư mới làm xong thủ tục đổi tên người thăm nuôi tử tù.

Trong khi chờ người công an dẫn hắn ra, cô bỗng cảm thấy thật trống rỗng. Cô không biết sẽ nói gì, sẽ hỏi gì. Hắn chết đã đành, nhưng còn những người ở lại?

Hắn sẽ có lý do của hắn để biện minh, như nhiều người đã làm khi phạm lỗi.

Thư không thể thuyết phục mình biện minh cho hắn, lại không thể để mẹ hắn sắp mất phải chịu thêm đau khổ, còn vợ và con hắn nữa!

Nhưng, còn những người vô tội chết dưới tay hắn, còn có một người sống sót thì trở thành phé nhân, gây đau khổ một đời cho họ và gia đình? – Chưa gì, Thư đã lúng túng, để cho tình cảm lấn át lý trí.

Hắn đã ra tới. Trông hắn trẻ, hiền lành như mọi chàng trai ở lứa tuổi 28, chưa đủ già để chứng chạc, nhưng đã qua tuổi bông bột, vô tư.

- Mẹ tôi khỏe không?

- Khỏe.

- Vợ con tôi khỏe không?

- Khỏe.

- Mẹ có trách tôi không?

- Có.

- Cô về nói lại với mẹ tôi, tôi xin lỗi mẹ.

Thư vội vàng kết thúc cuộc viếng thăm mà cô đã thấy vô vị như chính bản thân mình.

Ngồi trước xấp tư liệu, hình ảnh thu thập được, Thư thờ dài chán nản. Xem ra, mình chỉ có thể viết gương Người Tốt, Việc Tốt thì đầu

óc mới không đau. Cô hình dung hấn như một que diêm cháy vô ích. Khi cô đốt cháy hấn, hấn không cháy một mình mà cả gia đình hấn cùng cháy.

Cuối cùng thì Thư đã hiểu vì sao nhà nhiếp ảnh nói mình không giống một phóng viên. Ngốc nghếch, thiếu bản lĩnh và sự quyết đoán đến lạnh lùng, Thư chỉ có thể làm người kể chuyện. Người kể chuyện không cần phải chỉ mặt, đặt tên, nhưng sự thật vẫn tồn tại.

Viên Nhật

Khi Yếu Lơ bỏ nhà ra đi

Em bé đòi mãi, cuối cùng, tôi đành cho phép bé nuôi một con mèo. Là mèo biết meo meo và sẽ bắt chuột, không phải con mèo nhồi bông to đùng để ôm ngủ đâu.

Lúc mới mua về, nó là con mèo xấu xí nhất mà tôi từng biết. Tôi vốn có cố tật khó chữa là chỉ thích cái gì đẹp mà thôi. Nhưng nó là con mèo em bé nhà mình mua về, làm sao dám chê?! Đành nhe răng mà bảo:

- Trông nó không được xinh lắm, phải không con?
- Con biết. Con định mua con mèo trắng có cái đuôi chìa khóa, đẹp lắm. Nhưng con mèo này cứ chúi vào tay con, vừa co ro, vừa liếm mãi ...

- Vậy con đặt nó tên gì chưa?

- Dạ rồi.

- ?

- Tên nó là YẾU LỢ.

- Tên gì kỳ dzậy? Hông hiểu!

Bé quay mặt đi chỗ khác, dẩu nụ cười hết sức gian tà.

Tên gì cũng được thôi. Đó là con mèo của bé, thích đặt gì thì đặt.

Thấy tôi đi lấy chén riêng cho mèo uống sữa, bé cười:

- Thiệt là không muốn hiểu hả?

- Không. Thích thì nói, không thích thì thôi.

- Yếu Lợ là ... Lỡ Yêu đó mà?!!!!

- Trời ơi!!!!

Thiệt là hết nói nổi. Chủ đã yêu sớm, sợ ảnh hưởng chuyện học hành, lại cũng sợ càng cấm, càng phản tác dụng, mới cho phép quen có điều kiện. Bây giờ, ngay cả con mèo, bé cũng đặt cái tên ... Đúng là TRỜI Ơ!

Bé láu cá, nói xong là chạy lại ôm và hun lóc chóc.

Thôi thì mặc kệ, bé vui là được rồi. Thế là con mèo có một cái tên, tôi nghĩ chắc chẳng bao giờ "Đụng Hàng".

Cũng nên nói thêm rằng, trước khi có con mèo, bé đã vùi được nuôi một con chó.

Con chó này thì xinh ơi là xinh. Vừa mang về là tôi đã đem lòng yêu nó rồi. Bé đặt tên nó là KAPIGÔN - Con vật trong truyện tranh POKEMON - NHỮNG LÁ BÀI BÍ ẨN.

Tôi vẫn quen gọi tắt là Kapi.

Kapi có đôi mắt rất đẹp, vừa buồn buồn, vừa láu lỉnh, nhất là khi nó xin ăn. Tôi phải đặt cho nó biệt danh là BANG CHỦ CÁI BANG.

Khi nó xin ăn, nó đứng với hai chân sau, hai chân trước chắp lại và lạy như tế sao, vừa thở hồng hộc, vừa trung đôi mắt biết nói với nỗi buồn "vạn thuở", làm ngơ với nó được mới là giỏi đó. Mà rùi như mình cố tình làm ngơ, nó lạy không cho, nó lập tức sủa như đạn nổ vào mặt. Tôi thường bảo:

- Con chó này kinh dị quá. Xin ăn không được, nó chửii thề luôn!?

*****

Kiếp trước chắc Kapi là con khỉ, vì vậy, kiếp này nó vẫn giữ thói quen ăn trái cây.

Tôi chưa từng thấy con chó nào thích ăn trái cây như nó. Trái gì nó cũng xin ăn và ăn rất hào hứng, từ cam, quít, xoài, dưa hấu ... .

Trái cây nó thích nhất là sầu riêng.

Cứ mang sầu riêng về đến cửa, nó còn mừng hơn cả em bé. Trông bộ dạng nó hí hửng vẫy đuôi và trình diễn màn lạy với ... Trái sầu riêng là đủ tức cười.

Thậm chí mút nó cũng xơi luôn.

Hôm trước, thấy nó xin xỏ tội nghiệp quá, em bé cho nó một trái mút me, cũng không nghĩ là nó sẽ ăn. Ai dè, nó nhai có mấy cái, trái mút me đã chui tọt vào cổ họng. Xong rồi, nó tiếp tục màn lạy lục, xin xỏ?! Nếu nó không thích, nó sẽ lủi ra chỗ khác. Còn nếu nó thích thì coi như mệt với nó. Trừ khi, nó thấy hết, nó mới thôi.

Ngoài mút, Kapi còn thích chocolate. Mỗi lần thấy em bé cầm chocolate là nó chạy theo, cứ đứng ngay trước mặt mà lạy. Không bẻ một miếng cho nó, thế nào cũng bị nó sủa như gào vào mặt.

Xin ăn chuyên nghiệp như vậy, không cho nó làm BANG CHỦ CÁI BANG, còn nghề gì thích hợp nhất với Kapi?

*****

Con Yếu Lơ, nên gọi là YẾU lơ - Chạy mất dép mới đúng! Mấy ngày đầu mới về, nó ăn như chưa bao giờ được ăn. Bụng nó to như cái trống, tưởng sắp vỡ tới nơi. Sau đó thì nó đột nhiên bỏ ăn, cứ chui vào góc nằm co ro.

Nuôi một con mèo mà làm như có con mọn, cả ngày cứ lo lo trong lòng. Suốt một tuần liền, tối nào cũng phải đưa đến bác sĩ thú y, vừa chích, vừa thuốc.

Mèo con không chịu uống thuốc. Tôi đi mua một cái ống chích về bơm trắn vào cổ nó. Mỗi lần nhìn thấy tôi với cái ống chích là nó chui tuốt vào trong xó, dấu cái mõm vào trong bụng, rên những tiếng dài như con nít khóc.

Bé vừa phụ bắt và giữ con mèo, vừa cười:

- Trốn không thoát đâu cưng.

Kapi ở cạnh bé thì không ngừng sữa tưng bưng. Thật là nhức đầu!

- Bé ơi! Bé dẫn Kapi đi chỗ khác được không? Một con mèo èo uột rên rĩ, thêm một con chó gào rú, chắc mình chết quá!

Bé vội vàng ôm con chó, vừa đi, vừa cười:

- Thôi, con với Kapi đi học bài đây. Kapi lộn xộn quá. Nhưng mình vẫn thương Kapi. Hihhi. Ai cũng thương Kapi, đừng lo nha!

Nghe bé nói, tôi thật tức cười. Bé sợ tôi giận vì thêm việc dọn dẹp với mấy con vật, lại còn bận rộn vì chăm sóc chúng đau ốm. Bé đang vuốt đuôi cho tôi cười đó thôi.

Giận gì mà giận, là tôi đồng ý, bé mới mang chúng về. Chúng cũng rất dễ thương.

Tuy đem đến bao nhiêu là phiền phức, Yếu Lơ rồi cũng khỏe dần.

*****

Yếu Lơ đã cứng cáp, tôi rút thanh chắn ra, cho nó lang thang trong

nhà.

Kapi có bạn, lập tức giở trò thô bạo. Nó chuyên môn nắm cổ Yểu Lơ, tha chạy như tha cục xương bò, mặc cho Yểu Lơ gào the thé.

Em bé nhìn thấy xót ruột la lên:

- Kapi! Bỏ xuống nhanh. Chết bạn bây giờ!

Kapi nhả Yểu Lơ xuống, vừa quấy đuôi, vừa trưng đôi mắt buồn buồn, ngây thơ vô số tội ra. Chẳng ai giận được. Bé vừa xoa xoa cổ Yểu Lơ, vừa dặn Kapi:

- Bạn còn nhỏ lắm. Cấn bạn mạnh quá, bạn chết rồi, không có bạn mà chơi đâu.

Con chó mà biết nghe và hiểu lời người thì nó chẳng phải chó. Thế nên, Yểu Lơ lại tiếp tục bị nhốt sau thanh chắn.

*****

Đến khi Yểu Lơ bắt được con chuột đầu tiên, tôi không nhốt nó nữa. Thật ra, có muốn cũng không làm được, vì Yểu Lơ đã có thể nhảy qua thanh chắn mà đi lang thang trong nhà.

Ai bảo là Thực Như Miêu? Yểu Lơ ăn gấp mấy lần Kapi. Lúc trước, sáng ra chỉ đổ một chén thức ăn chó mèo cho Kapi, chiều về, có khi vẫn còn phân nữa. Bây giờ đổ hai chén, chiều nào cũng thấy sạch nhẵn.

Yểu Lơ lớn không đều: Bụng thì to mà chân tay thì nghèo ngoào. Chỉ có khoảng hai – ba tháng tuổi mà tôi đã xổ giun cho nó hai lần. Con mèo với cái bụng ềnh ương, lúc nào cũng đi ị ạch. Hình dung được nó mai này với dáng đi khoan thai, uyển chuyển của loài mèo thì hơi khó.

*****

Bây giờ, Yểu Lơ đã tương đối lớn. Nó chẳng còn sợ Kapi nữa. Hai

con đánh lộn chí chóc suốt ngày.

Kapi thì hay quần theo xin ăn. Yểu Lơ thì tối nào, khi tôi kéo cái ghế xoay ra, ngồi vào bàn vi tính, nó lập tức nhảy lên nằm trong lòng tôi. Vì con Yểu Lơ nằm, nên tôi rất ít cử động chân, để nó nằm thoải mái một chút. Lần nào, khi rời bàn vi tính, tôi cũng suýt nữa là té nhào vì bị chuột rút. Nhưng con mèo nằm ngoan vậy, không lẽ đuổi nó đi, đành chịu thôi.

Tôi gần như có một thói quen mới là cứ xoa xoa đầu Yểu Lơ mỗi khi phải suy nghĩ.

*****

Kể cũng nhanh thật, mới ngày nào, nhìn Yểu Lơ nghều ngoào chẳng chút cân đối. Giờ nhìn nó thon đẹp hẳn ra.

Chủ nhật này có bà ngoại lên nhà, không phải đi đâu, chị em và các cháu tụ tập làm bữa họp mặt gia đình.

Mọi người về hết, em bé cũng theo mọi người đi chơi, còn lại bãi chiến trường đầy xương xẩu, chén ly ...

Tôi đang thu dọn ngoài bếp thì nghe Kapi gào rú hết sức kỳ dị.

Trước mắt tôi, Yểu Lơ núp trong góc kệ, đang ra sức tát vào mặt Kapi. Kapi thì nhe hai hàm răng vừa gừ, vừa gào, lại vừa rú ... Nghe rợn hết cả người. Càng tức tối, nó càng không chịu đi vì không có cách nào gặm trúng con mèo khôn ngoan, cứ núp sau cái kệ.

- Kapi! Đi đi. Ra chỗ khác đi.

Tay dính xà phòng, tôi chỉ có thể nói như vậy.

Kapi hơi niễng niễng đầu quay lại nhìn tôi. Trời ơi! Mặt nó đầy máu me! Một bên mắt bị toác một đường, máu đang nhểu tong tong xuống nền.

Không kịp suy nghĩ, tôi vớ ngay cây chống giá vẽ giơ lên, quát hết

sức vào cái kệ.

Yểu Lơ lập tức phóng ra ngoài, nhảy lên đầu kệ đứng và kêu những tiếng náo nuột.

Tiếng cây gãy làm tôi bừng tỉnh. Cũng may là không quất vào con mèo, chứ không thì tiêu Yểu Lơ rồi. Làm sao nó có thể chịu nổi một cây trời giáng như vậy!

Nhưng cơn giận vẫn còn đầy, tôi lại đập cái khúc gãy xuống nền kêu lộp bộp, cho đến khi con mèo chạy mất mới thôi.

Bác sĩ phải khâu hết bốn mũi ở khoeo mắt Kapi. May là không trúng mắt, nếu không, Kapi hẳn phải đổi tên thành Độc Nhãn Cầu mắt.

*****

Kapi làm ra vẻ thương tâm, mấy ngày liền, cứ nằm nhiều hơn đi.

Tôi vốn cũng không để ý. Nếu là Kapi vắng nhà, hẳn chưa tới mấy phút là ai cũng biết ngay.

Chỉ đến khi em bé nói:

- Mấy hôm nay, con không thấy Yểu Lơ đâu hết. Chắc nó sợ về bị ăn đòn nên bỏ nhà ra đi rồi. Kapi mắt bạn, cứ nằm như sắp chết.

Thảo nào mà hai ngày nay, tôi cứ cảm giác trống trống thế nào ấy.

Thì ra, không có Yểu Lơ nằm trong lòng tôi như mọi khi.

Tôi nghĩ chắc Yểu Lơ bệnh. Có lẽ hôm đó, nó cũng bị Kapi cắn trúng hay là tôi đập cái kệ rung, đập vào người nó và bây giờ, nó đang nằm rũ ra ở xó xỉnh nào.

Tôi cầm đèn pin đi soi từng ngõ ngách trong nhà, xáo tung hết mọi thứ để kiểm Yểu Lơ. Thật là không có!

Đến nước này, tôi mới thật sự tin rằng: Yểu Lơ đã bỏ nhà ra đi! Ôi!

Con mèo cũng biết bỏ nhà ra đi!

Tôi ngồi vào cái ghế xoay trước bàn vi tính, ngớ ngẩn tự hỏi: Không

lễ Yểu Lơ thật sự đã nhận ra tôi, lòng riêng thương Kapi nhiều hơn nó? Không đâu. Một con mèo, làm sao thông minh đến mức ấy! Chỉ có một lễ là hôm đó, tôi dữ quá, nó sợ mà bỏ đi thôi.

Cứ nghĩ đến con Yểu Lơ tham ăn như vậy, mấy hôm nay lang thang, ai người ta thềm cho mèo hoang ăn, không chết bệnh thì chắc là sắp chết đói rồi. Tất cả chỉ vì tôi yêu thương không công bằng. Bình thường, điều đó không lộ ra. Chỉ khi gặp chuyện thì không thể dấu được. Thật là ...

Tuy dạo này, tôi đã đổi thói quen thức khuya, dậy trễ thành ngủ sớm, dậy sớm. Nhưng có hơi quá sớm hơn bình thường khi tôi tắt máy vi tính.

Em bé gõ cửa lóc cóc:

- Cho con vô ngủ chung một bữa được không?
- Không. Mình đã ngủ rồi! Bạn học bài xong chưa mà đòi đi ngủ sớm dữ vậy?
- Chưa học xong. Thôi cho con gấu bông vào ngủ chung cũng được. Con gấu này, người yêu mới tặng đó, con quý nó lắm.
- Thêm một con gấu nữa chắc mình chết ngạt mất. Cám ơn con gái, thôi đi học bài cho xong đi.
- Hay mai con đi mua con mèo khác, đẹp ơ là đẹp luôn, không xấu xí như con Yểu Lơ đâu.
- Xấu hay đẹp gì cũng không mua nữa. Phiền chết người chứ có sung sướng gì.

Tôi đành phải dậy, mở máy vi tính cho em bé an tâm mà học bài. Nếu không, bé cứ léo nhéo, còn nhức đầu hơn.

*****

Buổi sáng, lúc xuống tới lầu một, tôi nghĩ mình có nghe tiếng mèo

kêu. Lòng tự nhủ: Chắc mình mong quá thành ra lỗi tai có vấn đề. Nhưng để chắc ăn, tôi dừng lại gọi:

- Yểu Lơ! Yểu Lơ! Meo, meo meo ...

Lần này, quả thật là có tiếng mèo. Có thể đó là Yểu Lơ cũng nên. Việc gì cũng gác qua một bên, không đi nữa. Lỡ như là Yểu Lơ thật thì sao?

Nhìn đồng hàng của người ta chắt gần hết góc hành lang, tôi chỉ còn nước gọi thêm người đến phụ giờ ra.

Thì ra Yểu Lơ bị kẹt trong đồng bàn ghế của cái kho hàng. Chẳng hiểu nó vào đó bằng cách nào và sau đó thì không ra được.

Vừa giờ cái bàn chệch cứng nó ra, nó lập tức phóng cái vèo vào người tôi, làm tôi ngã ngửa ra đất. May mà đội nón bảo hiểm. Nếu không thì cầm chắc là mọc mới một cục u. Ra nó cũng còn mạnh giỏi.

Cú té bất tử làm gãy mất một gót giày. Tôi đành tháo giày đi chân không. Một tay ôm Yểu Lơ, một tay xách giày, đi trở lên nhà. Bụng cứ tức cười khi nghĩ: không biết bây giờ trông mình lòi thoi, léch thếch, tệ đến mức nào?!

*****

Yểu Lơ nhào vào thau thức ăn chó mèo, gặm một hai viên thì cứ dụi đầu vào làm những viên đồ ăn văng tung tóe ra đất. Xem ra, nó đói quá, thức ăn viên thì cứng khiến nó không thể ăn nhanh cho đã cơn đói.

Tôi đành ôm nó, đi xay thịt, bỏ vào nồi nấu chung với cháo ăn liền. Xong lại bỏ vào một cục đá cho cháo nguội nhanh.

Tôi ngồi xoài ra đất, hai tay ôm ghì con mèo để nó ăn từ từ thôi.

Nó vừa ăn, vừa lắc lắc cái đầu, trông hết sức kỳ cục. Chỉ đến khi bụng nó tròn vo, nó mới thôi lắc đầu và trở lại cái kiểu ăn liếm liếm

nhỏ nhẽ.

Dù sao cũng mất hết buổi sáng, tôi buông Yểu Lơ ra, ngồi nhìn nó ăn.

Nhìn một hồi, tôi mới thấy: Thì ra, Yểu Lơ cũng là một con mèo rất đẹp. Và vì tôi vốn thích cái gì đẹp, nên tôi biết rằng mình cũng yêu nó không kém gì Kapi.

Viên Nhật

Màu thời gian

Người ta nói: Thời gian như nước qua cầu; Thời gian đi không bao giờ trở lại. Như tiếng tíc tắc của chiếc kim đồng hồ, tất cả đều dùng động từ để chỉ sự hoạt động của thời gian.

Nhưng với tôi, thời gian là một tính từ chỉ màu sắc.

Với màu sắc, thời gian không ở lại, nhưng dấu thời gian còn mãi trong mắt ta nhìn, trong lòng ta nghĩ.

Và do đó, màu thời gian luôn luôn thay đổi.

Thời gian có màu hồng, khi bình minh thức dậy. Mặt trời như một

đầu dấu hỏi đỏ cháy lòng về những gì ta có thể làm được và những gì ta không thể làm được.

Thời gian có màu xanh, vì ta luôn khuyến khích mình hy vọng.

Thời gian có màu đỏ, vì nắng lên, vì tuổi trẻ nồng nhiệt, đầy đam mê và khát vọng vươn tới một ước mơ.

Thời gian có màu vàng, màu tươi đẹp, quyến rũ của phù phiếm, của vấp ngã và của dối lừa.

Thời gian có màu xám, màu của u ám, của ngờ vực, khi sự đa nghi đã tìm được chỗ nấp trong trái tim ta. Chỉ đến khi ta kịp nhận ra mình quá đa nghi thì cũng đã muộn rồi. Mắt ta đã quen với màu xám, trước khi ta biết mình nhìn qua màu xám.

Thời gian có màu bạc, vì màu tóc cha, tóc mẹ, in dấu tháng năm.

Thời gian có màu tím, vì nỗi nhớ mong có thể là sinh ly, tử biệt, luôn làm đau lòng kẻ ở, người đi.

Thời gian có màu đen, màu của mất mát, màu của đêm tối, khi ta tuyệt vọng, không thể tự cứu hay tìm ra phương hướng để đi về phía bình minh. Nếu lúc nào đó, ta thấy màu thời gian quá đen tối, đừng nản lòng, hãy cố chờ trong trạng thái nghỉ ngơi để tái tạo lực hoạt động mới. Bởi vì đêm qua, ngày sẽ tới, khổ tận thì cam lai. Nếu lúc

đó, ta mòn mỏi, dù cam lai, cũng không có sức mà đi, nếu cần thiết, làm sao có thể chạy thật nhanh về phía mặt trời, đúng không?

Viên Nhật

Một góc Sài Gòn

Thu rất ghét cái tên của mình: Nguyên Thu. Cứ khi nào cô mãi suy nghĩ, quên không cười thì người khác lại bảo: Sao trông mặt đầy cả một mùa Thu buồn vậy? Không lẽ lúc nào cũng phải cười thì méo mất cái quai hàm, còn gì là vẻ xinh xắn của tôi? – Thu thường bực bội nghĩ như thế, nhưng cô lại mỉm cười, khoe hai cái răng chó nhọn phát khiếp – Cho chúng nó chạy không kịp luôn.

Cả ngày ngoài đường nắng nôi, về đến nhà chỉ mong được yên tĩnh, thế mà có được yên thân đâu, nhà tập thể mà: Bên cạnh bé khóc, trên lầu mở nhạc muốn bể lỗ tai, dưới lầu mở đá banh, hò hét như ngoài sân vận động.

Chiều nay, cô đầy lòng bực bội vì cô bé hàng xóm lại tỉ tê khóc sau cửa. Thương nó quá, nhưng lại phải làm tượng gỗ, chẳng biết làm sao. Cứ nghĩ đến bà mẹ của nó là cô muốn phát bệnh. Con khóc, không dỗ, cứ mãi dán mắt vào tivi, gặp đoạn phim buồn thì nước mắt như mưa. Em bé đã 3 tuổi mà cứ nhét vào ngòì trong cái xe dành

cho em bé tập đi, cấm không cho leo ra. Nhà rộng nhé, cứ ngồi trong đó mà lê la, khỏi phải lo nó sờ công tắc, nó lật cái quạt, nó vạch lên tường ... Tóm lại là: không có cửa để phá phách.

Thình thoảng, mẹ nó lại lấy tấm gỗ to chặn cầu thang, cho em bé ra ngoài, chạy một mình trên hành lang trong cái xe trừu danh đó. Muốn bồng nó ra, phải xin phép mẹ nó cho nó ra khỏi cái xe trong bao nhiêu phút. Hết giờ thì như là gõ kèng, phải cho nó trở vào xe ngay – Để nó quen thì phiền lắm – Mẹ nó cười xuê xoa. Hình như em bé biết thân, biết phận, nó ngoan ngoãn dang hai chân, xỏ vào hai cái lỗ. Có hôm, Thu còn nhìn thấy nó đứng, hai tay nhấc hẳn cái xe ấy lên và bước đi như dũng sĩ HecQuyn.

Tuy ở đây đã 10 năm, cô hầu như không biết hết tên của nhà hàng xóm. Một phần do họ mua mua, bán bán, đổi chủ, phần khác là do chính cô: Sáng ra khỏi nhà, tối về là đóng cửa, lên gác. Những khi lên xuống cầu thang, gặp người già thì: Chào bác, gặp người lớn hơn thì: Chào anh, chào chị, gặp mấy đứa lóc chóc thì cười, nhưng rốt cuộc bác là ai, anh chị là ai, lóc chóc là ai thì cô cũng ... Không biết. Có một người duy nhất cô biết rất rõ, đó là tổ trưởng tổ dân phố, vì tháng nào cũng đóng tiền điện, nước cho bác tổ trưởng.

Cuối tuần họp tổ dân phố, hai vợ chồng trung niên vừa chuyển đến không bao lâu, có hai đứa con đang học đại học, chi phí nhiều mà họ thì không có việc làm nên xin lập bãi giữ xe cho nhà tập thể ở lối đi dưới tầng trệt. Khu tầng trệt chỉ có thể để được 35 chiếc xe, vừa đủ cho mỗi hộ được gửi một chiếc. Giá gửi xe thì 55.000 một tháng, chỉ bằng hai phần ba gửi bên ngoài, lại lấy dễ dàng, không như khi trước ở các bãi xe khác, riêng cái chuyện lấy xe cũng mệt: May mắn, nó nằm ngay lối đi thì khỏe, xui xẻo, nó nằm trong hốc bù tó thì dời xe

để dẫn xe mình ra cũng tiêu hết cơm sáng, cơm trưa.

Nhà tập thể ai cũng vui vẻ vì không phải gửi xe nơi khác, bất tiện.

Bây giờ thì cứ xuống nhà là lấy xe đi, vừa gọn, vừa có bảo vệ không mất tiền. Có bảo vệ rồi thì để ra chuyện khác.

Trước đây, những người đi sớm, về muộn, có riêng một chìa khóa cổng. Chỉ những người không có chìa khóa, lâu lâu có việc đột xuất về trễ, đi sớm, thì hơi phiền phức. Đi sớm thì phải mượn chìa khóa của người về muộn, về trễ thì gọi người nhà xuống mượn chìa khóa để mở cửa. Bao giờ cũng bị cản nhằn vì đánh thức người ta giữa đêm, có lúc, người ta vờ như ngủ say, gọi mãi cũng không ư hử, đành tự thân vận động, đi đâu kiếm nhà quen mà làm phiền.

Trên lối đi bây giờ hẹp chỉ còn hai mét, một bên dựng xe ngang, một bên dựng dọc. Không có chỗ mà làm phòng ốc, ban ngày, bảo vệ ngồi trông xe, ban đêm, kéo ghế dài ra giữa lối đi mà ngủ. Mọi người thống nhất một bảng quy định về giờ giấc. Tuy đã xem xét dựa trên công việc đi sớm, về trễ của mọi người, nhưng cũng có người bất chợt đi về ra ngoài quy định. Như ngày trước thì mệt rồi, bây giờ thì cứ động cửa ầm ầm, bảo vệ không muốn thức, cũng phải thức, không muốn mở, cũng phải mở. Bảo vệ bảo họ gửi xe nơi khác, đi bộ về vào mình ên cho tiện thì xảy ra một trận đấu khẩu ồn ào rằng: Tôi ở nhà tôi, chứ có phải ở tù đâu mà phải có giờ giấc?

Có người cũng rảnh việc, muốn làm thêm nên gặp vợ chồng bảo vệ đề nghị làm ca tối. Nhưng tiền đã ít, còn chia năm xẻ bảy, lại phải bàn giao trách nhiệm nhiều khê, vợ chồng họ từ chối. Kể từ ngày ấy, khu nhà tập thể chẳng mấy khi được yên. Hai nhà trở thành mặt trăng, mặt trời, cãi nhau inh ỏi đủ thứ chuyện: Hôm thì Bác già bảo

vợ ông bảo vệ phun nước miếng khi mình đi qua, khi khác thì xô mình té, khi khác cô trẻ xuống làm dữ vì người nhà từ quê lên, có số điện thoại mà bảo vệ cũng không thèm kêu dùm, để người nhà già cả phải xách nặng lên mấy tầng lầu, thật là độc ác ... Bên nói có, bên nói không. Tổ dân phố cứ họp hành liên miên để giải quyết những chuyện từ trên trời rơi xuống như thế.

Cứ phải trăn mình ngồi suốt cả tiếng nghe mọi người nói, Thu dần biết hết những nhà xung quanh là những ai. Thật là một sự hiểu biết phải trả giá không ít, nó làm cô càng thấy con người thật phức tạp. Người ta thì bán bà con xa, mua láng giềng gần. Họ thì giống như ai cũng bán tuốt, thật là chán. Phiền phức quá, mọi người bèn công kênh hai người từng động cửa ồn ào và cô trẻ hay gây gổ làm ông tổ trưởng và bà tổ phó. Những tưởng khi có “chức quyền” thì họ sẽ để mọi người yên, nào ngờ vẫn y như cũ!

Chẳng hiểu mọi chuyện rồi sẽ đến đâu vì tổ không hòa giải nổi, họ lôi nhau lên phường, ra công an.

Có một ngày thức dậy, mình sẽ thấy cái bãi xe biến mất, người đi sớm, cứ đi sớm, người về muộn, cứ về muộn, vào không được thì cứ lang thang cho hết đêm cho đáng đời tội về quá trễ .... Và, một hôm nào đó đi làm về, bỗng phát hiện nhà mình sạch trơn, chỉ còn đôi dép rách không bán được ở lại, giống như nhà hàng xóm dạo trước, mình sẽ làm sao nhỉ? – Rồi cô tự cười – Làm sao mặc kệ, hồn ai nấy giữ, thế thôi.

Viên Nhật

Ngạn

Bà Cả đang nằm lơ mơ trên cái võng đu đưa, bỗng nghe một tiếng xoảng khiến bà ngồi bật dậy. Bà cố lắng tai nghe ngóng trong sự im lặng đáng ngờ vực. Lòng đầy bực bội, bà lớn tiếng nói:

- Ngạn à, làm bẽ cái gì nữa đó?

Không có tiếng trả lời, bà xỏ chân vào đôi dép, đi xuống nhà bếp. Trước mắt bà, cái bếp hết như một bãi chiến trường: Nào nôi, nào chén, miếng đĩa, miếng tô ... còn cô con gái nhỏ của bà thì đang ngồi giữa bãi chiến trường ấy mà ăn ăn, xé xé với một cái đĩa đầy những con gì đen đen, cháy cháy giống con còng què.

Nghe tiếng chân của mẹ, cô bé ngừng nhai, ngẩng đầu lên. Gương mặt đầy lọ nghẹ vạch ngang, vạch dọc của con gái làm bà mẹ buồn cười đến quên cả giận. Bà rên lên:

- Trời ơi, con gái ơi là con gái ...! Mẹ đâu có đẻ ra con hề thế này.

Con gái xinh đẹp của tui đâu rồi?

Cô bé vụt cười toe, nhe hai hàm răng trắng đều rất tươi:

- Con xinh đây mà ... hihhi.

Vừa nói, cô bé vừa kéo vạt áo lên lau mặt. Bà mẹ lại rên lên:

- Thôi rồi, còn đâu cái áo tui mới may cho nó.

- Úi quên. Sorry, sorry, mamy!

- Lại còn xài tiếng Tây cạp cạp với tui nữa!

Cô bé đứng dậy, chạy ào tới, vòng tay ôm mẹ, áp cái đầu nhỏ xinh vào ngực mẹ. Bà Cả chẳng biết làm sao, đành cứ đứng đấy, xuôi hai tay. Ánh mắt bà nhìn vào hai cái xoáy trên đỉnh đầu con gái rồi thờ dài thăm nghĩ: Chẳng trách ông bà vẫn nói đầu hai xoáy khó bảo. Đã đặt tên nó là Ngạn trong nghĩa Hồi đầu thị ngạn (Quay đầu thì thấy bờ), nhưng xem ra còn lâu con bé mới biết bờ là thế nào. Dù sao, nó chỉ mới mười bốn tuổi. Thôi thì cứ đợi nó bơi vài năm nữa xem sao. Quả thật cô con gái nhỏ của bà vừa hậu đậu, vừa nghịch ngợm. Phải chi hậu đậu mà chậm lụt thì đỡ biết mấy. Đàng này nó nhanh như con sóc. Mới nghe lục sục đầu này thì tiếp đó đã nghe loảng xoảng đầu kia. Căn nhà lúc nào cũng ngổn ngang những đồ vật linh tinh. Tiếng chuông đồng hồ quả lắc gõ từng tiếng ngân nga trong buổi trưa hè. Bé Ngạn đang ngồi chòm hồm, lọt thõm trong chiếc ghế bành rộng, mắt nó nhìn chăm chăm vào chiếc đồng hồ quả lắc. Nó luôn tò mò muốn biết tại sao con gà có thể nhảy ra, nhảy vào khi đồng hồ gõ chuông. Có lần nó đã bắc ghế rinh cái đồng hồ xuống, tháo ra xem. Khi ráp vào, không hiểu sao nó cứ dư rất nhiều bộ phận mà nó không tìm ra chỗ nào để gắn vào.

Bà Cả bắt gặp trò phá hoại của cô bé và đét cho một trận. Mặt bà lúc giận mới ghê chứ! Ngạn biết mẹ rất quý chiếc đồng hồ này. Sáng nào thức dậy, công việc đầu tiên của bà là lấy chìa khóa, lên dây cót đồng hồ. Tiếp đó, bà lau bụi cho nó một cách dịu dàng, như thể cái vỏ gỗ và mặt kính đồng hồ mỏng manh lắm vậy.

Phía sau nhà Ngạn là một con sông nhỏ. Bà Cả rào bờ sông rất kỹ để Ngạn không thể ra tắm sông. Nó chỉ có thể quậy bùn trong cái ụ

tàu cạn sều dù nước rong tháng mười cũng không thể ngập đầu nó được.

Ngày nào cũng nghe tiếng bà Cả la mắng con gái bằng một giọng lớn nhưng thiếu sự giận dữ. Bé Ngạn quen tai đến mức nó chẳng nhúc nhích tí nào. Căn nhà sau một ngày vẫn là bãi chiến trường cho bà Cả dọn dẹp đến khuya.

Đôi khi, bà đứng nhìn con gái ngủ say. Dưới ánh đèn ngủ mờ mờ, bé Ngạn nằm sải dài chân tay, môi he hé cười, tấm lòng người mẹ lại nặng trĩu nỗi lo lắng vì sự vô tâm, hời hợt của con gái.

Cuộc sống của hai mẹ con cứ êm đềm trôi. Năm ấy, Ủy ban Xã đắp đập ngăn con sông nhỏ sau nhà, nghe nói dự trữ dùng khúc sông ấy nuôi tôm. Tôm đâu không thấy, chỉ thấy hàng chục mẫu ruộng, trong đó có ruộng nhà Ngạn trở thành vùng phèn vì không có nước sông ra vô lộc đất. Lúa cấy xuống chưa được ba ngày đã héo rử.

Khúc sông sau nhà trở thành cái hồ lớn, nước đỏ quạch váng phèn, đủ thứ rác nổi lộp lờ và mấy chục chiếc cầu tôm bắt ra sông, rợn hết cả người. Còn đâu dòng sông nước trong xanh với những hàng mầm bần thơ mộng, treo đầy những tổ chim. Cứ mỗi chiều về, những chú chim bay về tổ kêu vang động cả buổi chiều quê.

Vụ mùa đi tong. Lần đầu tiên Ngạn biết đến một cái Tết buồn. Mọi năm, những ngày trước Tết, Ngạn phụ mẹ dí bò lúa to đùng ở nhà sau. Năm nay, nhà sau sạch sẽ, trống rỗng đến nao lòng. Ngạn hỏi:
- Năm nay mình ăn bằng gì hả mẹ?

Đó cũng là câu hỏi cháy lòng bà Cả.

Ngày trước, Ngạn thường hái trái cây vườn nhà đem cho bạn. Bây

giờ mẹ chặt chiu từng ngọn rau, trái chín mang ra chợ bán đổi gạo. Ruộng thành đất hoang. Bà Cả ra chợ buôn bán nhỏ kiếm sống qua ngày.

Mấy năm sau, Ủy ban xã đến hỏi mua miếng đất của bà Cả để làm sân chơi cho thanh niên trong xã với giá hai trăm triệu đồng. Quy ra vàng là bốn chục cây. Những người có ruộng bị thành đất hoang như bà Cả nói cho bà biết người ta đang kiếm mua đất để ở rất nhiều vì ở đây sắp mở một khu công nghiệp do Úc đầu tư và mấy chục mẫu ruộng hoang đã được huyện quy hoạch là khu dân cư. Giá đất đang lên vùn vụt.

Bé Ngạn cần tiền để học cao hơn nữa. Nhiều người đến hỏi mua mỗi người vài thước tới để cất nhà. Dù sao cũng không cày cấy được, bà Cả nghĩ: Ở đâu có nhà mình thì ở đó là quê.

Bán hết đất, hai mẹ con khăn gói ra đi. Hôm đó, bé Ngạn đứng ở đầu ngõ nhìn mãi ngôi nhà từ nay là của người khác, cũng như tuổi thơ đã đi qua, không bao giờ trở lại. Nỗi ghen ngào dâng trong lòng nó. Không hiểu sao trong đầu nó cứ vang vang mãi hai từ: Tha phương, tha phương!

Viên Nhật

Nhà Hoang

Ngôi nhà đó, không hiểu hoang phế từ khi nào. Lá cành rơi rụng bao năm, tạo thành một lớp dày xôm xốp, chẳng nâu, chẳng đen. Thấp thoáng rêu phong trên những mảng tường nham nhở, ló sau cây cỏ um tùm. Tiếng côn trùng rền rĩ những ngày mưa. Tiếng chim chóc cao giọng hót như thể khẳng định quyền sở hữu thế giới hoang tàn đó.

Tiếng đồn rằng: Mấy chục năm qua, ở làng đã có hàng chục người bị ma bắt dẫn vào trong nhà hoang. Khi trở về đều trở nên khùng khùng, điên điên, cứ bóc đất ăn mãi cho đến chết ... . Đêm đêm, người nhẹ vía còn thấy ma đốt đèn, đọc sách ... Rất nhiều chuyện nghe cứ ly kỳ như chuyện liêu trai.

Chi Mai nghe mà chẳng tin mấy: Ma gì mà ma! Chỉ để dọa trẻ con thôi!

Nhưng ngôi nhà u ám hoang tàn, mang dáng vẻ đình viện thâm thâm đó làm cô tò mò ghê gớm.

Ở Sài Gòn mà có khu đất như vậy thì giàu sụ rồi. Cho dù ma gì cũng phải cuốn gói cho người ta xây nhà cao cửa rộng. – Nghe Chi Mai

nói, ông nội chỉ cười khà khà.

Người làng thì bảo Chi Mai là một con nhóc thành phố, làm sao hiểu hết đất lề quê thói. Tốt nhất là đừng có đi vào khu đất thánh, gọi là **Kính Quỷ thần nhi viễn chi!**. Ý là: Quỷ Thần thì cứ kính trọng, nhưng càng ở xa chừng nào, càng tốt chừng đó!

Chẳng trách mà trong làng đi đâu cũng thấy miếu to, miếu nhỏ. Cứ chỗ nào có người chết bất đắc kỳ tử thì ở đó mọc lên một cái miếu. Có cái miếu to bằng cái chái bếp (Loại này ít thôi), phần lớn là miếu nhỏ bằng cái chuồng (Là chuồng chim câu ấy!).

Miếu xây rồi, không ai chăm sóc, nhang khói lạnh lẽo, bát nhang lẫn cù trong bụi dầy. Nhà hoang! Miếu hoang! Hẳn còn nhiều thứ hoang nữa, nhưng nó còn ở nơi có nó, hiểu nhiều mau già mà!

Nhà ông nội chỉ cách nhà hoang một quãng đồng. Từ ngày về đây, đêm nào Chi Mai cũng ngồi nhìn qua khe cửa, mong thấy con ma. Ma đâu chẳng thấy, chỉ thấy chân tay chi chít nốt đỏ vì lũ muỗi đói tấn công. Chỉ đến khi chịu hết xiết và buồn ngủ rũ người thì cô mò lên giường phê luôn đến sáng.

Mấy hôm nay trời cứ mưa tầm tã. Chi Mai không thể đi đâu, ngồi không cũng buồn. Cô lên nhà trên lục tủ sách của ông nội.

Phần lớn là những cuốn giấy chữ Nôm vàng ố, dạng viết tay, rồi sách chữ Pháp. Chỉ có vài cuốn sách chữ Việt trong góc.

Những cuốn giấy chữ Nôm rất thu hút sự quan tâm của Chi Mai. Nét chữ cứng cáp, khi sổ thì mạnh mẽ, khi hát thì phóng khoáng, nét cong thì dịu dàng ... , rõ ràng do một người rất cá tính viết ra. Tuy

không đọc được nhiều, nhưng Chi Mai vẫn nhận ra chúng là những trang nhật ký. Cũng may, đi đâu, cô cũng mang cuốn từ điển Hán – Nôm theo. Cô có nhiều thời gian mà, từ từ nghiên cứu.

Càng đọc, Chi Mai càng kinh ngạc: Tên ấy, chẳng phải là tên của bà cụ cố sao? Vậy người viết cuốn giấy này là ai? Minh – Hình như trong gia phả nhà mình, chẳng có ai tên Minh.

Ôi trời! Không biết có phải mình là nhân vật duy nhất đọc được câu chuyện nhất mực riêng tư này hay không nữa? Hình như, chuyện tình yêu luôn là một đề tài hấp dẫn, dù khung cảnh, nếp nghĩ của thời Tam Tông, Tứ Đức, lời nói thì mang đậm tính phương ngữ. Nhưng câu chuyện cứ rủ rủ, rù rì như một lời thì thầm. Bạn thử đọc xem.

*****

Ngày ...

Hôm qua, Chi Mễ thấy mình viết chữ, đòi học cùng. Cha lạnh nhạt bảo:

- Con gái, học thêu thùa, nấu nướng để còn phục vụ chồng con, học chữ hư người đi. Không thấy tên con, cha cũng đặt là Mễ, tức là lúa gạo. Chuyện đàn bà, con gái cần quan tâm là nơi góc bếp, là lúa gạo cho chồng con ăn no, họ còn gánh vác gia đình.

Chi Mễ bỏ vào trong góc, ngồi khóc một mình. Thương quá, mình mới an ủi:

- Thật ra, cha đặt tên em là Chi Mỹ, tức là Người Đẹp, vì ngại gọi tên đẹp quá, khó nuôi, nên mới đổi lại gọi là Chi Mễ thôi, thật đó! Ai cũng vậy mà. Còn nhớ hồi anh mới dẫn em về nhà, trông em ốm yếu, ngơ

ngác, thậm chí còn không biết mình là ai. Lại còn bệnh hoạn triền miên. Ngày nào anh cũng sợ sáng ra không thấy em còn thở. Lúc đó, còn gọi Mỹ ơi, Mỹ à, ma nó ghét, sẽ bắt mất em thì sao?

Em ngược mặt nhìn lên, nước mắt còn ướt má mà môi thì cười như hoa, thật ấm lòng. Em nói:

- Từ nay, Minh gọi tên em là Mỹ, đừng gọi Mễ ơi, Mễ à nữa, em sẽ không lên tiếng đâu!

Không biết cha đã ở đó từ lúc nào, chỉ nghe cha quát:

- Lại kêu nó bằng tên? Gọi như vậy chẳng ra tôn ti trật tự. Từ nay, cha còn nghe con gọi như vậy, cứ một lần, ăn một roi, lần hai, ăn hai roi ....

Chi Mễ hơi cúi mặt, lè lưỡi làm vẻ nhát ma, khiến mình chỉ muốn cười.

Chi Mễ cứ luôn gọi mình bằng tên. Điều đó, đôi lúc, làm cho sự cách biệt 5 năm giữa mình và Chi Mễ không còn nữa. Cứ lúc nào, nghe Chi Mễ trịnh trọng gọi “anh Minh”, mình biết là sắp xảy ra sự cố gì rồi. Chỉ khi mình làm chuyện gì, Chi Mễ không vừa ý, thế nào Chi Mễ cũng đổi tông như vậy.

- Sao không nghe trả lời? – Cha quát lớn.

- Dạ, thưa cha!

Mình và Chi Mễ cùng dạ một lượt thật to.

Từ hôm ấy, ngày nào, cha cũng bận viết GIA HUẤN CA. Chỉ khi nào cần người nghe, mới gọi mình và Chi Mễ lại bắt ngồi đó, đọc theo cha như trẻ con đọc bài. Mình không thích, nhưng không thể từ chối ý cha. Chi Mễ lại thích chuyện đó, em đọc rất hăng hái, còn dùng

giọng diễn cảm để ngâm nga. Cha chắc rất vui lòng, cứ vừa vuốt râu, vừa tằm tằm cười.

Ngày ...

Năm nào, đến ngày này, mình đều dọn một mâm cúng ngoài sân cho Chi Mễ chủ trì. Đó là ngày của 8 năm trước, khi cơn bão lụt lớn chưa từng có quét qua quê mình. Vòi rồng đi tới đâu, nhà cửa bị cuốn tốc lên trời tới đó. Có lẽ, em do vòi rồng thả xuống làng. Trong trận lụt, mình mất mẹ và em gái, nhưng lại cứu được em. Em yếu ớt như cọng cỏ. Sau lụt, cái ăn kiếm đã khó, lá thuốc thì chết sạch, đành phó mặc em cho trời.

Rồi em cũng khỏe dần. Ngoại trừ việc em chẳng nhớ gì về khoảng đời trước đó, em là một cô bé thông minh, hay nói, hay cười.

Thâm tâm cha, mình biết, cha coi em như con dâu trời gả cho mình. Từ trước đến giờ, mình cũng tin như vậy. Ngay từ khi đem em về, mình đã yêu em rồi. Em càng lớn, càng xinh. Cuộc sống thật êm đềm và hạnh phúc. Chiều chiều, em ngồi bên mình trên lan can trước nhà, nghe mình kéo đàn cò.

Em cũng rất thích nghe đọc thơ, nhưng cha cấm đọc cho em nghe. Mình thường cùng em ra sau sông, ngồi ở cầu tàu và đọc thơ Lý Bạch, Đỗ Phủ, vịnh truyện Kiều, đọc Cung Oán Ngâm Khúc, Chinh Phụ Ngâm, ... Đọc mãi, hết vốn, mình đọc cho em nghe mấy bài của Hồ Xuân Hương. Trớ trêu sao, em chỉ thích thơ nữ sĩ họ Hồ. Nữ sĩ này, cha không hề dạy cho mình. Mình tình cờ tìm thấy trong hòm của của cha, dấu dưới tận đáy. Tuy chỉ có vài bài, nhưng mình thấy hay hay nên chỉ đọc qua là thuộc. Một nỗi là em cứ hay thắc mắc, hỏi

đến khi mình ảm ớ, không biết trả lời, em vẫn truy theo. Thơ của nữ sĩ họ Hồ thì trả lời cho sông, chẳng dễ chút nào. Cứ đọc lên đã thấy nghĩa đen trần trụi phát hoảng. Đã vậy, em cứ khi nào không thấy cha, lại ngâm nga:

*Phó cho con Nguyễn Thị Đào,
Nước trong leo lẻo, cấm sào chờ ai?
Chữ rằng: Xuân bất tái lai,
Cho về kiếm chút, kéo mai nữa già.*

Những lúc đó, mình nghe, cũng không hiểu trong lòng mình thật sự nghĩ gì. Còn em, thích ngâm nga bài đó như vậy, cũng không hiểu em có thật sự hiểu hết ý nghĩa bài thơ ấy hay không? Chuyện này, mình ngại, cũng không dám hỏi!

Thơ phú, vốn là chuyện bí mật giữa hai anh em. Nó làm mình cảm thấy mình và em rất gần gũi.

Ngày ....

Thượng về rồi. Mình hãnh diện dẫn Thượng vào làm quen với em. Cho em biết mình có một người bạn tuyệt vời như thế nào. Trông em lúng túng, chẳng giống ngày thường. Mình ngồi giữa hai con người mà mình hết lòng yêu quý, cảm giác hạnh phúc đầy đến nỗi, mình chỉ biết cười và lắng nghe họ trò chuyện.

Chiều nào, Thượng cũng tới chơi. Thượng thổi sáo, mình kéo đàn và em ngồi nghe.

Những ngày này, lúa đang trở bông. Cá lóc, cá rô ăn nhụy lúa, con nào cũng mập. Em thường chiên xù đến dòn tan. Cha ăn, cũng phải

khen. Nhưng vào cái lúc mình nhìn thấy em nhiệt tình chăm chút từng mẩu xương cho Thượng, quên mất mình, những con cá xù dòn ấy bỗng cứng như gai, không nuốt vào được nữa.

Lần đầu tiên sau bao năm làm bạn, mình kiếm có rút lui trước và mặc em tiễn khách.

Và cũng là lần đầu tiên trong đời, mình mới ngồi bên bàn, thử nhìn rõ lại mình. Tất cả, chỉ có thể nói gọn một chữ: Tầm thường. Cũng kỳ lạ là mình lâu nay, cứ soi mình qua hình ảnh Thượng, chưa bao giờ thật sự nhìn rõ mình như bây giờ. Thà không nhìn thì thôi. Nhìn rồi, cảm giác tự ti, mặc cảm dâng đầy trong lòng, thật là đau đớn!

Càng đau đớn hơn, khi chính Thượng nói:

- Minh ơi, chắc mình yêu em gái Minh mất rồi. Ai cũng nói bọn mình quả là Trời sinh một đôi. Minh nghĩ bọn mình có đẹp đôi không? Minh sẽ xin cha mẹ đi hỏi Chi Mễ thôi. Nếu không, mình chẳng muốn về nhà nữa. Cứ vừa bước ra tới thềm nhà Minh, mình đã muốn quay trở lại.

- Thượng có nói với Chi Mễ chưa?

- Mình biết Chi Mễ yêu mình mà, cần gì phải nói!

Cái gì Thượng cũng biết, sao không biết là Minh cũng yêu Chi Mễ?

Hay phải chăng vì biết, Thượng cố tình nói rằng: Chi Mễ - Em gái mình? – Mình tự hỏi, cũng không dám có can đảm hỏi lại Thượng, cũng không hỏi Chi Mễ, chỉ tự buồn một mình.

Ngày ...

Dạo này, cha cứ ho suốt ngày đêm. Cha ngày càng gầy, hay ngủ gà gật. Mình thương cha, đêm nào cũng vào nằm với cha, nửa đêm còn dậy, bỏ thêm than cho cha ấm mà ngủ ngon.

Cuối cùng, cả mình cũng ho khan và buồn ngủ kinh khủng. Lúc nào mình cũng muốn ngủ.

Mình và cha cùng lên tỉnh khám bệnh. Biết bệnh rồi, cha thất vọng ghê gớm. “Không thuốc chữa” là cái từ mà mình nghe mãi mới hiểu.

Ngày ...

Khi trưa, cha đã hỏi mình:

- Bên nhà Thượng đã đem trầu cau qua. Con muốn làm chông hay làm anh?

- Cha đã hỏi ý em chưa?

- Chuyện đó là chuyện của đàn ông. Con gái gả đâu, ngồi đó.

- Nói vậy thôi. Con xưa giờ, chỉ coi Chi Mễ như em gái.

Thật ra, mình mong cho em mau mau đi khỏi nhà, trước khi em cũng bị lây bệnh. Cha có vẻ chần chừ. Còn hi vọng gì mà chần chừ hả cha? Cha không muốn nói sự thật với em. Không lẽ, cha muốn em chết cùng chúng ta hay sao?

Ngày ...

Em hỏi:

- Minh ơi, sao hồi này Minh khó chịu quá, lúc nào cũng nhăn nhó, giống y cây xương rồng tròn, gai chĩa như rừng, thấy ghê!

- Tui vậy đó, rồi sao? Không thích thì đi chỗ khác, tui bận học bài.

- Đi thì đi. Anh làm như em bấu chơi với anh lắm. Em đi kiếm anh Thượng. Ngồi đó mà học đi. Đã xấu, còn xí nữa, thấy ghét!

- Mai một đừng nói chuyện với tui. Đi kiếm anh Thượng mà nói.

Chi Mễ đứng nhìn mình một hồi, không hiểu chờ gì? Mãi không thấy mình nhúc nhích, Chi Mễ đi mất. Mất một lúc, mình mới nhớ ra là Chi

Mẽ vừa gọi mình bằng anh. Anh – Em gì cũng vậy thôi. Bây giờ, trời có súp, mình cũng không lo, huống là lo Chi Mẽ giận.

Ngày ...

Trong khi mình và ông vắng nhà, đi mua sắm lễ vật cho đám cưới Chi Mẽ. Ở nhà, Chi Mẽ và Thượng bắc thang, đập những ô gạch trên sát mái ngói, thò tay vào những ổ chim sẻ bắt chim con và trứng chim xuống chơi. Sau đó, hai người đã bỏ những con chim con trở lại tổ. Những cái trứng thì lớp vỡ, lớp móp, nằm chỏng chơ trên cát, dưới những gốc hoa hồng lai.

Tối đó và cho đến trưa hôm sau, những con chim con không ngừng kêu la. Mình rất lạ. Xưa nay, những con chim con rất im lặng, chỉ có những con chim mẹ mới thi thoảng kêu mà thôi. Nhìn lên mái hiên, mình phát hiện vết đập phá. Ngó xuống những bụi hồng lai, kiến bu đầy quanh những cái trứng vỡ. Bắc thang leo lên, mình nhìn thấy những con chim con với cái mỏ to, viền vàng và lông tơ mới nhô trên sống lưng. Con nào cũng không ngừng há to cái mỏ đòi ăn. Bọn chim con đói. Những con chim mẹ vì động ổ, có mùi lạ, đã bay đi mất.

Mình không biết làm sao, đành lấy gạo, bỏ vào mỏ những con chim con. Bọn chim nhóc đó nuốt lia lịa. No rồi, chúng không kêu la nữa. Hôm sau, sáng ra mà mình không nghe tiếng kêu la nào. Vừa toan lấy thang lên xem, mình giật mình khi nhìn thấy một sợi dây xanh lè, trong một ô gạch, từ từ rút qua ô gạch kế tiếp. Thôi rồi, những chú chim con đã thành mồi ngon cho lũ rắn lục vì không có mẹ bảo vệ. Chưa bao giờ mình nổi điên với Chi Mẽ. Hôm nay, mình đã gọi em là:

- Đồ độc ác! – Không ngừng được, mình đã hét lên:

- Em và Thượng, cả hai. Độc ác như nhau, đi với nhau cho khuất mắt tui!

Em ngập ngừng gọi:

- Minh ơi! Đừng giận nữa, có được không?

- Đừng có đứng đó mà gọi “Minh, Minh”, đi chỗ khác! Chẳng có Minh nào ở đây hết. Chết mất xác rồi. Chết theo mấy con chim con tội nghiệp kia rồi. Chẳng còn mấy ngày là theo chồng mà vẫn cứ sống như một đứa con nít, không biết suy nghĩ gì, có biết em đã 16 tuổi rồi không?

Có lẽ, những ám ức dồn nén quá lâu, bây giờ, được thể tuôn ra hết, mình không còn là mình nữa: Nào lời dịu dàng, nào lời ân cần, nào lời yêu thương ... đã trôi sông, trôi biển. Có bao nhiêu từ xấu xa, độc ác, mình tuôn ra bằng hết. Em đứng đó, kinh hoàng nhìn mình, không nói tiếng nào, như là đã mọc rễ dưới chân.

Cho đến lúc Thượng xuất hiện, cũng chửi mình một trận, bằng những lời xưa nay, không ai nghĩ là Thượng có thể nói ra. Không ngờ là cha cũng vào cuộc, đi chửi nhau tay đôi với Thượng. Rồi xóm giềng bu quanh. Rồi cha mẹ Thượng xuất hiện và tham gia vào. Chưa bao giờ mình cố gắng nhiều như vậy để có thể nghĩ ra những lời chưa hề có trong vốn từ tiếng Việt để chửi tất cả mọi người, không chừa một ai. Phật có đang ngồi trên tòa sen, nghe cha con mình chửi, cũng không thể giả điếc mà ngồi im, huống là người trần, mắt thịt.

Cuối cùng là chẳng cưới, chẳng hỏi, ngay ngày hôm đó, em tay trắng ra đi cùng với gia đình Thượng.

Còn lại hai cha con nhìn nhau, cùng ngồi phịch xuống ghế, chẳng

hiểu nên khóc hay nên cười?

Ngày ...

Mình biết xóm giềng, gia đình Thượng đều khinh cha con mình: Tưởng con nhà Nho thì đàng hoàng, tử tế. Khi gặp chuyện là ló ngay cái đuôi gian ác, xấu xa.

Mình thích ngồi ở dưới hiên nhà, nhìn những ngọn trúc đào nghiêng nghiêng, phát phơ. Cái vẻ mỏng manh như liễu, nhưng vẫn cố vươn thẳng của cành trúc đào, có gì đó rất cảm động. Có lẽ, chỉ có mình thấy vậy, vì cành trúc đào đó giống mình chẳng?

Ngày ...

Có lẽ, giờ đây, ai cũng biết bệnh tình cha con mình. Hôm qua, có nhiều viên đá bọc giấy đã bay vào nhà mình, rơi đầy trước ngõ. Những tờ giấy đều cùng một giọng, bảo cha con mình: Xấu xa như vậy, đáng đời mắc bệnh nan y. Từ nay, chết rũ trong nhà, không được ló mặt ra. Mắc công lây bệnh cho người khác. Đi tới đâu, người ta ném đá tới đó, đừng trách sao xóm giềng bạc bẽo.

Ngày ...

Đêm qua, cha đi rồi. Chỉ còn lại mình trong tĩnh lặng của giờ phút chờ ban mai tới. Mình không thích chờ. Bởi vì, ban mai không tới để cho mình một ngày mới vui vẻ. Ban mai tới là sự kéo dài của giây phút giấy chết. Nó cũng kinh khủng như mỗi khi mình nhớ về những chú chim non, sợ đến nỗi không dám kêu la khi bắt được mùi của con rắn đang từ từ, hết ổ này sang ổ khác, ăn lần lượt tất cả.

Mình đi cùng cha đây. Chỉ buồn là, hình như, mình cũng không nhớ

ra mặt của em nữa. Đừng tưởng là rêu phong chỉ che được mái ngói. Rêu phong che phủ mặt người. Rêu phong che hết dấu yêu, che hết tiếng cười, che mờ đôi mắt mình, che mờ những đôi mắt một thời yêu thương nhau. Vì vậy, mới dễ dàng một đi, không trở lại! Có hoang tàn, mới có rêu phong. Hay vì có rêu phong, mới thấy hoang tàn? Trước hay sau, cũng vậy thôi.

*****

Ông nội đọc những gì Chi Mai viết rồi thở dài:

- Cháu viết lại làm gì? Câu chuyện không chỉ đơn giản như vậy đâu.
- Vậy là sao hả ông?
- Cháu cứ tò mò về ngôi nhà hoang. Ông biết. Trong làng, mọi người cứ hay đồn thổi về ngôi nhà đó với đủ thứ chuyện ma quái. Thật ra, người làng chỉ muốn trốn tránh một sự thật rằng: Cha ông mình, vì sợ bệnh truyền nhiễm mà bỏ mặc hai con người đó chết rũ xương, tự sinh, tự diệt. Dù sao, cho là có ma quái, còn hơn cho con cháu đời sau biết sự vô tình của đời trước. Đặc biệt là cha ông chúng ta, những người có mặt trong những trang giấy đó. Có lẽ, cháu cũng đoán ra rồi. Là đúng, hay là sai, chúng ta cũng chỉ là con người, ích kỷ, toan tính cho riêng mình. Điều dễ dàng nhất là đổ lỗi cho người khác. Lương tâm nhẹ nhàng thì sống dễ chịu hơn. Hai cha con họ, chẳng phải đã cho người khác lý do để làm điều đó hay sao? Họ cũng muốn vậy. Ta tại sao không làm theo mong muốn của họ? Để họ yên nghĩ chính nơi họ muốn. Đó là điều cuối cùng, cha ông chúng ta và người làng có thể làm được cho họ. Nếu cháu không ngớ ngẩn viết lại cuộn giấy, ông cũng gần như đã quên mất câu chuyện này. Nhớ lại, chỉ thêm xấu hổ và đau lòng thôi.

Chi Mai vừa đốt từng cụm nhang, cắm trên lối đi dẫn vào nhà hoang, vừa lẩm bẩm:

- Đây là nén nhang, cho những người cô độc trong cõi chết. Đây là nén nhang, thay một lời xin lỗi. Đây là nén nhang, trả yêu thương cho người, như thả hương khói lên trời và tan.

Không gian phẳng phát mùi trầm hương của bó nhang cô đốt. Trong lòng Chi Mai, nỗi buồn trăm năm trước vẫn chẳng nhẹ nhàng hơn. Thôi vậy, có lẽ chờ đến ngày nào đó, mình đừng nhớ, mình dần sẽ quên.

Viên Nhật

NÓI THÁCH

Đó là ý nghĩ bật lên ngay khi tôi đọc thông tin: Hàng quán rong sẽ bị xử phạt 10 – 15 triệu đồng nếu không có giấy chứng nhận vệ sinh an toàn thực phẩm.

Bán hàng rong là thành phần lao động chạy ăn từng bữa, phần đông là dân nghèo, dân nhập cư. Vốn liếng trên đôi gánh hàng rong có khi chỉ hơn trăm ngàn, nhiều lắm là một – vài triệu. Xử phạt gấp năm –

bảy lần tổng vốn, thấy trước là không thu được, chỉ thu được cái gánh hàng rong, có khi là vốn liếng từ quỹ vay xóa đói – giảm nghèo mà có. Biết là thế mà vẫn đưa ra mức phạt trên trời. Nói thách vậy, hẳn chuyện không đơn giản ở chỗ phạt vì vệ sinh an toàn thực phẩm, có lẽ đây chỉ là một cái cớ. Và là chuyện đáng suy ngẫm.

Theo tôi được biết, ngay cả những cơ sở buôn bán hàng ăn có nhà cửa hàng hoành, mức phạt vệ sinh an toàn thực phẩm cũng chỉ bằng một phần năm, một phần bảy số đó. Vậy vì sao lại nói thách mức phạt với người nghèo thuộc loại “rót mỏng tơ”, mà có nhiều gánh hàng rong đã đưa bao nhiêu đứa con đến trường, đưa bao nhiêu cử nhân, bác sĩ, kỹ sư thành tài và phục vụ đất nước. Nếu muốn dẹp hàng quán rong, cần phải nghĩ cách để bao nhiêu con người giải quyết công ăn việc làm thế nào, sống ra sao. Bài toán nan giải này, không thể giải bằng biện pháp “Nói Thách” tiền phạt ngất ngưỡng như vậy. Ta có thể chỉ định riêng ở các tuyến đường, khu vực nào dành cho người bán rong, nhưng quy hoạch cho đẹp theo kiểu ta đã làm với các chợ đêm, bãi gửi xe. Vừa có thể giúp người nghèo có chỗ buôn bán sinh nhai, vừa có thể kiểm tra về an toàn thực phẩm, vừa biến chỗ bán rong thành một kiểu chợ bán hàng quán dân dã, thậm chí có thể là một điểm tham quan (Giống như các hàng rong trong các kỳ hội chợ, lễ hội). Còn những cách khác nữa. Cách nào mà vẫn giúp dân sống được, mình dễ quản lý, đó mới là cái tình của nhà quản lý với người dân nghèo trong cuộc mưu sinh khó nhọc của họ.

Viên Nhật

NÓI THÁCH

Đó là ý nghĩ bật lên ngay khi tôi đọc thông tin: Hàng quán rong sẽ bị xử phạt 10 – 15 triệu đồng nếu không có giấy chứng nhận vệ sinh an toàn thực phẩm.

Bán hàng rong là thành phần lao động chạy ăn từng bữa, phần đông là dân nghèo, dân nhập cư. Vốn liếng trên đôi gánh hàng rong có khi chỉ hơn trăm ngàn, nhiều lắm là một – vài triệu. Xử phạt gấp năm – bảy lần tổng vốn, thấy trước là không thu được, chỉ thu được cái gánh hàng rong, có khi là vốn liếng từ quỹ vay xóa đói – giảm nghèo mà có. Biết là thế mà vẫn đưa ra mức phạt trên trời. Nói thách vậy, hẳn chuyện không đơn giản ở chỗ phạt vì vệ sinh an toàn thực phẩm, có lẽ đây chỉ là một cái cớ. Và là chuyện đáng suy ngẫm.

Theo tôi được biết, ngay cả những cơ sở buôn bán hàng ăn có nhà cửa đàng hoàng, mức phạt vệ sinh an toàn thực phẩm cũng chỉ bằng một phần năm, một phần bảy số đó. Vậy vì sao lại nói thách mức phạt với người nghèo thuộc loại “rót mỏng tơi”, mà có nhiều gánh hàng rong đã đưa bao nhiêu đứa con đến trường, đưa bao nhiêu củ

nhân, bác sĩ, kỹ sư thành tài và phục vụ đất nước. Nếu muốn đẹp hàng quán rong, cần phải nghĩ cách để bao nhiêu con người giải quyết công ăn việc làm thế nào, sống ra sao. Bài toán nan giải này, không thể giải bằng biện pháp “Nói Thách” tiền phạt ngất ngưỡng như vậy. Ta có thể chỉ định riêng ở các tuyến đường, khu vực nào dành cho người bán rong, nhưng quy hoạch cho đẹp theo kiểu ta đã làm với các chợ đêm, bãi gửi xe. Vừa có thể giúp người nghèo có chỗ buôn bán sinh nhai, vừa có thể kiểm tra về an toàn thực phẩm, vừa biến chỗ bán rong thành một kiểu chợ bán hàng quán dân dã, thậm chí có thể là một điểm tham quan (Giống như các hàng rong trong các kỳ hội chợ, lễ hội). Còn những cách khác nữa. Cách nào mà vẫn giúp dân sống được, mình dễ quản lý, đó mới là cái tình của nhà quản lý với người dân nghèo trong cuộc mưu sinh khó nhọc của họ.

Truyện ngắn

Tròn một ngày

Tiếng chuông điện thoại reo inh ỏi làm tôi choàng thức giấc. Trái tim giật thót vì lo lắng, không hiểu ở nhà có chuyện gì không? Điện thoại mà reo những giờ không giống ai thì hồi hộp lắm, nhất là khi trong nhà còn có mẹ già đau ốm triền miên.

Quờ quạng trong bóng tối tìm cái SPhone và mở màn hình: Mới có 4 giờ sáng! Tôi lò dò lại, soi màn hình di động vào cái điện thoại bàn và bấm xem số ai vừa gọi. Bất thành linh, cái đèn đỏ nhấp nháy và chuông điện thoại lại reo inh ỏi: Thì ra là số của anh.

Tôi cầm điện thoại lên cần nhần:

- Trời ơi, đi ăn trộm hay sao mà ...!

- Anh nhắn cho em vào Email rồi mà: Kể từ hôm nay, mình sẽ đi tập thể dục sớm một tiếng.
- Anh nhắn hỏi nào sao em không thấy? Messenger mở suốt mà đâu có cái thư nào của anh?
- Anh gửi vào cái hộp thư nick C. từ trưa hôm qua.
- Có phải anh cố tình không? Cái hộp thư ấy chỉ mở khi em biết chắc mình có thư.

Tiếng anh cười nghe là biết gian giảo đầy người.

- Xuống nhà đi, anh đã đến dưới đường chờ rồi.

Đã lỡ thức rồi, tôi đành đi tắm qua và thay bộ short rồi nhanh chóng mang vớ, đi giày. Xuống hết sáu tầng lầu mới nhớ ra là quên mang chìa khóa cổng, tôi lại phải lò dò đi ngược trở lên.

Mồ hôi đầy người, khi mở cánh cổng ra, gió sớm mai thổi làm tôi phát lạnh. Ngoài đường hãy còn tối và vắng. Anh đang đứng ngay đài Liệt sĩ, chiếc xe dựng trên lề.

Lấy tay đẩy cái gọng kính cận, anh chỉ vào ngọn đèn đường sáng choang trên đầu nói:

- Mình đánh cầu lông ở đây giờ này là tiện nhất, vừa sáng, vừa thoáng, vừa ...

Tôi nhăn mặt:

- Anh cũng biết là em hay thức khuya, có đêm nào ngủ trước một giờ sáng đâu. Tập bây giờ thì lên tới nhà chỉ mới có 5 giờ 30, chắc em phải ngủ thêm giấc nữa thì mới đi làm nổi. Rủi mà không ngủ được, thì giấc 9 – 10 giờ không gà gật mới kỳ đó. Nếu lúc đó đang chạy xe trên đường, buồn ngủ quá chạy như người say đánh võng, không bị công an tóm, cũng bị bệnh viện ghi tên.

- Em nói sao nghe y như thật ấy, thương tâm quá trời!

Giọng anh cười cộng với cái trông kính nhá đèn nhấp nháy hết sức hài hước, còn cửa nào để nổi sùng, thôi thì đánh cầu cho rồi.

Vì tức mình, tôi trút giận vào trái cầu như đánh kẻ thù. Khổ nỗi anh cao lênh khênh, cứ nhẹ nhàng đánh qua vừa tầm cho tôi, dù tôi nhiều lần chơi xấu, khi thì tạt thấp, khi thì đánh xéo để anh phải chạy bờ hơi tai, rồi phải múa may đủ tư thế để đỡ trông rất buồn cười. Nhìn thấy anh như thế, tôi vui quá cứ cười khoái chí, đánh không biết mệt. Chỉ đến khi người tôi nóng như lò lửa, mặt rất hồng và cánh tay gần như không thể giơ lên, tôi mới ngừng.

Sáu tầng lầu bây giờ thật là xa xôi vắng dậm. Tôi thấy tiếc, lúc nãy cho anh cùng lên, thì bây giờ có người để nhờ vả rồi!

Khi về được tới cửa, tôi lại mừng vì lúc này, mình sáng suốt không cho anh lên cùng?! Tôi lúc nào cũng đầy mâu thuẫn như thế. Ngay cả tôi, lắm phen còn không chịu nổi mình, làm sao người khác có thể chịu nổi tôi?

Là nói thế thôi, những khi tôi khỏe mạnh, kiểm soát được mình thì tôi là một người hoạt bát, vui vẻ, cực kỳ dễ thương! Nhưng khi mệt mỏi, không đủ sức kiểm soát chính mình thì tốt nhất là kiếm một xó mà trốn biệt, để thiên hạ nhìn thấy một con sư tử Hà Đông thì kinh dị lắm!

Có khối thời gian dư vào sáng nay, thế mà loang quanh sao không biết, tôi lại thấy mình sắp trễ giờ tới nơi. Chuyện cơm bữa ấy mà, chỉ tự mình hơi thắc mắc mình xài thời gian kiểu gì kỳ lạ thế không biết? Cũng may tôi là người dị ứng với mọi loại kem, phấn. Mỹ phẩm duy nhất mà tôi xài muôn năm là hai cây son. Vì vậy, dù có tháo mồ hôi chạy như bay xuống lầu cũng chẳng ảnh hưởng tới hòa bình thế giới! Có khi còn hay vì có má hồng tự nhiên ấy nhỉ?

Đang xông ra cửa, tôi nghe tiếng anh gọi:

- Anh ở đây, hôm nay cho em đi nhờ xe miễn phí.

Biết là mình mà chạy tới bãi xe, lấy được chiếc xe ra, trễ càng thêm trễ, tôi vờ cười hờn hờ:

- Cám ơn anh nha, cái gì miễn phí, em đều thích hết!

- Em nói đó nha, từ nay anh làm tài xế miễn phí cho em.

- Thôi, cám ơn anh. Em đâuỡ lợi dụng công khai như thế.

- Là anh tình nguyện mà!

- Ui trời! Chuyện đó hồi sau sẽ tính. Em trễ mất rồi.

Từ khe cửa, tôi đã nhìn thấy chị giám đốc ngồi ở bàn đang viết cái gì đó. Tôi rón rén cúi thấp người xuống, toan âm thầm bò về cái bàn của mình. Chính lúc ấy, tôi thấy một cái bóng chồng lên bóng của mình. Quay phắt lại, tôi nhận ra anh phó giám đốc cũng đang lom khom như thế ở sau mình:

- Em làm rơi gì sao? – Không hiểu sao, giọng anh rất thấp, gần như thì thầm.

- Anh nói sao? Em đâu có làm rơi gì?

Anh liền đứng thẳng dậy:

- Vậy sao em cứ lom khom?

Tôi đưa ngón tay lên miệng:

- Anh đừng la lớn.

- Lại đi trễ nữa! Còn nấp nánh làm gì, tui đã thấy tiểu thư từ dưới

cồng rôi.

- Dạ! – Còn gì là bí mật đâu, tôi đành đứng thẳng dậy, liếc cho anh phó một con dao lam bén ngọt.

Anh nhe răng cười làm tôi muốn bịnh luôn.

Treo cái giỏ ra sau ghế và cái áo khoác lên lưng ghế xong, tôi ngồi xuống.

- Hôm nay trễ 20 phút, phạt ngồi trực thêm hai tiếng buổi chiều, nghe chưa?

- Dạ! – Tôi ỉu sìu. Ngày nào cũng bị phạt trực sau giờ làm việc, gặm bánh mì muốn ngán mà tôi vẫn hiêm khi tới chỗ làm đúng giờ.

Chuông điện thoại đổ, tôi cầm máy, khẽ ho cho thông giọng rồi mới đưa lên tai, “Alô ... xin nghe!” bằng cái giọng dịu dàng nhất thiên hạ. Một phụ huynh nhờ góp ý về đứa con gái của mình. Tôi lấy kinh nghiệm từ mình, nhỏ nhẹ nói chuyện với chị ấy.

Nhiều khi, tôi nghĩ: Nếu tôi không là một cô gái có nhiều vấn đề nổi loạn thuở thiếu niên, chắc là tôi cũng không có bao nhiêu kinh nghiệm để thuyết phục người khác. Chuyện tư vấn cho mọi lứa tuổi này quả thật rất đau đầu. Đôi khi, các phụ huynh đã có biện pháp xử lý, điều họ muốn nghe là để giải áp lực cho chính họ chứ không phải cần giải pháp. Còn chưa kể đến những cuộc gọi quấy phá chỉ vì thích nghe giọng nói của người tư vấn, làm mất bao nhiêu thời gian quý báu của người khác.

Nhiều lần, chị giám đốc yêu cầu tôi đưa số điện thoại nhà riêng để có thể tư vấn ngoài giờ, nhưng tôi đều từ chối. Buổi tối là thời gian riêng để tôi thoát khỏi những rắc rối của người khác. Nếu đem cả về nhà, chắc gì tôi có thể còn giữ được giọng nói kiên nhẫn, ngọt ngào được nữa vì quá tải!

Hết giờ làm, mọi người đã về từ lâu, chỉ còn tôi với căn phòng trống và những tiếng điện thoại. May quá, đồng hồ đã chỉ 6 giờ 30, tôi đã xong nghĩa vụ Quốc Tế. Đang khóa cửa, tôi nghe tiếng điện thoại đổ chuông.

Tuy rất muốn đi luôn, coi như mình không nghe thấy. – Cái khó nhất là tự lừa dối mình. – Tôi đành thờ dãi, quay trở vào. Lại ho hen cho thật tươi tỉnh, tôi bắt máy:

- Alô ... xin nghe?

Giọng anh ở đầu dây nghe như ru:

- Có ai bị bỏ đói không nhỉ? Có người đợi sẵn chờ đi ăn đây nè!

Không hiểu sao tôi lại thờ dài. Sẽ có ngày, anh làm tôi đổi ý mất. Gần đây, tôi thường hay muốn dựa dẫm vào anh, dấu hiệu chẳng hay chút nào! Anh là cái vòng tròn mở ra, khép lại một ngày của tôi. Hơi lắc đầu, tôi tự nói: Không nên để nó thành thói quen. Cái gì quen cũng chẳng mấy hay ho! Chuyện đó, ngày mai hẳn tính, bây giờ, chưa kịp quen, cứ đi ăn cùng anh cái đã! Và tôi lon ton khóa cửa xuống lầu.

Nguồn: Tác giả VNthugian - Thư viện online

Người đăng: Ct.Ly

Thời gian: 31/10/2007 10:40:02 SA